

**Univerzitet u Zenici
Filozofski fakultet
u Zenici**

**University of Zenica
Faculty of Philosophy
Zenica**

**Elaborat o opravdanosti pokretanja studijskog programa
Studij prvog ciklusa (dodiplomski studij)
„Kultura i turizam“ na Filozofskom fakultetu
Univerziteta u Zenici**

Zenica, juli 2023. godine

Sadržaj

1. OSNOVNI PODACI O STUDIJSKOM PROGRAMU	1
1.1. Naziv studijskog programa	1
1.2. Šef / voditelj studijskog programa	1
1.3. Nivo studijskog programa	1
1.4. Akademski/ naučni/ stručni naziv po završetku studija	1
2. RAZLOZI POKRETANJA STUDIJSKOG PROGRAMA	1
2.1. Razlozi za pokretanje studija	1
2.2. Procjena svrsishodnosti s obzirom na potrebe tržišta rada u javnom i privatnom sektoru	5
2.3. Usklađenost s misijom i strategijom OJ/ Univerziteta	6
2.4. Uporedivost studijskog programa s programima drugih visokoškolskih ustanova u BiH i šire	6
2.5. Povezanost s lokalnom zajednicom (privreda, javne institucije)	7
3. OPĆI PODACI O STUDIJSKOM PROGRAMU	8
3.1. Naučno/umjetničko područje studijskog programa	8
3.2. Trajanje studijskog programa (postoji li mogućnost studiranja na daljinu, vanrednog studija i sl.)	8
3.3. Minimalni broj ECTS bodova potreban za završetak studija	8
3.4. Uslovi upisa na studij	8
3.5. Ishodi učenja	8
3.6. Mogućnost zapošljavanja	9
3.7. Mogućnost nastavka studija	9
4. OPIS STUDIJSKOG PROGRAMA	9
4.1. Popis obaveznih i izbornih predmeta s brojem sati nastave potrebnih za njihovu izvedbu i brojem EC(A)TS bodova-nastavni plan (Prilog 2. Obrazac za nastavni plan (NP) koji se realizuje na studijskom programu)	9
4.2. Opis svakog predmeta-nastavni program (Prilog 3. Obrazac za nastavni program predmeta (NP) koji se realizuje na studijskom programu)	9
4.3. Struktura studija (broj semestara, veličina grupa za predavanja i vježbe/seminare)	9
4.4. Uslovi upisa u sljedeći semestar	9
4.5. Popis predmeta i/ili modula koji će se izvoditi i na stranom jeziku	10
4.6. Završetak studija	10
5. Prilog tabela 2. Obrazac za nastavni plan (NP) koji se realizuje na studijskom programu	11
6. Prilog tabela 3. Obrazac za nastavni program predmeta (NP) koji se realizuje na studijskom programu	15
7. Prilog tabela 4. Obrazac za finansijsku analizu – projekcija ključnih elemenata za proračun troškova i izvora finansiranja	100
8. Prilog tabela 5. Obrazac za finansijsku analizu / projekcija troškova – budžet	104
9. UŽE NAUČNE OBLASTI NA STUDIJSKOM PROGRAMU KULTURA I TURIZAM NA FILOZOFSKOM FAKULTETU UNIVERZITETA U ZENICI	110
10. Prilog 6. Obrazloženje o pokretanju novog studijskog programa	113

	UNIVERZITET U ZENICI FILOZOFSKI FAKULTET	
---	---	---

ELABORAT O OPRAVDANOSTI POKRETANJA STUDIJSKOG PROGRAMA**1. OSNOVNI PODACI O STUDIJSKOM PROGRAMU**

1.1. Naziv studijskog programa	Kultura i turizam	
1.2. Šef / voditelj studijskog programa	Doc.dr. Hazim Begagić	
1.3. Nivo studijskog programa	X	I ciklus: Dodiplomski
		II ciklus: Postdiplomski
		III ciklus: Doktorski
1.4. Akademski / naučni / stručni naziv po završetku studija	Diplomirani kulturolog i turizmolog	

2. RAZLOZI POKRETANJA STUDIJSKOG PROGRAMA

2.1. Razlozi za pokretanje studija	Pokretanje studijskog programa <i>Kultura i turizam</i> podrazumijeva otvaranje novog, atraktivnog studijskog programa uz istovremeno zaustavljanje upisa na postojeći studijski program <i>Kulturalni studij</i> na Filozofskom fakultetu Univerziteta u Zenici. Novi studijski program <i>Kultura i turizam</i> predstavlja rekonstrukciju studijskog programa <i>Kulturalni studij</i> koji djeluje jedanaest godina i čije finansiranje je već uvršteno i predviđeno Budžetom Zeničko-dobojskog kantona, odnosno budžetom Univerziteta u Zenici. Procjene upisne politike koje je izvršila <i>Katedra za opću kulturologiju</i> ukazuju da će se u narednom periodu, zbog niza činilaca, smanjiti broj zainteresiranih srednjoškolaca za upis na studijski program <i>Kulturalni studij</i>. S obzirom na navedene procjene zaključeno je da je sa pokretanjem studijskog programa <i>Kultura i turizam</i>, potrebno obustaviti upis na studijski program <i>Kulturalni studij</i>, odnosno pokrenuti novi studijski program koji će obuhvatiti do sada proučavane sadržaje iz oblasti kulture, te proširiti polje izučavanja na sadržaje iz oblasti turističke djelatnosti. Novi studijski program će se sadržajno i konceptualno fokusirati na povezanost kulture i turizma kroz formu kulturnog turizma. Pokretanje novog studijskog programa <i>Kultura i turizam</i> će omogućiti studentima i studentima, po prvi put na Filozofskom fakultetu i Univerzitetu u Zenici, sticanje izlaznog zvanja diplomirani <i>kulturolog i turizmolog</i>. Važno je naglasiti da
------------------------------------	--

	pokretanje novog studijskog programa neće zahtijevati nikakva dodatna finansijska izdvajanja, niti za osnivača niti za Univerzitet u Zenici, jer osnivanje novog programa, kako je istaknuto, podrazumijeva prestanak upisa na studijski program <i>Kulturalni studij</i>. Jedan od najvažnijih razloga za pokretanje studijskog programa <i>Kultura i turizam</i> je navedena procjena o većoj zainteresovanosti svršenih srednjoškolaca za upis na novi studijski program. Uz ovaj identificirani su i drugi razlozi za pokretanje studijskog programa <i>Kultura i turizam</i>. Uključivanje Bosne i Hercegovine u moderne evropske integracije podstiče i drugačiji odnos prema kulturi i turizmu. Naime, Evropska unija kreira pozitivne primjere odnosa prema vlastitom kulturnom i humanističkom naslijeđu, kao i prema baštini drugih kultura čija su se dobra kulture stoljećima akumulirala u evropskim baštinskim ustanovama. Istovremeno, Bosna i Hercegovina, iako je dio Evrope sa prepoznatljivim mozaikom naslijeđenih kulturnih vrijednosti, u nedovoljnoj mjeri prepoznaje relevantnost tih vrijednosti. Bosanskohercegovački društveni ambijent odlikuje ukorijenjena i stalno pristuna kontradikcija između značajnog kulturnog kapitala i bogatstva kulturne baštine s jedne strane, te neadekvatne društvene uloge i tretmana kulture s druge strane. Naime, još uvijek dominira razumijevanje kulture isključivo kao dijela javne potrošnje. Kultura i kulturni turizam se ne poimaju kao jedan od potencijalnih faktora ekonomskog i socijalnog razvoja Bosne i Hercegovine. Neophodna je promjena uloge kulture i kulturnog turizma u društvu i njihovog značaja za ekonomski i socijalni razvoj Bosne i Hercegovine, a u skladu sa pozitivnim iskustvima iz regiona i Evropske unije. U skladu sa navedenim, cilj osnivanja studijskog programa <i>Kultura i turizam</i> na Univerzitetu u Zenici je promjena dominirajućeg razumijevanja značaja kulture za društvo. Evropski kriteriji za unapređenje kulture, zaštitu kulturne baštine i afirmaciju kulturne industrije i kulturnog turizma usmjereni su ka edukaciji novog profila stručnjaka u oblasti kulture i turizma. Znanja i vještine tih stručnjaka trebaju omogućiti promociju kulturnih i humanističkih vrijednosti, te modeliranje jednog novog koncepta kreativne i kulturne industrije. Koncept ovog studijskog programa će promovirati kulturnu
--	--

	baštinu, njenu raznolikost koja je na tlu Bosne i Hercegovine plod vlastitih tradicija, ali i rezultat stoljetnih prožimanja različitih kulturoloških utjecaja. Obrazovanje u ovoj oblasti postaje neophodno kako bi se postojeća ravnodušnost spram kulturoloških obilježja u Bosni i Hercegovini dokinula i pretvorila u moderne strateške projekte kulturne i turističke politike. Aspekt turizma, u okviru studijskog programa <i>Kultura i turizam</i>, predstavlja novu dimenziju ne samo za Filozofski fakultet nego i za Univerzitet u Zenici. Formiranjem ovog studijskog programa se obogaćuje akademska ponuda Univerziteta u Zenici, te omogućava stjecanje novih znanja iz oblasti koje imaju sve preduvjete da se veoma brzo i kontinuirano razvijaju. Turizam, između ostalih, predstavlja socijalni, kulturološki, ekonomski i politički fenomen koji je utemeljen na potrebi čovjeka za putovanjem i promjenom mjesta stalnog boravka. Turizam je djelatnost koja nije ograničena političkim, ideološkim, kulturnim i geografskim granicama. Iako su različiti oblici turističkih putovanja zabilježeni i u antičko doba, a prve turističke i putničke agencije postojale i polovinom 19. stoljeća, ipak je turizam, kakvog ga danas poznajemo, počeo da se razvija 50-tih godina 20. stoljeća. Do značajnijeg procvata turizma kao globalnog fenomena došlo je zahvaljujući porastu slobodnog vremena, većim primanjima, te unapređenju i tehnološkom razvoju saobraćaja i saobraćajne infrastrukture. Turizam se, kako to potencira <i>Svjetska turistička organizacija</i>, treba posmatrati kao društveni, kulturni i ekonomski fenomen koji podrazumijeva kretanje ljudi u zemlje ili mjesta izvan njihovog uobičajenog okruženja u njihove lične ili poslovne/profesionalne svrhe (UNWTO). Turizam je djelatnost koja višestruko utječe na ukupno okruženje – riječ je o društvenom, kulturološkom, političkom, ekonomskom i ekološkom utjecaju. Društveni i kulturološki značaj turizma se prepoznaje kroz kulturne, obrazovne i zdravstvene utjecaje, kao i kroz promoviranje međukulturnog razumijevanja, te očuvanja kulturne i prirodne baštine. Veliki broj turista putuje s ciljem da posjeti različite kulturne i umjetničke događaje, fenomene i destinacije. Tako su često turističke aktivnosti i turistička putovanja povezana sa posjetama kulturnim manifestacijama, muzejima, galerijama i različitim oblicima kulturnog
--	---

	naslijeđa. Turizam, u tom kontekstu, ima potencijal da očuva i unaprijedi zaštitu materijalne i nematerijalne baštine nekog područja i to na način da ti kulturološki elementi postanu dio turističke ponude, ali i dio kulturnih i kreativnih industrija koje u ostalim dijelovima Evrope već jesu značajan faktor razvoja. Još od 1967. godine kada su Ujedinjene nacije tu godinu proglasile <i>Međunarodnom godinom turizma</i> pojam turizam se povezuje s mogućnošću upoznavanja drugih kultura, mjesta i država. Turizam je i svojevrsna politička legitimacija određene zemlje i destinacije jer svojom otvorenošću ona ukazuje na stabilnost i političke i ideološke vrijednosti kojima je okrenuta. Ekološki aspekti turizma su veoma bitni – u tom kontekstu su Ujedinjene nacije u Rio de Janeiro donijele 1992. godine <i>Agendu 21</i> koja nastoji da istakne značaj povezanosti razvoja masovnog turizma i zaštite okoliša. Na temelju toga su proistekli programi i obaveze očuvanja, rekonstrukcije i restauracije spomenika i lokaliteta, otvaranja nacionalnih parkova i parkova divljih životinja, zaštite mora i plaža, te očuvanja i zaštite šuma. Utjecaji turizma u oblasti ekonomije su, također, višestruki i manifestiraju se prevashodno kroz utjecaj na: društveni proizvod i nacionalni dohodak, razvoj djelatnosti koje čine turističku privredu, platni bilans države, zaposlenost stanovništva i životni standard, brži razvoj nedovoljno razvijenih i siromašnih zemalja i područja. Ove svoje utjecaje turizam ostvaruje kroz nekoliko bitnih ekonomskih funkcija kao što su: multiplikativna, induktivna, konverzionna i funkcija zapošljavanja. Najznačajniji direktni utjecaj turizma u oblasti ekonomije se odnosi na njegov utjecaj na bruto društveni proizvod i nacionalni dohodak, što pokazuju i podaci WTTC-a <i>Global Economic Impact and Trends</i> iz 2021. godine. Utvrđeno je kako povećanjem turističkog prometa dolazi i do povećanja broja zaposlenih u svim sektorima koji direktno i indirektno učestvuju u zadovoljenju turističkih potreba. Ono što je, također, bitno jeste da turizam zapošljava više žena i mladih nego drugi sektori. Prema podacima OECD-a oko 47% mladih, u evropskim zemljama, u dobi između 15 i 34 godine je zaposleno u turizmu, a u privredi ukupno – 32%. Isto tako, u zemljama OECD-a, žene čine 60% zaposlenih u turizmu, a u privredi u cjelini – 43%. Bitni su i podaci koji pokazuju da je u zemljama OECD-a 36% žena preduzetnika u ugostiteljskom sektoru, dok je taj
--	---

	procenat u ukupnoj privredi znatno manji – 22%. Turizam je, također, djelatnost koja omogućava zapošljavanja u ruralnim i udaljenim područjima gdje je to, nerijetko, i jedina mogućnost zapošljavanja i održavanja nekog privrednog sektora u tim područjima (UNWTO, 2019). U konačnici, studijski program, <i>Kultura i turizam</i>, predstavlja moderan i atraktivan studijski program s prepoznatljivim izlaznim zvanjem i kompetencijama, što obezbjeđuje mobilnost, kako u regiji, tako i u inostranstvu. Istovremeno, ovim programom se stvara kvalitetan i neophodan program edukacije za stručnjake u oblasti kulture i turizma čije bi znanje trebalo doprinijeti strateškom osmišljavanju kulturne politike i kulturnog turizma, kao i turističke djelatnosti na području čitave Bosne i Hercegovine. Turizam danas za mnoge države predstavlja značajan izvozni proizvod i generator zapošljavanja. Povezanost kulture i turizma se pokazuje kao logična i kada je u pitanju obrazovna i istraživačka dimenzija, ali i kada je u pitanju praktičko-preduzetnički aspekt.
2.2. Procjena svrsishodnosti s obzirom na potrebe tržišta rada u javnom i privatnom sektoru	Sektor turizma u BiH bilježi trendove rasta u posljednjih deset godina. Prema podacima UNWTO-a, BiH je definirana kao jedna od tri turističke destinacije u svijetu s ukupnim potencijalom rasta turističkog tržišta od 10,5%. Podaci UNWTO pokazuju kako turistička djelatnost može biti faktor privrednog razvoja širom svijeta, pa tako i Bosne i Hercegovine. Procjene ukazuju na: stalno uvećavanje prostorne dimenzije turizma; povećanje broja turista, turističkih putovanja i turističke potražnje; stalni rast udjela turizma u bruto društvenom proizvodu; povećanje broja zaposlenih; stabilan udio deviznih prihoda od turizma; povećanje obima investicija u turističku djelatnost. UNWTO procjenjuje da će se broj turista do 2030. godine samo povećavati i to na globalnom planu za 3 miliona godišnje, a u Evropi za 1,8 miliona turista godišnje. Turizmu pripada jedno od deset radnih mjesta širom svijeta (UNWTO, 2019), a procjena je da jedno otvoreno radno mjesto u turizmu omogućava otvaranje 1,5 radnih mjesta u privredi povezanoj s turizmom. Isto tako, procjenjuje se da će sektor ugostiteljstva imati najveću stopu zapošljavanja u odnosu na druge sektore u privredi tokom narednih godina (ILO – International Labour Organization, 2021). Studijski program <i>Kultura i turizam</i> će biti posvećen osposobljavanju kvalitetnih i kompetentnih stručnjaka za

	unapređenje oblasti kulture i turizma uzimajući u obzir aktuelne i buduće potrebe kako javnog tako i privatnog sektora u Bosni i Hercegovini. Fokus studijskog programa će biti usmjeren ka kompetencijama koje su potrebne za obrazovanje kvalitetnih stručnjaka sposobnih za unapređenje promotivnih aktivnosti, te za primjenu modernih oblika poslovanja, kao i za upotrebu digitalne tehnologije i savremenih marketinških koncepata. Isto tako, cilj studijskog programa je osposobljavanje stručnjaka za razvoj kulturnih i kreativnih industrija, te za kompleksan razvoj turističke ponude i podizanja kvaliteta turističke usluge uz uvažavanje ekoloških standarda i zaštitu kulturne baštine i prirodnog okoliša. U tom kontekstu studijski program <i>Kultura i turizam</i> svojim ciljevima i ishodima učenja slijedi neke od strateških ciljeva i prioriteta Strategije razvoja Federacije Bosne i Hercegovine 2021-2027. kao što su: mjere u okviru prioriteta 1.3.- Podupirati razvoj poduzetništva kreativnog sektora (kulturne i kreativne industrije – 1.3.3.); mjere - Podupirati razvoj poduzetništva turističkog sektora (hotelijerstvo i ugostiteljstvo – 1.3.4.); mjere 2.1.1. u okviru Strateškog cilja 2 – Unapređivati kvalitet visokog obrazovanja, naučnog rada i naučne baze; Strateški cilj 3 prioritet 3.1. – Unapređivati zaštitu i korištenje prirodnih resursa.
2.3. Usklađenost s misijom i strategijom OJ/ Univerziteta	Studijski program <i>Kultura i turizam</i> se u potpunosti uklapa u strategiju razvoja Univerziteta u Zenici. Posebno se to odnosi na elemente misije koji potenciraju integraciju studijskih programa Univerziteta u Zenici u akademski prostor Bosne i Hercegovine, regiona i Evrope. Također to se odnosi i na strateški zadatak otvaranja i razvoja studijskih programa važnih za Zeničko-dobojski kanton i Bosnu i Hercegovinu, a naročito onih koji omogućavaju povezivanje oblasti obrazovanja i privrede.
2.4. Uporedivost studijskog programa s programima drugih visokoškolskih ustanova u BiH i šire	Nastavni plan i program za I ciklus (dodiplomskog) studijskog programa <i>Kultura i turizam</i> sačinjen je na osnovu iskustava sličnih projekata i modela obrazovanja u zemljama Evropske unije, te na osnovu iskustava iz regiona - naročito u Hrvatskoj, konkretno na sveučilištima u Zadru i Puli. Kada je riječ o izučavanju fenomena u oblasti kulture, korištena su iskustva iz Slovenije sa Univerziteta u Ljubljani, te iz Hrvatske sa sveučilišta u Rijeci, Osijeku i Zagrebu kao i iz Srbije sa Univerziteta u Beogradu. Program i ciljevi ovog studijskog programa su usporedivi sa sličnim odsjecima i programima na Univerzitetu u Tuzli, na Prirodno-matematičkom i Ekonomskom fakultetu Univerziteta u Sarajevu, kao i na Univerzitetu “Džemal Bijedić” u Mostaru. Kompetencije koje se stječu na ovom studijskom programu odgovaraju stručnom profilu kulturologa, odnosno stručnjaka koji je osposobljen da kreira

	strategije kulturne politike (u javnom i nevladinom sektoru), razvojne planove kreativne industrije u različitim ustanovama i institucijama kulture, kao i da modelira kulturološke događaje (koristeći tradicionalne i nove masovne medije) i promovira komponente kulturalnih identiteta u okviru koncepta modernog kulturnog turizma. Istovremeno, kompetencije koje podrazumijeva ovaj studijski program odgovaraju stručnom profilu turizmologa koji je osposobljen da kreira i unapređuje turističku ponudu, organizira aktivnosti i događaje u turizmu, realizira zadatke turističkog marketinga, unapređuje rad turističkih animatora i vodiča, te istražuje i analizira različite procese i faktore u turističkoj djelatnosti (turističku ponudu, turističke potrebe, kvalitet turističkih usluga, trendove, utjecaj kulturnog turizma). Napominjemo, da su zvanja diplomirani kulturolog i turizmolog prepoznata u klasifikaciji zanimanja Bosne i Hercegovine (zvanje kulturolog pod šifrom KZBIH-08 2632 i turizmolog KZBIH-08 2631) i Federacije Bosne i Hercegovine (zvanje kulturolog pod šifrom 2632.018 i turizmolog KZBIH-08 2631.027). Ovaj studijski program se kreira u skladu sa modernim trendovima u oblasti visokog obrazovanja u Evropi i regiji, posebno s aspekta osposobljavanja stručnjaka za rad na promociji elemenata kulture i turizma, te na razvoju kulturnih i kreativnih industrija, kao i na razvoju turizma kroz kreiranje turističke ponude i unapređenje kvalitete rada u turističkoj djelatnosti.
2.5. Povezanost s lokalnom zajednicom (privreda, javne institucije)	Studijski program direktno je povezan s partnerima koji djeluju u lokalnoj zajednici, na području Kantona i regije. To su, partneri koji djeluju na području grada Zenice i Zeničko-dobojskog kantona i koji su direktno zainteresirani za angažman stručnjaka iz oblasti kulture i turizma: pozorište, muzeji, biblioteke, televizijske i radijske stanice, izdavačke kuće, turistički info-centri, turističke agencije, domovi i centri kulture. Potencijalni partneri su i državni organi kojima je ovaj profil stručnjaka potreban za izradu i realizaciju projekata iz oblasti kulture i turizma, te za ispunjavanje obaveza koje je Bosna i Hercegovina preuzela potpisujući pojedine konvencije kako bi postala članicom Evropske unije. Razvoj turizma i ulaganje u turističku djelatnost je proces koji je neizbježan i za Bosnu i Hercegovinu. Ovaj studijski program je direktno povezan s potrebama lokalne zajednice, Kantona i Bosne i Hercegovine kada je riječ o edukaciji kvalitetnih stručnjaka koji će raditi na unapređenju i razvoju

	turizma, turističke ponude i zadovoljavanja turističkih potreba. Ovaj profil stručnjaka je neophodan u svim javnim ustanovama koje se bave turizmom i turističkom djelatnošću, kao i kreiranjem strateških dokumenata i planova za oblast turizma. Isto tako, to su stručnjaci koji svoje kompetencije mogu iskazati u turističkim agencijama i organizacijama, kao i u turističkom marketingu, te u promociji i razvoju hotelijerstva i ugostiteljstva.
--	--

3. OPĆI PODACI O STUDIJSKOM PROGRAMU

3.1. Naučno/umjetničko područje studijskog programa	Društvene i humanističke nauke
3.2. Trajanje studijskog programa (postoji li mogućnost studiranja na daljinu, vanrednog studija,sl.)	Studijski program traje četiri godine i podijeljen je na osam semestara.
3.3. Minimalni broj ECTS bodova potreban za završetak studija	240 ECTS
3.4. Uslovi upisa na studij	U prvu godinu dodiplomskog studija (I ciklus) <i>Kultura i turizam</i> upisat će se 10 redovnih, 5 redovnih samofinansirajućih i 5 vanrednih studenata. Na ove upisne kvote primjenjivat će se Član 4. (Izvođenje nastave) Odluke Vlade Zeničko-dobojskog kantona, broj: 02-34-8731/23 od 26.05.2023. godine. Osnovni uvjeti za upis studija su: - završena srednja škola u trajanju od četiri godine Prijem kandidata realizirat će se u skladu sa sadržajem Konkursa koji će se objaviti na oglasnoj tabli Filozofskog fakulteta, web stranici Univerziteta u Zenici, te u jednom dnevnom listu. Naučno-nastavno vijeće Fakulteta će donijeti Odluku o kriterijima i mjerilima za utvrđivanje redoslijeda prijema kandidata za upis u prvu godinu dodiplomskog studija na Univerzitetu u Zenici, te formirati konkursnu komisiju koja će, u skladu s Planom upisa, odredbama navedene odluke i sadržajem objavljenog Konkursa sačiniti rang-listu kandidata.
3.5. Ishodi učenja	Ključni ishodi učenja su: - analizirati javne politike u oblasti kulture i turizma - analizirati stanje kulturne baštine i potencijala kulturnog turizma - prepoznati najvažnije turističke destinacije - kreirati različite medijske sadržaje - primijeniti različite modele i tehnike odnosa s javnošću - kreirati promotivne sadržaje za turističku ponudu - analizirati kulturne događaje i manifestacije

	- prepoznati i istraživati kulturne potrebe - prepoznati i istraživati različite vrste turizma, posebno kulturnog turizma - primjeniti digitalnu tehnologiju za unapređenje marketinga u kulturi i turizmu
3.6. Mogućnost zapošljavanja (popis mogućih poslodavaca) i mišljenje organizacija vezanih za tržište rada o primjerenosti predviđenih ishoda učenja (priložiti)	Studenti na osnovu stečenih znanja, vještina i sposobnosti mogu biti zaposleni u veoma širokom društvenom području gdje su potrebne vještine i znanja iz oblasti kulture i turizma. Diplomirani kulturolozi i turizmolozi će biti osposobljeni za rad u različitim područjima kulture i turizma, za kreiranje kulturnih i turističkih sadržaja printanih i elektronskih medija, kao i za rad u izdavačkim kućama, kulturnim i turističkim organizacijama. Također, ovladat će menadžerskim i marketinškim vještinama u oblasti kulture i turizma. Stečena znanja i kompetencije na ovom studijskom programu će omogućiti i rad u oblasti turizma, na poslovima kreiranja turističke ponude i animacije u turizmu, na poslovima turističkih vodiča, te na unapređenju kulturnog turizma i kulturnih industrija. Diplomirani kulturolozi i turizmolozi moći će svoj profesionalni angažman pronaći u javnom, privatnom i NVO sektoru, odnosno u svim ustanovama, organizacijama, agencijama, preduzećima, udruženjima i drugim kolektivima čija djelatnost rada obuhvata sektore kulture i turizma. Pri tome se posebno ističu javni organi i ustanove svih nivoa vlasti u Bosni i Hercegovini iz sektora kulture i turizma, zatim institucije kulture poput arhiva, muzeja, pozorišta, galerija i biblioteka, zatim turističke zajednice, agencije i info centri, medijske ustanove i organizacije, nevladine organizacije, različita privatna preduzeća posebno iz sektora turizma i hotelijerstva i slično.
3.7. Mogućnost nastavka studija	Nakon uspješno završenog I ciklusa studija (dodiplomskog), svi studenti ostvaruju mogućnost nastavka studija na II ciklusu studija na srodnim i komplementarnim studijskim programima u Bosni i Hercegovini i inostranstvu.

4. OPIS STUDIJSKOG PROGRAMA

4.1. Popis obaveznih i izbornih predmeta s brojem sati nastave potrebnih za njihovu izvedbu i brojem EC(A)TS bodova-nastavni plan (Prilog 2. Obrazac za nastavni plan (NP) koji se realizuje na studijskom programu)	
4.2. Opis svakog predmeta-nastavni program (Prilog 3. Obrazac za nastavni program predmeta (NP) koji se realizuje na studijskom programu)	
4.3. Struktura studija (broj semestara, veličina grupa za predavanja i vježbe/seminare)	Nastava traje 8 semestara (4 akademske godine). Broj studenata na predavanjima i vježbama zavisi od broja studenata upisanih na pojedinu godinu studija. Broj studenata na vježbama pravi se prema optimalnoj nastavnoj grupi studenata za vježbe (čl. 12. Odluke o standardima i normativima za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja na području Zeničko-dobojskog kantona).
4.4. Uslovi upisa u sljedeći semestar	Odslušan i ovjeren prethodni semestar

4.5. Popis predmeta i/ili modula koji će se izvoditi i na stranom jeziku (navesti jezik)	Nema
4.6. Završetak studija:	
a) <i>Način završetka studija</i>	Položeni svi ispiti predviđeni NPP-om i ostvarenje 240 ECTS

			UNIVERZITET U ZENICI FILOZOFSKI FAKULTET						
NASTAVNI PLAN STUDIJSKOG PROGRAMA <i>KULTURA I TURIZAM</i>									
Šifra predmeta	R. br.	NAZIV PREDMETA	I semestar (zimski)						NASTAVNIK / SARADNIK
			P	V	Br. st.	LV	Br. st.	ECT(A)S	
04K39-153	1.	Uvod u studije kulture i turizma	3	2	0	0	0	6	Van. prof. dr. Esad Delibašić / viši asistent Alen Šabanović, MA
04K39-154	2.	Osnove kulturne baštine	3	2	0	0	0	6	Doc. dr. Mirza Džananović / viši asistent Alen Šabanović, MA
04K39-155	3.	Savremena kulturna produkcija	3	2	0	0	0	6	Doc. dr. Hazim Begagić / asistent Selma Alić-Šišić, MA
06K21-055	4.	Osnovi menadžmenta	2	2	0	0	0	4	Red. prof. dr. Rifet Đogić / viši asistent Esmir Husetović
04K40-079	5.	Sociologija kulture	3	1	0	0	0	4	Van. prof. dr. Bernard Harbaš / Van. prof. dr. Bernard Harbaš
EJ I (04K03-1192) NJJ I (04K03-1193) TJ I (04K03-1194)	6.	Strani jezik I*	2	2	0	0	0	4	Engleski jezik: Van. prof. dr. Adnan Bujak / viši asistent Đelaudina Šukalić, MA Njemački jezik: Doc. dr. Almina Lisičić-Hedžić / asistent Amira Avdić Turski jezik: Doc. dr. Mirza Bašić / asistent Irma Hasanica
Broj sati u sedmici P/V/LV			16	11	0				
Ukupan broj sati u sedmici			27						
Ukupan broj kreditnih bodova						30			
Šifra predmeta	R. br.	NAZIV PREDMETA	II semestar (ljetni)						NASTAVNIK / SARADNIK
			P	V	Br. st.	LV	Br. st.	ECT(A)S	
04K39-156	1.	Muzeologija	3	2	0	0	0	6	Van. prof. dr. Esad Delibašić / viši asistent Alen Šabanović, MA
04K39-157	2.	Medijska kultura	3	2	0	0	0	6	Red. prof. dr. Damir Kukić / asistent Selma Alić-Šišić, MA
04K39-158	3.	Kulturna historija Bosne i Hercegovine	3	2	0	0	0	5	Doc. dr. Mirza Džananović / viši asistent Alen Šabanović, MA
04K40-080	4.	Sociologija turizma	2	1	0	0	0	4	Van. prof. dr. Bernard Harbaš / Van. prof. dr. Bernard Harbaš
06K19-035	5.	Ekonomika turizma	2	2	0	0	0	5	Doc. dr. Alem Merdić / viši asistent Anisa Šišić-Topalović
EJ II (04K03-1195) NJJ II (04K03-1196) TJ II (04K03-1197)	6.	Strani jezik II*	2	2	0	0	0	4	Engleski jezik: Van. prof. dr. Adnan Bujak / viši asistent Đelaudina Šukalić, MA Njemački jezik: Doc. dr. Almina Lisičić-Hedžić / asistent Amira Avdić, MA Turski jezik: Doc. dr. Mirza Bašić / asistent Irma Hasanica
Broj sati u sedmici P/V/LV			15	11	0				
Ukupan broj sati u sedmici			26						
Ukupan broj kreditnih bodova						30			

Legenda: P-predavanja; V-vježbe; LV- laboratorijske vježbe; Br. st. - broj studenata u grupama**; ECT(A)S-broj kredita

* Studentice i studenti u okviru nastavnih predmeta **Strani jezik I** (I semestar) i **Strani jezik II** (II semestar) imaju mogućnost birati između nastavnih predmeta/stranih jezika:

a. Engleski jezik I i II ili b. Njemački jezik I i II ili c. Turski jezik I i II

** Prema optimalnoj nastavnoj grupi studenata za vježbe i rad u seminaru (čl. 12. Odluke o standardima i normativima za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja na području ZDK)

			UNIVERZITET U ZENICI FILOZOFSKI FAKULTET							
NASTAVNI PLAN STUDIJSKOG PROGRAMA <i>KULTURA I TURIZAM</i>										
Šifra predmeta	R. br.	NAZIV PREDMETA	III semestar (zimski)						NASTAVNIK / SARADNIK	
			P	V	Br. st.	LV	Br. st.	ECT(A)S		
04K39-159	1.	Mediji i turizam	3	2	0	0	0	6	Red. prof. dr. Damir Kukić / asistent Selma Alić-Šišić, MA	
04K39-160	2.	Kulturni turizam	3	2	0	0	0	6	Van. prof. dr. Esad Delibašić / viši asistent Alen Šabanović, MA	
04K39-161	3.	Muzička kultura i turizam	2	2	0	0	0	4	Red. prof. dr. Indira Meškić / asistent Selma Alić-Šišić, MA	
04K39-162	4.	Festivalska produkcija i kulturno-turističke manifestacije	3	2	0	0	0	6	Doc. dr. Hazim Begagić / asistent Selma Alić-Šišić, MA	
04K40-082	5.	Ekološka etika u turizmu	2	2	0	0	0	4	Van. prof. dr. Spahija Kozlić / Van. prof. dr. Spahija Kozlić	
06K22-078	6.	Finansije i računovodstvo u kulturi i turizmu	2	2	0	0	0	4	Doc. dr. Jasmina Džafić i Vanr. prof. dr. Nino Serdarević / asistent Lamija Gazić	
Broj sati u sedmici P/V/LV			15	12		0		30		
Ukupan broj sati u sedmici			27							
Ukupan broj kreditnih bodova						30				
Šifra predmeta	R. br.	NAZIV PREDMETA	IV semestar (ljetni)						NASTAVNIK / SARADNIK	
			P	V	Br. st.	LV	Br. st.	ECT(A)S		
04K39-163	1.	Kulturne i turističke destinacije u Bosni i Hercegovini	3	2	0	0	0	6	Van. prof. dr. Esad Delibašić / viši asistent Alen Šabanović, MA	
04K39-164	2.	Mediji i globalizacija	3	3	0	0	0	6	Red. prof. dr. Damir Kukić / asistent Selma Alić-Šišić, MA	
06K21-056	3.	Projektni menadžment	2	2	0	0	0	5	Vanr. prof. dr. Dženan Kulović / viši asistent Esmir Husetović, MA	
04K03-1180	4.	Kultura govora	1	2	0	0	0	4	Vanr. prof. dr. Alica Arnaut / viši asistent Esmeralda Mustafić, MA	
04K41-046	5.	Psihologija u turizmu	2	1	0	0	0	5	Red. prof. dr. Dženan Skelić / Red. prof. dr. Dženan Skelić	
04K40-83	6.	Filozofska antropologija s antropologijom turizma	3	1	0	0	0	4	Van. prof. dr. Spahija Kozlić / Van. prof. dr. Spahija Kozlić	
Broj sati u sedmici P/V/LV			14	11		0		30		
Ukupan broj sati u sedmici			25							
Ukupan broj kreditnih bodova						30				

			UNIVERZITET U ZENICI FILOZOFSKI FAKULTET							
NASTAVNI PLAN STUDIJSKOG PROGRAMA <i>KULTURA I TURIZAM</i>										
Šifra predmeta	R. br.	NAZIV PREDMETA	V semestar (zimski)						NASTAVNIK / SARADNIK	
			P	V	Br. st.	LV	Br. st.	ECT(A)S		
04K39-165	1.	Upravljanje kulturnom baštinom	3	2	0	0	0	6	Doc. dr. Mirza Džananović / viši asistent Alen Šabanović, MA	
04K40-84	2.	Metodologija istraživanja u kulturi i turizmu	2	2	0	0	0	5	Van. prof. dr. Spahija Kozlić / Van. prof. dr. Bernard Harbaš	
06K20-015	3.	Marketing u turizmu	2	2	0	0	0	5	Red. prof. dr. Beriz Čivić / asistent Nermana Mahmić Muhić	
04K39-166	4.	Kulturne industrije i turizam	3	2	0	0	0	6	Doc. dr. Hazim Begagić / asistent Selma Alić-Šišić, MA	
04K03-1181	5.	Putopisna književnost	2	1	0	0	0	4	Doc. dr. Ikbal Smajlović / asistent Larisa Mahmić-Kobilica, MA	
04K04-374	6.A	Interkulturalno obrazovanje*	2	2	0	0	0	4	Red. prof. dr. Amel Alić / Red. prof. dr. Amel Alić	
04K39-167	6.B	Komunikacijske vještine u turizmu*	2	2	0	0	0	4	Red. prof. dr. Damir Kukić / asistent Selma Alić-Šišić, MA	
Broj sati u sedmici P/V/LV			14	11			0	30		
Ukupan broj sati u sedmici			25							
Ukupan broj kreditnih bodova								30		
Šifra predmeta	R. br.	NAZIV PREDMETA	VI semestar (ljetni)						NASTAVNIK / SARADNIK	
			P	V	Br. st.	LV	Br. st.	ECT(A)S		
04K39-168	1.	Kulturalne teorije	3	2	0	0	0	5	Van. prof. dr. Esad Delibašić / viši asistent Alen Šabanović, MA	
04K39-169	2.	Kulturna baština Bosne i Hercegovine	3	2	0	0	0	5	Doc. dr. Mirza Džananović / viši asistent Alen Šabanović, MA	
04K39-170	3.	Kulturno-turistički menadžment	3	2	0	0	0	5	Doc. dr. Hazim Begagić / asistent Selma Alić-Šišić, MA	
04K39-171	4.	Muzičko-scenski događaji i koncertna djelatnost	3	1	0	0	0	5	Red. prof. dr. Indira Meškić / asistent Selma Alić-Šišić, MA	
04K39-172	5.	Kultura i moderno doba	3	2	0	0	0	6	Van. prof. dr. Esad Delibašić / viši asistent Alen Šabanović, MA	
04K39-173	6.A	Rod i kultura*	2	2	0	0	0	4	Van. prof. dr. Esad Delibašić / viši asistent Alen Šabanović, MA	
04K39-174	6.B	Kultura i identitet*	2	2	0	0	0	4	Van. prof. dr. Esad Delibašić / viši asistent Alen Šabanović, MA	
08K24-105	6.C	Uvod u rodnu ravnopravnost*	2	2	0	0	0	4	Van. prof. Dr. Edisa Gazetić / viši asistent Alen Šabanović, MA	
Broj sati u sedmici P/V/LV			17	11			0	30		
Ukupan broj sati u sedmici			28							
Ukupan broj kreditnih bodova								30		

Napomena: V semestar * Izborni predmeti (1 od 2); VI semestar * Izborni predmeti (1 od 3)

			UNIVERZITET U ZENICI FILOZOFSKI FAKULTET							
NASTAVNI PLAN STUDIJSKOG PROGRAMA <i>KULTURA I TURIZAM</i>										
Šifra predmeta	R. br.	NAZIV PREDMETA	VII semestar (zimski)						NASTAVNIK / SARADNIK	
			P	V	Br. st.	LV	Br. st.	ECT(A)S		
04K39-175	1.	Javne politike kulture i turizma	3	2	0	0	0	7	Van. prof. dr. Esad Delibašić / viši asistent Alen Šabanović, MA	
04K39-176	2.	Odnosi sa javnošću u kulturi i turizmu	3	3	0	0	0	7	Red. prof. dr. Damir Kukić / asistent Selma Alić-Šišić, MA	
04K39-177	3.	Kulturni i umjetnički marketing	3	2	0	0	0	5	Doc. dr. Hazim Begagić / asistent Selma Alić-Šišić, MA	
04K39-178	4.	Kultura i postmoderna	3	2	0	0	0	7	Van. prof. dr. Esad Delibašić / viši asistent Alen Šabanović, MA	
04K39-179	5.A	Baštinske ustanove u kulturnom turizmu*	2	2	0	0	0	4	Doc. dr. Mirza Džananović / viši asistent Alen Šabanović, MA	
04K39-180	5.B	Baštinske studije*	2	2	0	0	0	4	Doc. dr. Mirza Džananović / viši asistent Alen Šabanović, MA	
Broj sati u sedmici P/V/LV			14	11			0	30		
Ukupan broj sati u sedmici			25							
Ukupan broj kreditnih bodova								30		
Šifra predmeta	R. br.	NAZIV PREDMETA	VIII semestar (ljetni)						NASTAVNIK / SARADNIK	
			P	V	Br. st.	LV	Br. st.	ECT(A)S		
04K39-181	1.	Poslovno komuniciranje	3	3	0	0	0	7	Red. prof. dr. Damir Kukić / asistent Selma Alić-Šišić, MA	
04K39-182	2.	Popularna kultura	3	2	0	0	0	6	Van. prof. dr. Esad Delibašić / viši asistent Alen Šabanović, MA	
04K39-183	3.	Izvedbeno-scenska kultura	4	2	0	0	0	7	Doc. dr. Hazim Begagić / asistent Selma Alić-Šišić, MA	
04K39-184	4.	Kultura sjećanja	3	2	0	0	0	6	Doc. dr. Mirza Džananović / viši asistent Alen Šabanović, MA	
04K39-185	5.A	Selektivni oblici turizma*	2	2	0	0	0	4	Van. prof. dr. Esad Delibašić / viši asistent Alen Šabanović, MA	
04K39-186	5.B	Interkulturalni aspekti turizma*	2	2	0	0	0	4	Van. prof. dr. Esad Delibašić / viši asistent Alen Šabanović, MA	
Broj sati u sedmici P/V/LV			15	11			0	30		
Ukupan broj sati u sedmici			26							
Ukupan broj kreditnih bodova								30		

Napomena: VII semestar * Izborni predmeti (1 od 2) i VIII semestar * Izborni predmeti (1 od 2)

 UNIVERZITET U ZENICI FILOZOFSKI FAKULTET													
Naziv predmeta: UVOD U STUDIJE KULTURE I TURIZMA													
Semestar	Status	Broj časova sedmično		ECTS	Šifra								
		Predavanja	Vježbe										
I	Obavezni	3	2	6	04K39-153								
Nastavnik: Van. prof. dr. Esad Delibašić E-mail: esad.delibasic@unze.ba				Saradnik: viši asistent Alen Šabanović, MA E-mail: alen.sabanovic@unze.ba									
Predmeti koji su preduvjet za polaganje			Nema										
Cilj predmeta		Cilj kolegija je da se studentice i studenti upoznaju sa najnovim naučnim i stručnim saznanjima iz oblasti kulture i turizma, te sa različitim modalitetima interakcije ovih oblasti. Cilj je odrediti značenje, sadržaj, opseg i doseg akademskih disciplina kulturologije i turizmologije. Studenti će se, također, upoznati sa pojmovima: turizam; kultura; vrste turizma; kulturni turizam; interkulturalnost; civilizacija; popularna i masovna kultura; kulturne industrije; turist; turistička destinacija; turistička putovanja; turizam kao privredni, politički, ekonomski i društveni fenomen. Kroz predavanja studentima će se ukazati i na značaj turizma i kulturnog turizma za bosanskohercegovačko društvo.											
Kompetencije (Ishodi učenja)		Razumijeti značaj turističkog i kulturnog fenomena i njihov doprinos društvenom, ekonomskom i privrednom razvoju zajednice. Razumijeti osnovne pojmove iz oblasti turizmologije i kulturologije.											
Program predmeta: - Uvod u studije kulture i turizma - Definicije kulture i turizma - Kulturologija i turizmologija kao akademske discipline - Teorijski pristupi fenomenu kulture - Kultura i civilizacija - Kulturne industrije, masovna i popularna kultura - I parcijalni - Teorijski pristupi fenomenu turizma - Definicija turiste - Vrste turizma (turizam kao multidimenzionalna aktivnost) - Turističke potrebe i motivi (turistička putovanja) - Kulturna baština i turizam - Interkulturalni aspekti turizma - II parcijalni - Završna evaluacija kolegija													
Izvođenje nastave: <table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 80%;">1. Predavanja</td> <td style="text-align: right;">40%</td> </tr> <tr> <td>2. Vježbe</td> <td style="text-align: right;">25%</td> </tr> <tr> <td>3. Samostalni istraživački rad</td> <td style="text-align: right;">20%</td> </tr> <tr> <td>4. Prezentacije</td> <td style="text-align: right;">15%</td> </tr> </table>						1. Predavanja	40%	2. Vježbe	25%	3. Samostalni istraživački rad	20%	4. Prezentacije	15%
1. Predavanja	40%												
2. Vježbe	25%												
3. Samostalni istraživački rad	20%												
4. Prezentacije	15%												

Provjera znanja: Studentice i studenti finalni ispit polažu usmeno.					
Težinski kriteriji za provjeru znanja					
Predavanja	Vježbe	Praktičan rad	Teoretski ispit		
25%	15%	20%	40%		
Literatura					
Obavezna	▪ Duda, Dean (2002) <i>Kulturalni studiji: ishodišta i problemi</i>, Zagreb: AGM. ▪ Petrović, Sreten (2005) <i>Kulturologija</i>, Beograd: Čigoja Štampa. ▪ Pirjevec, B., Kesar, O. (2002.), <i>Počela turizma</i>, Zagreb: Mikrorad. ▪ Jelinčić Danijela, Angelina. <i>Abeceda kulturnog turizma</i>, Zagreb: MEANDARMEDIA-MEANDAR, 2008.				
Dodatna	▪ Barker, C. (2000) <i>Cultural Studies – Theory and Practice</i>. London: Sage. ▪ Lewis, J. (2002) <i>Cultural Studies: The Basics</i>. London: Sage. ▪ Jelinčić Danijela, Angelina, <i>Kultura u izlogu</i>, Zagreb: MEANDARMEDIA, 2010. ▪ Alfier, D., (1994.), <i>Turizam - Izbor radova</i>, Zagreb: Institut za turizam.				

 UNIVERZITET U ZENICI FILOZOFSKI FAKULTET					
Naziv predmeta: OSNOVE KULTURNE BAŠTINE					
Semestar	Status	Broj časova sedmično		ECTS	Šifra
		Predavanja	Vježbe		
I	Obavezni	3	2	6	04K39-154
Nastavnik: Doc. dr. Mirza Džananović E-mail: mirza.dzananovic@unze.ba			Saradnik: viši asistent Alen Šabanović, MA E-mail: alen.sabanovic@unze.ba		
Predmeti koji su preduvjet za polaganje					
Cilj predmeta	Upoznati studentice i studente sa osnovnim konceptima kulturne baštine, njenom kreiranju i ulozi u savremenom društvu.				
Kompetencije (Ishodi učenja)	Nakon izvršenih obaveza student će biti osposobljen za: - usporediti različite koncepte kulturne baštine - samostalno objasniti razliku između pojedinih vrsta kulturne baštine - uočiti i argumentirati ulogu kulturne baštine u savremenom društvu				
Program predmeta: 1. Uvod u kolegij 2. Pojam i podjela baštine; kulturno naslijeđe, kulturna baština i kulturno dobro 3. Podjela kulturne baštine: materijalna, nematerijalna i digitalna 4. Materijalna kulturna baština (pojam, podjela, vrste) 5. Nematerijalna baština – od folklora do baštine (pojam, podjela, vrste) 6. Koncept kulturnog krajolika i prirodna baština					

7. UNESCO i kulturna baština 8. Vijeće Evrope, Evropska Unija i kulturna baština 9. Modeli zaštite kulturne baštine (pravni, tehnički, edukativni) 10. Destrukcija kulturne baštine – od nemara do kulturocida 11. Nauke o baštini – od starinarenja do studija baštine 12. Kulturna baština i identitet 13. Kulturni i baštinski turizam 14. Kulturna baština marginalnih skupina: Jevreji u Bosni i Hercegovini 15. Kulturna baština marginalnih skupina: Romi u Bosni i Hercegovini					
Izvođenje nastave: Nastava se izvodi putem predavanja, auditornih vježbi, elaboracijom seminarskih radova i praktičkih radova.					
Provjera znanja: Pismeno (završni ispit)					
Težinski kriteriji za provjeru znanja					
Predavanja	Vježbe	Praktičan rad	Parcijalni ispiti	Završni ispit	
15%	15%	10%	-	60%	
Literatura					
Obavezna	- Popadić Milan, <i>Vreme prošlo u vremenu sadašnjem: Uvod u studije baštine</i>, Beograd 2015. - Delibašić Esad, <i>Džananović Mirza, Javne politike kulture: kulturna baština i kulturni turizam</i>, 2023. - Kodrić Zaimović Lejla, <i>Baštinske studije: od moderne do postdigitalne kulture</i>, Sarajevo, 2021.				
Dodatna	- Popadić Milan, <i>Diskretni šum pešćanika: baština i njene nauke</i>, Beograd, 2021. - Kujundžić Enes, <i>Humanistička baština, institucije memorije i digitalno doba</i>, Tuzla 2011. - UNESCO konvencije iz oblasti kulture, Sarajevo: Ministarstvo civilnih poslova Bosne i Hercegovine, 2010 - Evropska strategija za kulturnu baštinu u 21. stoljeću, Vijeće Evrope, 2017. - Evropske konvencije i preporuke u oblasti kulturnog nasljeđa, Kotor, 2005. - Tauber Eli, <i>Ilustrovani leksikon judaizma: istorija, religija i običaji</i>, Sarajevo, 2007. - Brka Amir, <i>Kenotaf za ubijene tešanjске Rome</i>, Sarajevo, 2022.				

 UNIVERZITET U ZENICI FILOZOFSKI FAKULTET					
Naziv predmeta: SAVREMENA KULTURNA PRODUKCIJA					
Semestar	Status	Broj časova sedmično		ECTS	Šifra
		Predavanja	Vježbe		
I	Obavezni	3	2	6	04K39-155
Nastavnik: Doc. dr. Hazim Begagić E-mail: hazim.begagic@unze.ba			Saradnik: asistent Selma Alić-Šišić, MA E-mail: selma.alic-sisic@unze.ba		

Predmeti koji su preduvjet za polaganje		Nema
Cilj predmeta	Cilj predmeta je sveobuhvatno upoznavanje savremene kulturne, umjetničke i medijske produkcije u domaćim i međunarodnim okvirima. Teorijska obućenost za analizu i projektovanje - modelovanje umjetničkih, kulturnih i medijskih sistema i projekata. Sagledavanje specifičnosti u pojedinačnim poljima i medijima savremene umjetničke produkcije.	
Kompetencije (Ishodi učenja)	Interpretacija savremenih dostignuća u domenu kulturne, umjetničke i medijske produkcije. Analiza i projektovanje umjetničkih, kulturnih i medijskih sistema i projekata.	
Program predmeta:		
1. Organizacioni modeli savremene umjetničke produkcije. Razvojni trendovi u produkciji kulture, umjetnosti i medija. 2. Programski, repertoarski i produkciono aspekti projekata u savremenoj umjetničkoj produkciji. 3. Strategije postizanja kvaliteta. Nivoi djelovanja kulture, umjetnosti i medija. 4. Produkcija i tržište. Produkcija u socijalnom okruženju. 5. Savremene dileme kulturne politike i produkcija. Temeljni principi i načela menadžmenta u kulturi u savremenoj umjetničkoj produkciji. 6. Međunarodni standardi i kulturna kooperacija. Internacionalni projekti i koprodukcijsko partnerstvo u umjetnosti. 7. Pregled prvog dijela semestra i rekapitulacija. Savremena produkcija umjetnosti u različitim medijima i oblastima produkcije i difuzije kulture – razlike i specifičnosti. 8. Film – proizvodnja, ekipa, produkcija (filmska umjetnost i industrija: film, filmska gluma, filmski glumac; filmski projekat; elaborat filma: knjiga snimanja, operativni plan proizvodnje, plan snimanja, finansijski plan; osnovna organizaciono-tehnološka jedinica za proizvodnju filma; pripreme: prethodne, opće i neposredne; Period snimanja i obrada; bazičan dio kinematografije; reproduktivne djelatnosti: distribucija i prikazivanje filmova; producent, izvršni producent) 9. Pozorište - Osnovi pozorišne produkcije. Umjetničko djelo. Organizacija (klasična, neoklasična, moderna i projektna teorija organizacije) Pozorišni projekt. Pozorišno stvaralaštvo. Organizaciona struktura, grupa i promjena. Pozorište kao produkciono/organizacioni sistem. Osnovne faze rada. Izbor djela i tok odvijanja stvaralačko-produkcionog procesa. Planiranje u pozorištu. Repertoarni, kadrovski, finansijski, operativni, investicioni i drugi planovi. Projektna organizacija i produkcija. Umjetnička djelatnost kao osnova pozorišne organizacije/produkcije. 10. Televizija - TV produkcija. TV producent TV ekipa. Televizijski film. Pismeni predlošci filmskom i televizijskom djelu (sinopsis, tritment, scenario). Umjetnička produkcija na televiziji. Elementi predračuna i finansijski plan (plan potreba i plan snimanja preveden na jezik brojki, troškovi iznad linije i ispod linije, preprodukcioni, produkciono i postprodukciono troškovi) 11. Radio - Definiranje i kratki historijat radija. Emitiranje radio programa. Šenon-Viverov opći model. Vrste radio programa. Kulturna produkcija na radiju, umjetnička radiodifuzija i dokumentarno-dramska vrsta programa. Producenti radio, tehnička i estetska komponenta, formati radija. 12. Utjecaj kulturnopolitičkog profila na elemente upravljanja u kulturi 13. Izbor studija slučaja – analiza i prezentacija. 14. Komparacija projekata u savremenoj umjetničkoj produkciji Projekatna evaluacija 15. Priprema za polaganje završnog ispita – rekapitulacija. Priprema završnog projekta umjetničke produkcije.		
Izvođenje nastave:		
1. Predavanja 30% 2. Prezentacije 25%		

3. Debate/diskusije 25% 4. Vježbe i grupni rad 20%			
Provjera znanja: Ispit se polaže pismeno i usmeno. Studenti imaju mogućnost polaganja ispita u toku semestra, kroz dva parcijalna ispita (studenti koji polože prvi parcijalni ispit mogu pristupiti polaganju drugog parcijalnog ispita). Položena oba parcijalna ispita čine položen pismeni dio ispita. Studenti koji ne polože ispit kroz dva parcijalna ispita, ispit polažu integralno. Nakon položenog pismenog dijela ispita, studenti pristupaju usmenoj evaluaciji na završnom ispitu.			
Težinski kriteriji za provjeru znanja			
Prezentacije	Pismeni ispit	Usmeni ispit	Debate/diskusije
20%	30%	30%	20%
Literatura			
Obavezna	▪ Byrnes, J. William: MANAGEMENT AND THE ARTS, Focal Press, London, 2003. ▪ CREATIVE EUROPE – On Governance and Management of Artistic Creativity in Europe, ERICarts, 2002. ▪ Cvjetičanin, Biserka (ur.): DYNAMICS OF COMMUNICATION: NEW WAYS AND NEW ACTORS, IMO, Zagreb, 2006.		
Dodatna	▪ D Kellison, Cathrine: PRODUCING FOR TV AND VIDEO, Elsevier, Focal Press, UK, USA, 2006 ▪ M.Šingler, S. Viringa: Radio, Beograd, 2000. ▪ Maričić, Nikola: MENADŽMENT RADIJA, RDU RTS – Radio Beograd, FDU, Beograd, 2007.		

 UNIVERZITET U ZENICI FILOZOFSKI FAKULTET					
Naziv predmeta: OSNOVI MENADŽMENTA					
Semestar	Status	Broj časova sedmično		ECTS	Šifra
		Predavanja	Vježbe		
I	Obavezni	2	2	4	06K21-055
Nastavnik: Red. prof. dr. Rifet Đogić E-mail: rifetd@yahoo.com			Saradnik: viši asistent Esmir Husetović E-mail: esmir.husetovic@unze.ba		
Predmeti koji su preduvjet za polaganje		Nema			
Cilj predmeta	Razumijevanje menadžerskih koncepata, kompleksne uloge i zadataka menadžmenta u savremenim organizacijama. Sticanje znanja o osnovnim menadžerskim funkcijama, metodama i načinima rada te njihovoj primjeni u rješavanju problema menadžmenta i poslovanja u kompleksnim uvjetima. Ovladavanje i razvoj vlastitog potencijala i kompetencija za analizu menadžmenta i obavljanje menadžerskih poslova na različitim organizacionim nivoima i u različitim organizacijama.				

Kompetencije (Ishodi učenja)	▪ Biti u stanju uspješno voditi i projektovati organizacijske sisteme ▪ Analizirati okruženje preduzeća i kontinuirano mu se prilagođavati ▪ Biti u stanju razvijati koncept totalnog upravljanja kvalitetom ▪ Biti u stanju restrukturirati preduzeće i rješavati krizne poremećaje				
Program predmeta: 1. Uvod u menadžment (definiranje, uloga, značaj i ciljevi menadžmenta) 2. Teorije menadžmenta 3. Menadžment i preduzetništvo u velikim, srednjim i malim preduzećima 4. Tržišna ekonomija, menadžment i preduzetništvo 5. Poslovno okruženje i menadžment 6. Menadžment i društvena odgovornost 7. Planiranje kao menadžerska funkcija 8. Organiziranje kao menadžerska funkcija 9. Upravljanje ljudskim resursima kao menadžerska funkcija 10. Vođenje (liderstvo) kao menadžerska funkcija 11. Kontrola kao menadžerska funkcija					
Izvođenje nastave: Predavanja se izvode uz upotrebu nastavnih sredstava, shema i grafičkih prikaza, kao i tehnika aktivnog učenja uz aktivno učešće studenata. Uz to studenti izrađuju seminarske radove koji se prezentiraju i vodi rasprava o predmetnom problemu sa svim studentima.					
Provjera znanja: Studenti koji u toku semestra polože prvi test obavezni su položiti drugi test i usmeni ispit. Pismeni dio ispita je preduvjet za završni usmeni ispit. Aktivnosti su diskusija tokom nastave i izrada seminarskog rada (opciono).					
Težinski kriteriji za provjeru znanja					
Predavanja	Vježbe	Pismeni testovi	Seminarski rad	Ostale aktivnosti	Usmeni ispit
15%	10%	40%	0%	30%	5%
Literatura					
Obavezna	▪ Sikavica, P., Bahtijarević-Šiber, F. i Pološki Vokić, N., 2008. Temelji menadžmenta. Zagreb: Školska knjiga ▪ Đogić, R., 2007. Osnovi savremenog menadžmenta. Fojnica: Štamparija „Fojnica“				
Dodatna	▪ Buble, M., 2000. Management. Split: Ekonomski fakultet. ▪ Kurtić, A., 2011. Menadžment poslovnih sistema (sistem, proces, funkcije). Sarajevo: Centar za napredne studije-CNS. ▪ Hadžiahmetović, Z., Kulović, Dž. i Jurešić, S., 2007. Menadžment – putokaz za menadžere. Fojnica: Štamparija „Fojnica“				

	UNIVERZITET U ZENICI FILOZOFSKI FAKULTET				
Naziv predmeta: SOCIOLOGIJA KULTURE					
Semestar	Status	Broj časova sedmično	ECTS	Šifra	

		Predavanja	Vježbe		
I	Obavezni	3	1	4	04K40-079
Nastavnik: Van. prof. dr. Bernard Harbaš E-mail: bernard.harbas@unze.ba			Saradnik: Van. prof. dr. Bernard Harbaš E-mail: bernard.harbas@unze.ba		
Predmeti koji su preduvjet za polaganje		Nema			
Cilj predmeta	Studenti treba da steknu osnovna znanja iz oblasti sociološkog razumijevanja kulture. Cilj da se razumiju teorijski pristupi u analizi kulture (funkcionalizam, strukturalizam, poststrukturalizam), te osnovni problemi socio-kulturološkog razumijevanja svijeta. U okviru nastave razmatrat će se osnovni kulturološki fenomeni poput jezika, umjetnosti, mode i filozofije a cilj je da se dobije cjelovita slika o pojmu kulture. Studenti će se ipoznati sa istorijom kulture i umjetnosti te sa savremenim kulturno-umjetničkim i fenomenima popularne kulture. Cilj predmeta je izložiti vezu kulturne produkcije i civilizacijskih tvorevina sa društvenim uslovima (epohe, klasnih uslova, političke situacije).				
Kompetencije (Ishodi učenja)	Nakon izvršenih obaveza student će biti osposobljen za: - za sociološko razumijevanje kulturnih i civilizacijskih fenomena - primijenu stečenih znanja u analizi kulturnih fenomena i društvene svakodnevnice - samostalnu analizu kulturnih fenomena				
Program predmeta: 1. Uvod sociologiju kulture. 2. Osnovni činioci kulture i civilizacije (običaji, moral, religija, jezik, mit, umjetnost, kultura, civilizacija, totem, tabu) 3. Pregled kulturne historije (antika, renesansa, barok, manirizam, avangarda) 4. Klasične kulturalne teorije (evolucionizam, funkcionalizam, strukturalizam, ciklična teorija...) 5. Savremene teorije kulture (poststrukturalizam, postmoderna) 6. Jezik i kultura (antička teorija, moderni i savremeni pristup jeziku, jezički okret, psihoanaliza, simbol, alegorija) 7. Društvena uslovljenost umjetnosti 8. Društveno-ekonomski uslovi nastanka umjetnosti, religija i umjetnost 9. Popularna kultura (film, mediji, muzika) 10. Sociologija ukusa (kič, narodna umjetnost, klasno uslovljeni ukusi); 11. Pozorište i društvo (antički i moderni model pozorišta, V- efekt) 12. Moda i stil (klasni uslovi mode, prestiž, stil) 13. Ekonomija i kultura (proizvodnja, luksuz i potrošnja) 14. Prostor vs. vrijeme (odnos grad/selo, urbanizacija, mjesta vs.,ne-mjesta“) 15. Igra, sport, tijelo i poželjan društveni izgled (igra kao društveni fenomen, kultura tijela, zdravlje i idealno tijelo, sport kao ritual)					
Izvođenje nastave: Predavanja i vježbe					
Provjera znanja: Pismeno, usmeno					
Težinski kriteriji za provjeru znanja					
Predavanja	Vježbe	Praktičan rad	Teoretski ispit		
10%	10%	5%	75%		

Literatura	
Obavezna	▪ Đorđević, J (ur.) 2012. <i>Studije kulture</i>, Beograd: Službeni glasnik ▪ Hauser, A. 1986. <i>Sociologija umjetnosti I i II</i>. Zagreb: Školska knjiga ▪ Iglton, T. 2017. <i>Kultura</i>, Beograd: Clio ▪ Ilić M. 1966. <i>Sociologija kulture i umetnosti</i>. Beograd: Institut društvenih nauka ▪ Klosowska, A. 2001. <i>Sociologija kulture</i>, Beograd: Čigoja ▪ Lazar, Ž. i Koković D. 2017. <i>Sociologija kulture sa elementima kulturne antropologije</i>. Novi Sad: Mediterran Publishing ▪ Petrović S. 2005. <i>Kulturologija</i>. Beograd: Čigoja ▪ Skledar, N. 2001. <i>Čovjek i društvo</i>. Zagreb: Societas i Matica Hrvatska
Dodatna	▪ Apaduraj A. 2011. <i>Kultura i globalizacija</i>. Beograd: XX vek str. 105-136 (Poglavlje: Potrošnja, trajanje, istorija) ▪ Bakić. S. <i>Kontroverze recepcije kulture</i>, Sarajevo: FPN ▪ Dorfles G. 1963. <i>Oscilacije ukusa i moderne umjetnosti</i>. Zagreb: Mladost ▪ Džinić. I. 2022. <i>Dinamika razvoja kulture</i>. Zagreb: Fakultet hrvatskih studija ▪ Francestel, P. 1966. „Sociologija civilizacijskih tvorevina“ u: Gurewitsch G (ur.), <i>Sociologija</i>. Zagreb: Naprijed ▪ Gronow J. 2000. <i>Sociologija ukusa</i>. Zagreb: Jesenski i Turk ▪ Hauser, A. 1966. <i>Socijalna istorija umjetnosti i književnosti I i II</i>, Beograd: Kultura ▪ Lal V. i Nandi A. 2012. <i>Budućnost znanja kulture</i>. Beograd: Clio ▪ Maširević Lj. 2020. <i>Popularna kultura</i>. Beograd: Beogradska politehnika ▪ Petrović. S. (ur.) 1990. <i>Sociologija književnosti</i>. Beograd: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva ▪ Zombart V. 2011. <i>Luksuz i kapitalizam</i>. Novi Sad: Mediterran Publishing

 UNIVERZITET U ZENICI FILOZOFSKI FAKULTET					
Naziv predmeta: ENGLSKI JEZIK I					
Semestar	Status	Broj časova sedmično		ECTS	Šifra
		Predavanja	Vježbe		
I	Obavezni	2	2	4	04K03-1192
Nastavnik: Van. prof. dr. Adnan Bujak E-mail: adnan.bujak@unze.ba			Saradnik: viši asistent Đelaudina Šukalić, MA E-mail: djelaludina.sukalic@unze.ba		
Predmeti koji su preduvjet za polaganje		Nema			
Cilj predmeta		Cilj ovog predmeta je, prije svega, utvrditi i proširiti nivo stečenog znanja iz engleskog jezika, sa akcentom na aktivnoj upotrebi jezika. Teži se ka tome da se osposobi studente za čitanje i slušanje prema B1 CEFR nivou te postići kod studenata poznavanje i razumijevanje osnovnog i stručnog vokabulara. Također, želi se unaprijediti sposobnost za primjenu teorijskog znanja za opisivanje sadašnjih, prošlih i budućih radnji.			
Kompetencije (Ishodi učenja)		Po završetku navedenog kolegija, student će biti u stanju da: definiraju i razlikuju načine opisivanja trenutnih i svakodnevnih, prošlih, i budućih radnji. prepoznaju i služe se leksikom i sintaksom engleskog jezika prema B1 CEFR nivou, primjenjuju usvojeno			

znanje u aktivnoj komunikaciji i sporazumijevanju, čitaju stručnu literaturu dostupnu na engleskom jeziku do B1 nivoa.					
Program predmeta: 1. Vrste riječi, prisvojni oblici 2. Svakodnevna rutina - Present Simple Tense 3. Članovi i prijedlozi 4. Opisivanje trenutnih, privremenih radnji - Present Continuous Tense 5. Present Simple Tense vs. Present Continuous Tense 6. Razvoj jezičkih vještina čitanja i slušanja sa akcentom na pređeno gradivo 7. Prvi test u nastavi 8. Opisivanje prošlih radnji - Past Simple Tense 9. Past Continuous Tense 10. Imenice 11. Opisivanje budućih radnji - Future Simple vs. be going to 12. Present Perfect Tense 13. Poređenje, pridjevi - Opisivanje ljudi, mjesta 14. Razvoj jezičkih vještina pisanja i govora sa akcentom na pređeno gradivo 15. Drugi test u nastavi					
Izvođenje nastave: Predavanja i vježbe kroz verbalne metode rada, prezentacije i praktičan rad studenta.					
Provjera znanja: 1. Prezentacija na datu temu: 15% 2. Prvi parcijalni test 35% 3. Drugi parcijalni test 35% 4. Aktivno učešće na časovima 15%					
Težinski kriteriji za provjeru znanja					
Predavanja	Vježbe	Praktičan rad	Teoretski ispit		
0	15%	15%	70%		
Literatura					
Obavezna	▪ Murphy, R. (2004). English Grammar in Use: a self-study reference and practice book for intermediate students of English. 3rd edition. Cambridge: CUP. ▪ Aktuelni odlomci iz stručne literature/oblasti po izboru nastavnika/saradnika (kompilacija tekstova).				
Dodatna	▪ Oxenden, C. and Latham-Koenig, C. (2006). New English File (Intermediate). Student's Book, Workbook. Oxford University Press. ▪ McCarthy, M. and O'Dell, F. (2012). English Vocabulary in Use. Cambridge University Press, Cambridge. ▪ Soars L. S. and Maris, A. (2011). New Headway Elementary. Oxford: Oxford University Press. ▪ Soars L. S. and Maris, A. (2011). New Headway Elementary (workbook). Oxford: Oxford University Press.				

 UNIVERZITET U ZENICI FILOZOFSKI FAKULTET					
Naziv predmeta: NJEMAČKI JEZIK I					
Semestar	Status	Broj časova sedmično		ECTS	Šifra
		Predavanja	Vježbe		
I	Obavezni	2	2	4	04K03-1193
Nastavnik: Doc. dr. Almina Lisičić-Hedžić E-mail: almina.lisicic-hedzic@unze.ba			Saradnik: asistent Amira Avdić E-mail: amira.avdic@unze.ba		
Predmeti koji su preduvjet za polaganje		Nema			
Cilj predmeta	Cilj predmeta je osposobiti studente za analizu temeljnih aspekata usvajanja i upotrebe njemačkog jezika kao stranog jezika za dostizanje evropskog referentnog okvira od A1/1 do A1/2 Cilj je osposobiti studente za samostalno sticanje znanja, razvijanje sposobnosti mišljenja, pamćenja i prosuđivanja. Kod studenata je cilj razviti usmene i pismene kompetencije na njemačkom jeziku, postići razumijevanje temeljne terminologije iz područja kulture uopće, kulturne baštine Bosne i Hercegovine kao i Savezne Republike Njemačke, a što se odnosi na muziku, sport, likovne stilove, društvene strukture, muzeologiju, školstvo i obrazovanje, svakodnevni život i običaje.				
Kompetencije (Ishodi učenja)	Studenti analiziraju temeljne aspekte usvajanja i upotrebe njemačkog jezika, primjenjuju razvijene usmene i pismene kompetencije na njemačkom jeziku, razumiju osnovnu terminologiju iz oblasti kulture, kako one nacionalne tako i Njemačke.				
Program predmeta: - Susreti i kontakti Predstaviti sebe i druge, pozdraviti se na formalni i neformalni način, porijeklo, moja porodica. Gramatika: abeceda, prezent, nominativ ličnih zamjenica, red riječi u izjavnoj rečenici, konjugacija i upotreba glagola „kommen“, „heißen“ i „sein“, W-pitanja: Wie?, Wo?, Woher?, Ja/Nein- pitanje, brojevi. - Svakodnevne situacije Tražiti i dati informacije, kupovati, pitati za cijenu. Gramatika: negacija „nicht“ i „kein“, određeni i neodređeni član, negacijski član, prisvojni članovi, lične zamjenice i akuzativ ličnih zamjenica, brojevi od 0 -20, W-pitanja: Wer?, Was?, Wen?, Wann? Wie viel?, Wie viele? - Šta je to domovina? Dati osnovne informacije o svojoj zemlji i njenoj kulturi. Gramatika: prezent modalnih glagola, prisvojne zamjenice - Savezna Republika Njemačka Općenito o Saveznoj Republici Njemačkoj Gramatika: pravilni glagoli u perfektu - Brojevi i činjenice o Saveznoj Republici Njemačkoj Detaljnije o Saveznoj Republici Njemačkoj. Gramatika: množina imenica - Na putu Snalaženje u novom okruženju, ispunjavanje zahtjeva za izdavanje ličnog dokumenta, poštivanje					

pravila na javnim mjestima, čitanje brošure o Salzburgu. Gramatika: imperativ, modalni glagol „dürfen“, pokazne zamjenice, prijedlozi s dativom					
7. Prvi parcijalni kolokvij					
8. U gradu Orijentacija u gradu, imenovati zgrade u gradu, pisanje poštanske karte ili e-maila Gramatika: prijedlozi s dativom i akuzativom, prijedlozi s akuzativom					
9. U inostranstvu turizam različiti jezici i kulture Gramatika: slaba pridjevska deklinacija					
10. Putovanje u Beč osnovne informacije o Beču, putovanje, traženje smještaja Gramatika: jaka pridjevska deklinacija					
11. Bern – grad lijepih mostova osnovne informacije o Bernu, obilazak grada, slobodno vrijeme: planiranje i dogovori Gramatika: mješovita pridjevska deklinacija					
12. Praznici čestitati nekome Gramatika: komparacija pridjeva					
13. Mediji u svakodnevnom životu Mediji u svakodnevnom životu, vrste medija Gramatika: preterit glagola „haben“ i „sein“					
14. Drugi parcijalni kolokvij					
15. Završna evaluacija kolegija					
Izvođenje nastave: Nastava će se izvoditi uz pomoć raznolikih nastavnih sredstava, prevashodno računara i LCD projektora. 1. eks katedra 2. prezentacije					
Provjera znanja: Ispit se polaže pismeno. Studenti imaju mogućnost polaganja ispita u toku semestra, kroz dva parcijalna kolokvija. Studenti koji polože prvi parcijalni kolokvij mogu pristupiti polaganju drugog parcijalnog kolokvija. Studenti koji ne polože oba parcijalna kolokvija, polažu integralni ispit.					
Težinski kriteriji za provjeru znanja					
Prezentacije	Prvi parcijalni ispit	Drugi parcijalni ispit			
Literatura					
Obavezna	- Niebisch, D./ Penning-Hiemstra, S./ Specht, F./ Bovermann, M./Pude, A./ Reimann, M. (2016): Schritte international Neu 1, Niveau A1/1, Deutsch als Fremdsprache, Kursbuch und Arbeitsbuch, 1. Auflage, Hueber Verlag GmbH & Co. KG, München - Niebisch, D./ Penning-Hiemstra, S./ Specht, F./ Bovermann, M./Pude, A./ Reimann, M. (2016): Schritte international Neu 2, Niveau A1/2, Deutsch als Fremdsprache, Kursbuch und Arbeitsbuch, 1. Auflage, Hueber Verlag GmbH & Co. KG, München - Medić, Ivo (1999) Kleine deutsche Grammatik, Zagreb, Školska knjiga				

	▪ Stručni materijali s interneta te prigodni članci iz njemačkih novina i časopisa.
Dodatna	▪ Hurm/ Uroić (2002) Njemačko hrvatski rječnik. Zagreb, Školska knjiga ▪ Dudenredaktion (2009) Rechtschreibung der deutschen Sprache. Band 1. Mannheim, Dudenverlag

 UNIVERZITET U ZENICI FILOZOFSKI FAKULTET					
Naziv predmeta: TURSKI JEZIK I					
Semestar	Status	Broj časova sedmično		ECTS	Šifra
		Predavanja	Vježbe		
I	Obavezni	2	2	4	04K03-1194
Nastavnik: Doc. dr. Mirza Bašić E-mail: mirza.basic@unze.ba				Saradnik: asistent Irma Hasanica E-mail: irma.hasanica@unze.ba	
Predmeti koji su preduvjet za polaganje		Nema			
Cilj predmeta	▪ Osposobiti studente za ovladavanje baznim strukturnim elementima turskog jezika na fonetsko-fonološkom nivou ▪ Osposobiti studente za ovladavanje baznim strukturnim elementima turskog jezika na morfološkom nivou ▪ Osposobiti studente za razumijevanje jednostavnijih tekstova ▪ Osposobiti studente za pravilno korištenje komunikacijskih vještina u najobičnijim životnim situacijama				
Kompetencije (Ishodi učenja)	▪ Ovladava fonetsko-fonološkim elementima turskog jezika ▪ Osposobljava studente za korištenje genitivnih veza kako u teoriji tako i u praksi ▪ Sastavlja imenske i glagolske rečenice, primjenjuje pozitivni, negativni, upitnog i upitno-odrični oblik ▪ Koristi digitalne alate kao potporu u nastavi				
Program predmeta: 1. Historijski pregled razvoja turskog jezika 2. Turski alfabet, pravopisni znaci 3. Vokalna harmonija 4. Prisvojni sufiksi 5. Pomoćni glagol BITI (imek) 6. Prva genitivna veza 7. Prvi parcijalni ispit 8. Padeži, postpozicije sa nominativom i genitivom 9. Present na -yor 10. Predikativi var/ yok 11. Perfekt na -di 12. Izražavanje datuma i vremena na satu, druga genitivna veza 13. Brojevi 14. Futur na -(y)ecek					

15. Drugi parcijalni ispit

Izvođenje nastave: Predavanja i vježbe; verbalne metode, metoda praktičnih radova, metoda demonstracije.

Provjera znanja: Ispit se polaže pismeno i usmeno

Studenti imaju mogućnost polaganja ispita u toku semestra, kroz dva parcijalna ispita (studenti koji polože prvi parcijalni ispit mogu pristupiti polaganju drugog parcijalnog ispita). Položena oba parcijalna ispita čine položen pismeni dio ispita. Studenti koji ne polože ispit kroz dva parcijalna ispita, ispit polažu integralno. Nakon položenog pismenog dijela ispita, studenti pristupaju usmenoj evaluaciji. Pojedinačni segmenti i njihov udio u konačnoj ocjeni su sljedeći:

1. Vježbe, aktivnost 30 %
2. Prvi parcijalni ispit 25 %
3. Drugi parcijalni 25 %
4. Usmeni ispit 20 %

Težinski kriteriji za provjeru znanja

Predavanja	Vježbe	Aktivnost	Pismeni ispit	Usmeni ispit	
10%	10%	10%	50%	20%	

Literatura

Obavezna	▪ E. Čaušević: Gramatika suvremenoga turskog jezika, Hrvatska sveučilišna naklada, Zagreb, 1996. ▪ K. Aykut: Turske postpozicije-„reči bez značenja“, Zadužbina Andrejević, Beograd, 2007. ▪ S. Đinđić: Udžbenik turskog jezika, Naučna knjiga, Beograd, 1989. ▪ N. Nomer Karaman: Türkçe öğrenelim, Filiz Kitabevi, İstanbul, 2003 ▪ M. Ergin: Üniversiteler İçin Türk Dili, Bayrak Basım, İstanbul, 1994 ▪ Yeni Hitit, Yabancılar İçin Türkçe Ders Kitabı 1, Tömer, Ankara, 2009 Literatura po izboru nastavnika. Literatura može da se inovira početkom svake akademske godine.
Dodatna	▪ M. Hengirmen: Türkçe öğreniyoruz, Engin Yayınevi, Ankara, 2002 ▪ F. Temizyürek: Türkçe öğreniyoruz - Güneş, Tika Yayınları, Ankara, 2005 ▪ F. Temizyürek: Türkçe öğreniyoruz - Orhun, Tika Yayınları, Ankara, 2003 ▪ Türkçe eğitim öğretim setleri Literatura po izboru nastavnika. Literatura može da se inovira početkom svake akademske godine.

**UNIVERZITET U ZENICI
FILOZOFSKI FAKULTET**

Naziv predmeta: MUZEOLOGIJA

Semestar	Status	Broj časova sedmično	ECTS	Šifra
----------	--------	----------------------	------	-------

		Predavanja	Vježbe										
II	Obavezni	3	2	6	04K39-156								
Nastavnik: Van. prof. dr. Esad Delibašić E-mail: esad.delibasic@unze.ba			Saradnik: viši asistent Alen Šabanović, MA E-mail: alen.sabanovic@unze.ba										
Predmeti koji su preduvjet za polaganje		Nema											
Cilj predmeta	Cilj kolegija je upoznati studente sa osnovnim pojmovima iz oblasti muzeologije i muzeografije. Prezentirati koncept muzeologije kao dijela informacijskih znanosti. Elaborirati povijesni razvoj muzejske ustanove i njezin značaj za afirmaciju i zaštitu kulturne baštine. Ukazati na značaj odnosa muzeologije prema temeljnim znanstvenim disciplinama. Problematisirati uzroke koji su doveli do krize muzeja, te ukazati na potrebu društvene kontekstualizacije muzeja. Upoznati studente sa iskuenjima pred kojima se nalazi savremeni muzej.												
Kompetencije (Ishodi učenja)	Interpretirati osnovne pojmove iz oblasti muzeologije i muzeografije, kao i analizirati odnos muzeologije i temeljnih znanstvenih disciplina, te uzroka koji su doveli do krize muzeja.												
Program predmeta: 1. Pregled povijesti muzeja: od riznica grčkih hramova do ekomuzeja i muzeja na otvorenom. 2. Povijest muzeologije kao znanstvene discipline. 3. Muzeologija kao dio informacijskih znanosti. Moderni koncepti muzeologije. 4. Muzej kao institucija. Muzejske funkcije: sakupljanje, čuvanje, izučavanje, izlaganje. Klasifikacija muzeja. 5. Zadaci i uloga muzeja. Muzejska komunikacija. Izložba kao sredstvo komunikacije. Jezik izložbe. 6. Zaštita muzejskih predmeta 7. Stalne muzejske postavke 8. Menadžment muzeja 9. Muzejska etika 10. Muzej i njegovi korisnici 11. Muzej u informatičkom okruženju 12. Muzej i identitet 13. Muzej kao medij demokratskog komuniciranja 14. Virtuelni muzej 15. Muzeji i razvoj													
Izvođenje nastave: <table border="0"> <tr> <td>1. predavanja</td> <td>40%</td> </tr> <tr> <td>2. prezentacije</td> <td>40%</td> </tr> <tr> <td>3. debate/diskusije</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>4. grupni rad</td> <td>10%</td> </tr> </table>						1. predavanja	40%	2. prezentacije	40%	3. debate/diskusije	10%	4. grupni rad	10%
1. predavanja	40%												
2. prezentacije	40%												
3. debate/diskusije	10%												
4. grupni rad	10%												
Provjera znanja: Ispit se polaže pismeno i usmeno. Studenti imaju mogućnost polaganja ispita u toku semestra, kroz dva parcijalna ispita (studenti koji polože prvi parcijalni ispit mogu pristupiti polaganju drugog parcijalnog ispita). Položena oba parcijalna ispita čine položen pismeni dio ispita. Studenti koji ne polože ispit kroz dva parcijalna ispita, ispit polažu integralno. Nakon položenog pismenog dijela ispita, studenti pristupaju usmenoj evaluaciji.													
Težinski kriteriji za provjeru znanja													
Predavanja	Vježbe	Praktičan rad	Teoretski ispit										
25%	15%	20%	40%										

Literatura	
Obavezna	- Maroević, Ivo (1993) Uvod u muzeologiju. Zagreb: Zavod za informacijske studije. - Andre Gob-Noemie Drouguet: Muzeologija-povijest, razvitak, izazovi današnjice. Zagreb: Antibarbarus. - Šola, Tomislav (1997) Eseji o muzejima i njihovoj teoriji. Zagreb: ICOM.
Dodatna	- Edson, Gari (2003) Muzeji i etika. Beograd: Clio. - Krivošejev, Vladimir (2009) Muzeji-publika-marketing. Valjevo: Narodni muzej.

					
UNIVERZITET U ZENICI FILOZOFSKI FAKULTET					
Naziv predmeta: MEDIJSKA KULTURA					
Semestar	Status	Broj časova sedmično		ECTS	Šifra
		Predavanja	Vježbe		
II	Obavezni	3	2	6	04K39-157
Nastavnik: Red. prof. dr. Damir Kukić E-mail: damir.kukic@unze.ba			Saradnik: asistent Selma Alić-Šišić, MA E-mail: selma.alic-sisic@unze.ba		
Predmeti koji su preduvjet za polaganje		Nema predmeta koji su preduvjet za polaganje			
Cilj predmeta	Razvijanje analitičkog pristupa kod studenata za proučavanje masovnih medija i medijske kulture. Razumijevanje pojma i značaja medijske kulture i teorijskog okvira za proučavanje medijskih funkcija u (post)modernom svijetu. Razvijanje kritičkog diskursa i znanja o karakteristikama masovnih medija i znanja o njihovom multidimenzionalnom utjecaju.				
Kompetencije (Ishodi učenja)	- Studentice i studenti osposobljeni da mogu analizirati medijske sadržaje - Studentice i studenti osposobljeni da samostalno upotrebljavaju medije i pojedine medijske žanrove u praksi, te kao sredstvo za razvoj civilnog društva - Studentice i studenti poznaju jezik medija i razumiju semiotiku medija - Studentice i studenti poznaju istraživačke metode i analiziraju medijske sadržaje.				
Program predmeta:					
1. Pojam medija i medijske kulture 2. Značaj medija i medijske kulture 3. Funkcije medija 4. Teorije medija 5. Utjecaj medija 6. Jezik medija 7. Radio i televizija 8. Novi mediji – nova avangarda 9. Medijski žanrovi 10. Pisanje za medije 11. Mediji i politika 12. Mediji i kultura 13. Žene u medijima 14. Stereotipi u medijima					

15. Nasilje u medijima					
Izvođenje nastave: 1. Predavanja 40% 2. Vježbe 20% 3. Prezentacije 20% 4. Diskusije 20%					
Provjera znanja: Studentice i studenti ispit polažu pismenim putem i na taj način mogu ostvariti 60% ocjene, a ostatak od 40% ostvaruju kroz realizaciju praktičnih zadataka, te samostalni istraživački rad i odgovarajuću prezentaciju rezultata istraživanja.					
Težinski kriteriji za provjeru znanja					
Predavanja	Vježbe	Praktičan rad	Teoretski ispit	Prezentacije	
20%	10%	20%	40%	10%	
Literatura					
Obavezna	▪ Kelner, Daglas (2004) : <i>Medijska kultura</i>. Beograd : CLIO. ▪ Kukić, Damir (2013) : <i>Medijska kultura</i>. Zenica : Muzej Grada Zenica. ▪ Vuković-Peović, Katarina (2012) : <i>Mediji i kultura – ideologija medija nakon decentralizacije</i>. Zagreb : Naklada Jesenski i Turk.				
Dodatna	▪ McQuail, Dennis (2005) : <i>McQuail's mass communication theory</i>. London: Sage. ▪ Levy, Pierre (2001) : <i>Cyberculture</i>. Minneapolis : University Minnesota Press.				

						UNIVERZITET U ZENICI FILOZOFSKI FAKULTET	
Naziv predmeta: KULTURNA HISTORIJA BOSNE I HERCEGOVINE							
Semestar	Status	Broj časova sedmično		ECTS		Šifra	
		Predavanja	Vježbe				
II	Obavezni	3	2	5		04K39-158	
Nastavnik: Doc. dr. Mirza Džananović E-mail: mirza.dzananovic@unze.ba				Saradnik: viši asistent Alen Šabanović, MA E-mail: alen.sabanovic@unze.ba			
Predmeti koji su preduvjet za polaganje			Nema				
Cilj predmeta		Studentice i studenti se upoznaju sa osnovnim kulturno-civilizacijskim procesima koji su se odvijali na području Bosne i Hercegovine od najstarijih vremena do savremenog doba. Fokus kolegija usmjeren je ka proučavanju kulture, umjetnosti, tradicije i običaja različitih društvenih zajednica koje su živjele na tlu Bosne i Hercegovine, a posebna pažnja se usmjerava ka temama iz lokalne i regionalne historije.					
Kompetencije (Ishodi učenja)		Nakon izvršenih obaveza student će biti osposobljen za: - uspoređuju različite epohe iz prošlosti Bosne i Hercegovine - samostalno provode osnovna istraživanja pojedinih elemenata kulturne historije Bosne i Hercegovine					

	- procjenjuju vjerodostojnost podataka i kritički se odnose prema izvorima i literaturi				
Program predmeta: 1. Uvod u kolegij – periodizacije prošlosti Bosne i Hercegovine 2. Prahistorija na tlu Bosne i Hercegovine 3. Ilirska plemena na tlu BiH 4. Tragovi rimske civilizacije 5. Slom antičkog društva i bosanski rani srednji vijek 6. Srednjovjekovna bosanska država – od horiona do kraljevine 7. Jesen bosanskog srednjovjekovlja i dolazak Osmanlija 8. Osmanska civilizacija u Bosni i Hercegovine 9. Bosna i Hercegovina i Istočno pitanje 10. Austro-ugarska uprava i modernizacija društva 11. Bosna i Hercegovina između dva svjetska rata 12. Drugi svjetski rat i postratna obnova 13. Socijalističko razdoblje bosanskohercegovačke prošlosti 14. Bosna i Hercegovina od samostalnosti do danas 15. Kulturni identitet Bosne i Hercegovine					
Izvođenje nastave: Nastava se izvodi putem predavanja, auditornih vježbi, elaboracijom seminarskih radova i praktičkih radova.					
Provjera znanja: Pismeno (završni ispit).					
Težinski kriteriji za provjeru znanja					
Predavanja	Vježbe	Praktičan rad	Parcijalni ispiti	Završni ispit	
20%	10%	10%	-	60%	
Literatura					
Obavezna	▪ Lovrenović Ivan, <i>Unutarnja zemlja: kratki pregled kulturne povijesti Bosne i Hercegovine</i>, Zagreb, Sarajevo, 2017. ▪ Grupa autora, <i>Kulturna istorija Bosne i Hercegovine od najstarijih vremena do pada ovih zemalja pod tursku vlast</i>, Sarajevo, 1984. ▪ Malcolm Noel, <i>Bosna: kratka povijest</i>, Sarajevo, 2011.				
Dodatna	▪ Bakaršić Kemal, <i>Fragmenti kulturne historije Bosne i Hercegovine</i>, Sarajevo, 2005. ▪ Zbornik radova: <i>Identitet Bosne i Hercegovine kroz historiju I i II</i>, Sarajevo, 2011. ▪ Donia Robert, Fine John, <i>Bosna i Hercegovina: iznevjerena tradicija</i>, Sarajevo, 2011. ▪ Zbornik radova: <i>Prijelomne godine bosanskohercegovačke prošlosti I i II</i>, Sarajevo, 2021.				

**UNIVERZITET U ZENICI
FILOZOFSKI FAKULTET**

Naziv predmeta: SOCIOLOGIJA TURIZMA					
Semestar	Status	Broj časova sedmično		ECTS	Šifra
		Predavanja	Vježbe		
II	Obavezni	2	1	4	04K40-080
Nastavnik: Van. prof. dr. Bernard Harbaš E-mail: bernard.harbas@unze.ba			Saradnik: Van. prof. dr. Bernard Harbaš E-mail: bernard.harbas@unze.ba		
Predmeti koji su preduvjet za polaganje					
Cilj predmeta	Predstaviti osnovna znanja iz sociološke analize turizma. S obzirom da turizam, uz ekonomsku djelatnost, predstavlja i značajnu kulturološku praksu, svrha ovog predmeta je kod studenta izgladiti specifično sociološko razumijevanje turizma. Kroz nastavu će se posebno izložiti uloga slobodnog vremena u savremenom društvu. Cilj predmeta je predstaviti različite teme poput migracija, putovanja, globalizacije, odmora, uloge kulturnih znamenitosti, kao i klasne uslovljenosti turizma. Turizam kao i mnoge društvene prakse predstavljaju stvar prestiža, statusa i pozicije na društvenoj ljestvici, te su stoga značajan društveno stratifikacijski fenomen. Studenti treba da steknu sposobnost za specifično razumijevanje turizma kao potrošačke prakse, u njenom najširem smislu, kao potrošnje znakova, historije, tradicije, prirode, kulturnih relikata itd.				
Kompetencije (Ishodi učenja)	Nakon izvršenih obaveza student će biti osposobljen za: - sociološko razumijevanje turizma - uočavanje kulturoloških specifičnosti turizma i turističke prakse - samostalnu primjenu znanja usvojenih na nastavi				
Program predmeta: 1. Uvod u sociologiju turizma 2. Etnologija i antropologija vs. sociologija turizma 3. Sociologija i antropologija potrošnje 4. Sociologija slobodnog vremena i dokoličarske klase 5. Urbana sociologija: selo-grad ili priroda/kultura 6. Turizam i „oživljavanje“ običaja 7. Mjesta i ne-mjesta: pripisivanje kulturoloških, historijskih karakteristika mjestima. 8. Kolonizacija, formiranje drugog, podjela zapad-istok: moderno /tradicionalno 9. Etno-selo kao simulakrum prirode 10. Hrana kao forma kulturnog identiteta ili princip postavljanja granica 11. Shopping mall – grad u malom 12. Migracije i dijasporični identiteti 13. Globalizacija, glokalizacija i kreolizacija 14. Sport i turizam					
Izvođenje nastave: Predavanja i vježbe					
Provjera znanja: pismeno i usmeno					
Težinski kriteriji za provjeru znanja					
Predavanja	Vježbe	Praktičan rad	Teoretski ispit		
10%	10%	5%	75%		
Literatura					

Obavezna	- Bauman Z. „Turist i vagabund“, u: Vuletić. V. <i>Globalizacija mit ili stvarnost</i>. Beograd: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva - Bauzinger H. 2002. <i>Etnologija</i>. Beograd: XX vek; str. 155-233 (poglavljje: „Relikti – i šta sve s njima može da se dogodi“) - Đulijanoti, R. <i>Sport: kritička sociologija</i>. Beograd: Clio - Elaković S. 1989. <i>Sociologija slobodnog vremena i turizma</i>. Beograd: Savremena administracija - Erdei I. 2008. <i>Antropologija potrošnje</i>. Beograd: XX vek - Lal V. i Nandi A. 2012. <i>Budućnost znanja i kulture</i>. Clio: Beograd (poglavljja: etnička kuhinja, turizam, konzumerizam) - Moran Dž. 2011. <i>Čitanje svakodnevnice</i>. Beograd: XXvek (određena poglavljja) - Rihtman-Auguštin D. 1970. „Etnologija i turizam“ u: <i>Etnološka tribina</i>, vol. 1, str. 43-53 - Stanić S. 2009. „Socijalni kontekst trgovačkog centra“ u: <i>Zbornik radova Filozofskog fakulteta u Splitu</i> vol. 2-3 str. 135-151 - Todorov C. 1994. <i>Mi i drugi</i>. Beograd: XX vek; str. 255-326 (poglavljje „Moderni putnici“)
Dodatna	- Daglas M. <i>Čisto i prljavo</i>. Beograd: XX vek <i>Europski glasnik</i> br. 13., 2008. - Kovačević I. i Banić A (ur.) 2013.: <i>Antropologija turizma</i>, Beograd: Odjeljenje za etnologiju i antropologiju Filozofskog fakulteta Univerziteta u Beogradu i Srpski genealoški centar <i>LimesPlus</i>. br. 1-2., 2019. (tema broja: Kulturni predeo i održivi turizam) - Monteskje Š, 2004. <i>Persijska pisma</i>, Beograd: Utopija - Nash D. (Ed.) 2007. <i>The Study of Tourism. Anthropological and Sociological Beginnings</i>. Elsevier

					
UNIVERZITET U ZENICI FILOZOFSKI FAKULTET					
Naziv predmeta: EKONOMIKA TURIZMA					
Semestar	Status	Broj časova sedmično		ECTS	Šifra
		Predavanja	Vježbe		
II	Obavezni	2	2	5	06K19-035
Nastavnik: Doc. dr. Alem Merdić E-mail: alem.merdic@unze.ba			Saradnik: viši asistent Anisa Šišić-Topalović E-mail: anisa.sisic-topalovic@unze.ba		
Predmeti koji su preduvjet za polaganje		Nema			
Cilj predmeta	Student upoznaje ključne pojmove u turizmu i specifičnosti funkcioniranja turističkog tržišta. Poseban naglasak u okviru predmeta je na izučavanju ekonomskog funkcioniranja turizma u okviru nacionalnog privrednog sistema, te utvrđivanju doprinosa turizma nacionalnoj ekonomiji.				
Kompetencije (Ishodi učenja)	Ispravno tumačiti i interpretirati temeljne pojmove iz područja ekonomike turizma				

	▪ Objasniti i koristiti metode utvrđivanja doprinosa turizma privrednom sistemu pojedine zemlje ▪ Uporediti, razlikovati i opisati ekonomske i društvene doprinose i utjecaje koje turizma na okruženje ▪ Analizirati sekundarne podatke, pravilno ih interpretirati i koristiti ▪ Argumentirati interdisciplinarni karakter turizma i opisati specifičnosti turizma koje iz toga proizlaze ▪ Procijeniti karakteristike razvoja inostranog turizma i turističke politike nekih razvijenih turističkih zemalja Evrope ▪ Student samostalno tumači društveno-ekonomske karakteristike turizma.				
Program predmeta: 1. Definicije turizma 2. Važnost ekonomike turizma 3. Obilježja turističkog tržišta 4. Statistika globalnog turističkog tržišta 5. Primjena ekonomije u turizmu 6. Turizam i ekonomski rast 7. Kvantitativne i kvalitativne metode turističke ekonomije 8. Multiplikativni efekti turističke potrošnje 9. Prognoziranje turističke potražnje 10. Procjenjivanje turističkih prihoda 11. Turističke organizacije i današnje konkurentno okruženje 12. Turistički projekti: analiza karakteristika, prioriteta i koristi 13. Investiranje u turizmu: javno-privatno partnerstvo					
Izvođenje nastave: Multimedijalno izlaganje i razgovor (predavanje); Istraživački samostalni rad studenata i zajednička analiza (vježbe).					
Provjera znanja: Prisustvo predavanjima i vježbama Aktivnost na nastavi Seminarski rad na odabranu temu Parcijalni testovi tokom semestra Završni ispit na kraju semestra					
Težinski kriteriji za provjeru znanja					
Predavanja	Vježbe	Seminarski rad	Parcijalni ispit	Finalni ispit	
15%	5%	10%	40%	30%	
Literatura					
Obavezna	▪ Čavlek, N., Bartoluci, M., Prebežac, D., Kesar, O. i dr.: Turizam – ekonomske osnove i organizacijski sustav, Školska knjiga, Zagreb, 2011. (odabrana poglavlja) ▪ Blažević, B.: Turizam u gospodarskom sustavu, Fakultet za menadžment u turizmu i ugostiteljstvu Opatija, Opatija, 2007. (odabrana poglavlja) ▪ Unković Slobodan, Zečević Bojan, Ekonomika turizma, Centar za izdavačku delatnost Ekonomskog fakulteta u Beogradu, 2001.				
Dodatna					

**UNIVERZITET U ZENICI
FILOZOFSKI FAKULTET**

Naziv predmeta: ENGLISKI JEZIK II

Semestar	Status	Broj časova sedmično		ECTS	Šifra
		Predavanja	Vježbe		
II	Obavezni	2	2	4	04K03-1195

Nastavnik: Van. prof. dr. Adnan Bujak
E-mail: adnan.bujak@unze.ba

Saradnik: viši asistent Đelaudina Šukalić, MA
E-mail: djelaludina.sukalic@unze.ba

Predmeti koji su preduvjet za polaganje

Engleski jezik I

Cilj predmeta	Cilj ovog kolegija je proširiti znanja studenata o osnovnim konceptima engleskog jezika te unaprijeđenje obima vokabulara. Svaka nastavna jedinica će biti praćena odgovarajućim autentičnim materijalom, te će se na taj način razvijati jezičke vještine, posebno one čitanja i slušanja. Fokus na produktivnim jezičkim vještinama će biti nakon predanih cjelina, prilikom čega će se osim na općem vokabularu raditi i na razvoju stručnog.
Kompetencije (Ishodi učenja)	Po uspješnom završetku kolegija studenti će biti u stanju da: - prepoznaju i služe se kompleksnijom leksikom engleskog jezika - koriste pri uzražavanju naprednije sintaksičke strukture - sporazumijevaju se na engleskom jeziku prema B2 CEFR nivou i - čitaju stručnu literaturu dostupnu na engleskom jeziku do B2 nivoa

Program predmeta:

1. Uvodno predavanje
2. Determinatori i zamjenice
3. Modalni glagoli: must, have to, should
4. Modalni glagoli: may, might, can, could, be able to
5. Razvoj jezičkih vještina sa akcentom na predeno gradivo
6. Vremenske rečenice
7. Kondicionalne rečenice
8. Razvoj jezičkih vještina sa akcentom na predeno gradivo
9. Prvi test u nastavi
10. Izražavanje količine
11. imenska fraza
12. Razvoj jezičkih vještina sa akcentom na predeno gradivo
13. Pasiv
14. Upravni govor
15. Drugi test u nastavi

Izvođenje nastave:

Predavanje: 50%

Prezentacije: 50%

Provjera znanja:

1. Prezentacija: 15%
2. Prvi parcijalni: 35%
3. Drugi parcijalni: 35%

4. Usmeni ispit: 15%					
Težinski kriteriji za provjeru znanja					
Predavanja	Vježbe	Praktičan rad	Teoretski ispit		
15%	15%	50%	20%		
Literatura					
Obavezna	▪ Murphy, R. (2004). English Grammar in Use: a self-study reference and practice book for intermediate students of English. 3rd edition. Cambridge: CUP. ▪ Aktuelni odlomci iz stručne literature/oblasti po izboru nastavnika/saradnika (kompilacija tekstova)				
Dodatna	▪ Oxenden, C. i Latham-Koenig, C. (2006). New English File (Intermediate). Student's Book, Workbook. Oxford University Press. ▪ McCarthy, M. & O'Dell, F. (2012). English Vocabulary in Use. Cambridge University Press, Cambridge ▪ Soars L. & S. and Maris, A. (2011). New Headway Elementary. Oxford: Oxford University Press. ▪ Soars L. & S. and Maris, A. (2011) New Headway Elementary (workbook). Oxford: Oxford University Press.				

 UNIVERZITET U ZENICI FILOZOFSKI FAKULTET					
Naziv predmeta: NJEMAČKI JEZIK II					
Semestar	Status	Broj časova sedmično		ECTS	Šifra
		Predavanja	Vježbe		
II	Obavezni	2	2	4	04K03-1196
Nastavnik: Doc. dr. Almina Lisičić-Hedžić E-mail: almina.lisicic-hedzic@unze.ba			Saradnik: asistent Amira Avdić, MA E-mail: amira.avdic@unze.ba		
Predmeti koji su preduvjet za polaganje		Nema			
Cilj predmeta	Cilj predmeta je osposobiti studente za primjenu temeljnih morfosintaksičkih i semantičkih pravila važnih za formuliranje rečenica i uobičajenih izraza u svakodnevnom govoru. Nadalje je cilj da se kod studenata postigne razumijevanje i primjena najfrekventnije leksike i terminologije karakteristične za lingvističke nauke. Kod studenata je cilj postići usmene i pismene kompetencije evropskog referentnog okvira od nivoa A2/1 do nivoa A2/2.				
Kompetencije (Ishodi učenja)	Student primjenjuje temeljna pravila pri formuliranju rečenica i uobičajenih fraza u svakodnevnom govoru, razumije i primjenjuje najfrekventniju leksiku i terminologiju karakterističnu za lingvističke nauke.				
Program predmeta:					
1. Svaki početak je težak. Uslovi stanovanja u Njemačkoj. Veznik „weil“, razdvojivi i nerazdvojivi glagoli u perfektu, glagoli na sufiks -ieren, imena u genitivu von + Dativ. Govoriti o nepravilnostima u					

svakodnevnici.

2. Kod kuće. Stilovi življenja i stanovanja različitih generacija. Prijedlozi i glagoli uz dativ i akuzativ, W-Fragen „Wohin?“ i „Wo?“, Konjunktiv II „würden + Infinitiv“, Nekoga zamoliti za pomoć i pružiti pomoć. Čitanje teksta „Das bunte Haus von Wien“.
3. Jelo i piće. Na recepciji. Prehrambene navike ljudi. Pozvati nekoga na doručak, ručak, večeru. Ponašanje za trpezarijskim stolom. Vođenje telefonskog razgovora. Gramatika: W-Frage „Wie oft?“, upotreba vremenskih priloga oft, manchmal, selten, immer, nie, meistens za izražavanje učestalosti neke radnje, neodređeni član (k)ein, (k)eine, (k)ein, veznik wenn, Konjunktiv II glagola sollen
4. Poznate žene (Clara Zetkin, Clara Schumann, Sophie Scholl, Angela Merkel i druge) i njihove biografije. Izdvojeni članci sa interneta i iz časopisa.
5. Radio-intervjui. Putovanja i hoteli. Pravljenje rezervacija u hotelu putem telefona. Noćenje u Leipzigu. Znati izraziti sumnju, reagovati, izraziti naklonost prema nečemu, govoriti o važnosti nečega. Gramatika: Komparacija pridjeva, poredbene partikule als, wie, tvorba riječi „Nomen+Adjektiv“, Konjunktiv II: Würd-, könnt-, sollt- za izražavanje planova, prijedloga i mogućnosti.
6. Film „Sonst noch was?“. Sistematizacija prethodno obrađenih nastavnih jedinica.
7. Prvi parcijalni kolokvij
8. Putovanje. Turističke informacije o gradu Kelheimu. Film „An der Donau entlang“. Planiranje putovanja, bukiranje putovanja, pisanje pozivnice, davanje prijedloga. Gramatika: Direktna i indirektna pitanja, pridjevska deklinacija bez člana, struktura ohne + Akkusativ.
9. Pitati ne košta ništa. „Koje mjesto u gradu traže gospođa Heigert i dječak Tommy?“ Označavanje pravaca kretanja i pružanje uputa za snalaženje i pronalaženje mjesta u gradu.
10. Spomenik ubijenim Jevrejima Evrope. (www.museumsportal-berlin.de). Upotreba odnosnih rečenica i odnosnih zamjenica.
11. Novac. „Život bez novca u Njemačkoj“ – čitanje teksta. Razgovor sa bankarom, načini plaćanja „bar bezahlen“, „mit Kreditkarte bezahlen“. Gramatika: Indirektna pitanja sa da/ne, konjugacija i upotreba glagola lassen.
12. Životne stanice. „O čemu razgovaraju Lara i Tim?“ Perspektive, obrazovanje, karijera. Gramatika: Perfekt glagola machen, lernen, treffen, kommen i preterit glagola müssen i können, upotreba veznika wenn, weil, dass.
13. Prognoze za budućnost. Realne i nerealne prognoze, predviđanje budućnosti. Upotreba futura I.
14. Drugi parcijalni kolokvij
15. Završna evaluacija kolegija

Izvođenje nastave:

Nastava će se izvoditi uz pomoć raznolikih nastavnih sredstava, prevashodno računara i LCD projektora.

Provjera znanja: Ispit se polaže pismeno.

Uvjet za priznavanje bodova je pohađanje nastave (minimalno 70% od ukupnog broja sati), aktivno sudjelovanje u nastavi, priprema u toku semestra 2 samostalna rada na izabranu temu i njihova prezentacija, kao i dva kolokvija. Na kraju semestra obavezan je pismeni ispit, ukoliko se ne polože kolokviji.

Težinski kriteriji za provjeru znanja

Prezentacije	Prvi parcijalni kolokvij	Drugi parcijalni kolokvij			
20%	40%	40%			

Literatura

Obavezna	▪ Hilpert, S./ Niebisch, D./ Penning-Hiemstra, S./ Pude, A./ Specht, F./ Reimann, M./ Tomaszewski, A. (2017): <i>Schritte international Neu 3</i>, Niveau A2/1, Deutsch als
----------	---

	Fremdsprache, Kursbuch und Arbeitsbuch, 1. Auflage, Hueber Verlag GmbH & Co. KG, München Hilpert, S./ Niebisch, D./ Penning-Hiemstra, S./ Pude, A./ Specht, F./ Reimann, M./ Tomaszewski, A.(2017): <i>Schritte international Neu 4</i>, Niveau A2/2, Deutsch als Fremdsprache, Kursbuch und Arbeitsbuch, 1. Auflage, Hueber Verlag GmbH & Co. KG, München
Dodatna	- Hurm/ Uroić (2002): Njemačko hrvatski rječnik. Zagreb, Školska knjiga - Dudenredaktion (2009): Rechtschreibung der deutschen Sprache. Band 1. Mannheim, Dudenverlag - Stručni materijali s interneta te prigodni članci iz njemačkih novina i časopisa.

 UNIVERZITET U ZENICI FILOZOFSKI FAKULTET					
Naziv predmeta: TURSKI JEZIK II					
Semestar	Status	Broj časova sedmično		ECTS	Šifra
		Predavanja	Vježbe		
II	Obavezni	2	2	4	04K03-1197
Nastavnik: Doc. dr. Mirza Bašić E-mail: mirza.basic@unze.ba				Saradnik: asistent Irma Hasanica E-mail: irma.hasanica@unze.ba	
Predmeti koji su preduvjet za polaganje			Turski jezik I		
Cilj predmeta	- Osposobiti studente za ovladavanje baznim strukturnim elementima turskog jezika na morfološkom nivou - Osposobiti studente za prevođenje jednostavnih rečenica i tekstova u oba smjera - Osposobiti studente za pravilno korištenje komunikacijskih vještina u najobičnijim životnim situacijama				
Kompetencije (Ishodi učenja)	- Ovladava morfološkim elementima turskog jezika - Osposobljava studente za korištenje prostih glagolskih vremena - Sastavlja imenske i glagolske rečenice - Koristi digitalne alate kao potporu u nastavi				
Program predmeta: - Postpozicije sa dativom - Glagolske imenice - Perfekt na <i>-miş</i> - Postpozicije sa ablativom - Prezent na <i>-r</i> - Glagolski načini: imperativ, optativ - Prvi parcijalni ispit - Aktiv, pasiv - Gerundi - Participi - Propraticipi - Kondicional					

13. Refleksiv, reciprocitativ 14. Necesitativ, faktitiv-kauzativ 15. Drugi parcijalni ispit					
Izvođenje nastave: Predavanja i vježbe; verbalne metode, metoda praktičnih radova, metoda demonstracije.					
Provjera znanja: Ispit se polaže pismeno i usmeno. Studenti imaju mogućnost polaganja ispita u toku semestra, kroz dva parcijalna ispita (studenti koji polože prvi parcijalni ispit mogu pristupiti polaganju drugog parcijalnog ispita). Položena oba parcijalna ispita čine položen pismeni dio ispita. Studenti koji ne polože ispit kroz dva parcijalna ispita, ispit polažu integralno. Nakon položenog pismenog dijela ispita, studenti pristupaju usmenoj evaluaciji. Pojedinačni segmenti i njihov udio u konačnoj ocjeni su sljedeći: 1. vježbe, aktivnost 30 % 2. prvi parcijalni ispit 25 % 3. drugi parcijalni 25 % 4. usmeni ispit 20 %					
Težinski kriteriji za provjeru znanja					
Predavanja	Vježbe	Aktivnost	Pismeni ispit	Usmeni ispit	
10%	10%	10%	50%	20%	
Literatura					
Obavezna	▪ E. Čaušević: <i>Gramatika suvremenoga turskog jezika</i>, Hrvatska sveučilišna naklada, Zagreb, 1996. ▪ K. Aykut: <i>Turske postpozicije-„reči bez značenja“</i>, Zadužbina Andrejević, Beograd, 2007. ▪ S. Đinđić: <i>Udžbenik turskog jezika</i>, Naučna knjiga, Beograd, 1989. ▪ N. Nomer Karaman: <i>Türkçe öğrenelim</i>, Filiz Kitabevi, İstanbul, 2003 ▪ M. Ergin: <i>Üniversiteler İçin Türk Dili</i>, Bayrak Basım, İstanbul, 1994 ▪ Yeni Hitit, <i>Yabancılar İçin Türkçe Ders Kitabı 1</i>, Tömer, Ankara, 2009 Literatura po izboru nastavnika. Literatura može da se inovira početkom svake akademske godine.				
Dodatna	▪ M. Hengirmen: <i>Türkçe öğreniyoruz</i>, Engin Yayınevi, Ankara, 2002 ▪ F. Temizyürek: <i>Türkçe öğreniyoruz - Güneş</i>, Tika Yayınları, Ankara, 2005 ▪ F. Temizyürek: <i>Türkçe öğreniyoruz - Orhun</i>, Tika Yayınları, Ankara, 2003 ▪ Türkçe eğitim öğretim setleri Literatura po izboru nastavnika. Literatura može da se inovira početkom svake akademske godine.				

 UNIVERZITET U ZENICI FILOZOFSKI FAKULTET					
Naziv predmeta: MEDIJI I TURIZAM					
Semestar	Status	Broj časova sedmično		ECTS	Šifra
		Predavanja	Vježbe		
III	Obavezni	3	2	6	04K39-159

Nastavnik: Red. prof. dr. Damir Kukić E-mail: damir.kukic@unze.ba		Saradnik: asistent Selma Alić-Šišić, MA E-mail: selma.alic-sisic@unze.ba			
Predmeti koji su preduvjet za polaganje		Nema			
Cilj predmeta	Razumijevanje orijentacijske funkcije masovnih medija i njihovog značaja za promociju turizma. Razumijevanje različitih medijskih žanrova, njihova analiza i upotreba za predstavljanje turizma. Razumijevanje turizma kao društvenog fenomena i različitih turističkih potreba. Razumijevanje različitih oblika promocije u medijima, te unapređenje znanja o kreiranju medijskih sadržaja o turizmu za različite medije i kroz različite medijske formate.				
Kompetencije (Ishodi učenja)	- Studentice i studenti osposobljeni da mogu kreirati medijske sadržaje o turizmu i turističkim destinacijama - Studentice i studenti osposobljeni da analiziraju medijske sadržaje posvećene turizmu - Studentice i studenti poznaju različite medije i različite medijske žanrove i formate, kao i karakteristike turizma kao višedimenzionalnog društvenog fenomena - Studentice i studenti poznaju i koriste različite oblike medijske promocije turizma.				
Program predmeta: 1. Mediji i masovna komunikacija 2. Teorije medija 3. Značaj medija 4. Orijentacijska funkcija medija 5. Fenomeni masovne kulture 6. Medijski žanrovi 7. Pisanje vijesti 8. Elektronički mediji i turizam 9. Novi mediji i turizam 10. Turizam kao medijski spektakl 11. Putopisi i reportaže 12. Digitalno mapiranje u turizmu 13. Društvene mreže i turizam 14. Analiza medijskih sadržaja 15. Medijska promocija turizma					
Izvođenje nastave: 1. Predavanja 40% 2. Vježbe 20% 3. Prezentacije 20% 4. Diskusije 20%					
Provjera znanja: Studentice i studenti ispit polažu pismenim putem i na taj način mogu ostvariti 60% ocjene, a ostatak od 40% ostvaruju kroz realizaciju praktičnih zadataka, te samostalni istraživački rad i odgovarajuću prezentaciju rezultata istraživanja.					
Težinski kriteriji za provjeru znanja					
Predavanja	Vježbe	Praktičan rad	Teoretski ispit	Prezentacije	
20%	10%	20%	40%	10%	
Literatura					

Obavezna	- Reed, V. Thomas (2014) : <i>Digitized Lives – Culture, Power, and Social Change in the Internet Era</i>. New York : Routledge. - Kurtić, Najil (2009) : <i>Osnovi pisanja za medije</i>. Sarajevo/Tuzla : Institut Media plan, Colosseum. - Craig, Richard (2010) : <i>On-line novinarstvo</i>. Beograd : CLIO.
Dodatna	- Tabak, Edin (2017) : <i>Digitalna humanistika</i>. Zenica : Filozofski fakultet Univerzitet u Zenici. - Tapavički-Duronjić, Tatjana (2008) : <i>Kompjuterska kultura i moderni mediji</i>. Banja Luka : Filozofski fakultet.

 UNIVERZITET U ZENICI FILOZOFSKI FAKULTET					
Naziv predmeta: KULTURNI TURIZAM					
Semestar	Status	Broj časova sedmično		ECTS	Šifra
		Predavanja	Vježbe		
III	Obavezni	3	2	6	04K39-160
Nastavnik: Van. prof. dr. Esad Delibašić E-mail: esad.delibasic@unze.ba				Saradnik: viši asistent Alen Šabanović, MA E-mail: alen.sabanovic@unze.ba	
Predmeti koji su preduvjet za polaganje		Nema			
Cilj predmeta	Cilj kolegija je upoznati studente sa osnovnim pojmovima iz oblasti kulturnog turizma. Prikazati razvoj kulturnog turizma. Ukazati na povezanost pojmova kulture i turizma. Upoznati studente sa aktivnostima međunarodnih organizacija u kulturnom turizmu. Ukazati na značaj kulturnog turizma za Bosnu i Hercegovinu.				
Kompetencije (Ishodi učenja)	Razumijeti pojam i značaj kulturnog turizma i prepoznati modele njegovog razvoja na globalnom i lokalnom nivou. Kreiranje modela razvoja kulturnog turizma u vlastitoj sredini.				
Program predmeta: - Definicije kulturnog turizma - Ključni pojmovi kulturnog turizma - Povijest kulturnog turizma - Kultura i kulturna baština - Potencijali kulturnog turizma - Pluralizam turističko-kulturne ponude - Uloga međunarodnih organizacija u kulturnom turizmu: UNESCO, Vijeće Evrope, Evropska Unija. - Odnos države prema kulturnom turizmu. Intersektorsko povezivanje. - Komercijalizacija kulture - Evropske prijestonice kulture - UNESCO-va lista svjetske kulturne baštine - Interkulturalizam i turizam - Menadžment kulturnog turizma - Evropski kulturni turizam - Kulturni turizam u Bosni i Hercegovini					

Izvođenje nastave:					
1.	Predavanja	25%			
2.	Prezentacije	30%			
3.	Debate/diskusije	25%			
4.	Grupni rad	20%			
Provjera znanja:					
Ispit se polaže pismeno i usmeno.					
Studenti imaju mogućnost polaganja ispita u toku semestra, kroz dva parcijalna ispita (studenti koji polože prvi parcijalni ispit mogu pristupiti polaganju drugog parcijalnog ispita). Položena oba parcijalna ispita čine položen pismeni dio ispita. Studenti koji ne polože ispit kroz dva parcijalna ispita, ispit polažu integralno. Nakon položenog pismenog dijela ispita, studenti pristupaju usmenoj evaluaciji.					
Težinski kriteriji za provjeru znanja					
Predavanja	Vježbe	Praktičan rad	Teoretski ispit		
25%	15%	20%	40%		
Literatura					
Obavezna	- Jelinčić, Danijela Angelina (2008), Abeceda kulturnog turizma. Zagreb: Meandarmedia. - Jelinčić, Danijela Angelina-Deana Gulšija-Janko Bekić (2010), Kultura, turizam, interkulturalizam, Zagreb: Meandarmedia. - Đukić-Dojčinović, Vesna (2005) Kulturni turizam. Beograd: Clio.				
Dodatna	Maroević, Ivo (2004) Baštinom u svijet. Petrinja: Matica Hrvatska.				

					
UNIVERZITET U ZENICI FILOZOFSKI FAKULTET					
Naziv predmeta: MUZIČKA KULTURA I TURIZAM					
Semestar	Status	Broj časova sedmično		ECTS	Šifra
		Predavanja	Vježbe		
III	Obavezni	2	2	4	04K39-161
Nastavnik: Red. prof. dr. Indira Meškić E-mail: indira.meskic@gmail.com			Saradnik: asistent Selma Alić-Šišić, MA E-mail: selma.alic-sisic@unze.ba		
Predmeti koji su preduvjet za polaganje		Nema			
Cilj predmeta	Cilj kolegija jeste pružiti temeljne uvide u kulturne i kulturološke aspekte muzike i muzičke kulture kao sveobuhvatnog fenomena ljudskog duha. Proučavanje muzičkih stilskih perioda kroz razvoj ljudskog društva istovremeno će doprinijeti i sticanju znanja o razvoju muzičke djelatnosti od prvobitne društvene zajednice do 21. stoljeća, kao i vezi muzičke kulture sa turističkom djelatnosti koja se, historijski gledano, intenzivnije razvijala od razdoblja antike i srednjovjekovnog pogleda na svijet, pa sve do danas. Kada je u pitanju muzička kultura i turizam prvenstveno će akcenat biti na jednoj od podjela turizma, a to je selektivni turizam (kulturni turizam).				

Kompetencije (Ishodi učenja)	Kompetencije ovog kolegija jesu u izučavanju, razumijevanju i poznavanju veze muzičke kulture i turizma, gdje prvenstveno stavljamo naglasak na kulturni turizam. Pri tome neće biti važna samo muzička kultura kao nematerijalna djelatnost, nego i materijalna ostavština u funkciji muzičke kulturne djelatnosti, pa samim tim i turizma.				
Program predmeta:					
1. Muzička umjetnost prvobitne društvene zajednice (postanak muzike: izvori i dokumenti).Pojmovi – muzikologija i etnomuzikologija. Muzička umjetnost starog vijeka – muzika starih istočnih civilizacija. 2. Tragovi muzičke kulture na tlu Bosne i Hercegovine u predhistorijsko i antičko doba. 3. Muzička umjetnost srednjeg vijeka:duhovna muzika,razvoj muzičke teorije i notacije,svjetovna muzika. Pozorišni i muzički život srednjovjekovne Bosne 4. Muzička umjetnost u doba Renesanse. Muzičko stvaralaštvo u Bosni:duhovna muzika,narodna muzička tradicija 5. Muzička umjetnost u doba Baroka:opće karakteristike,opersko stvaralaštvo (utemeljenje operskih evropskih centara/gradova i operskih institucija u njima), instrumentalna muzika.Barok u južnoslavenskim krajevima. 6. Narodna muzička tradicija gradske sredine u Bosni i Hercegovini (sa posebnim osvrtom na sevdalinku). 7. Muzička umjetnost u doba Klasike – bečki muzičari,muzička kultura u južnoslavenskim krajevima, tradicionalni instrumenti Bosne i Hercegovine. 8. Muzička umjetnost u doba Romantizma.Evropski muzički/kulturni centri. 9. Opersko stvaralaštvo u XIX stoljeću.Verizam. 10. Romantizam u slavenskim zemljama. Muzička umjetnost južnoslavenskih naroda 11. Razvoj profesionalne muzičke djelatnosti u Bosni i Hercegovini. Muzičko stvaralaštvo u Bosni i Hercegovini 12. Impresionizam u muzičkoj umjetnosti. 13. Muzička umjetnost XX stoljeća 14. Muzička umjetnost južnoslavenskih naroda u XX stoljeću. Muzičko stvaralaštvo u Bosni i Hercegovini u XX stoljeću 15.Muzička umjetnost/kultura u XXI stoljeću					
Izvođenje nastave:					
1. Predavanja (25%) 2. Prezentacije (45%) 3. Debate/diskusije (15%) 4. Grupni rad (15%)					
Provjera znanja:					
Ispit se polaže usmeno.Studenti imaju mogućnost polaganja ispita u toku semestra (dva parcijalna ispita).					
Težinski kriteriji za provjeru znanja					
Predavanja	Vježbe	Praktičan rad	Teoretski ispit		
30%	30%	20%	20%		
Literatura					
Obavezna	▪ Andreis,J.(1951.) Historija muzike I-IV.Zagreb. Školska knjiga. ▪ Besarović,R. (1966.) Iz kulturne i političke istorije Bosne i Hercegovine.Sarajevo.				

	▪ Ferović,S.(1996.) Muzička kultura (II razred gimnazije).Sarajevo.Bosna i Hercegovina.Federacija Bosne i Hercegovine.Ministarstvo obrazovanja, nauke, kulture i sporta. ▪ Ferović,S. (1996.) Novi pristup muzičkom nasljeđu BiH kroz udžbenike.Sarajevo.Naša škola. ▪ Jelenić,J. (1990.) Kultura i bosanski franjevci I i II (fototip izdanja iz 1912. i 1915.).Sarajevo.Svjetlost. ▪ Lovrenović,I. (1999.) Unutarnja zemlja – kratki pregled kulturne povijesti Bosne i Hercegovine. Zagreb.Durieux. ▪ Pozajić,M. (2001.) Život Franje Mačejovskog (materijali zavještani Muzičkloj akademiji u Sarajevu. ▪ Rizvić,M. (1969.) Ogled o sevdalinki.Sarajevo. Izraz. ▪ Verunica,Z. (1988.) Počeci melografskog rada i prve obrade narodnih pjesama iz BiH.Sarajevo.Zbornik radova –Muzička akademija.
Dodatna	Po izboru studenata

 UNIVERZITET U ZENICI FILOZOFSKI FAKULTET					
Naziv predmeta: FESTIVALSKA PRODUKCIJA I KULTURNO-TURISTIČKE MANIFESTACIJE					
Semestar	Status	Broj časova sedmično		ECTS	Šifra
		Predavanja	Vježbe		
III	Obavezni	3	2	6	04K39-162
Nastavnik: Doc. dr. Hazim Begagić E-mail: hazim.begagic@unze.ba			Saradnik: asistent Selma Alić-Šišić, MA E-mail: selma.alic-sisic@unze.ba		
Predmeti koji su preduvjet za polaganje		Nema			
Cilj predmeta		▪ Razumjevanje potreba savremenog turista za umjetničkim, kulturnim i zabavnim festivalima, manifestacijama i događajima u turističkoj destinaciji. ▪ Identificiranje osnova i utvrđivanje alata za organizaciju i produkciju umjetničkih, zabavnih i kulturnih festivala, manifestacija i događaja u turizmu. ▪ Utvrđivanje prioriteta za izradu detaljnog plana projekata umjetničkih, zabavnih i kulturnih festivala, manifestacija i događanja u turizmu.			
Kompetencije (Ishodi učenja)		▪ Produkcija i organizacija festivala i manifestacija i događaja u kulturi, umjetnosti i turizmu ▪ Procjena i valorizacija kulturoloških, socijalnih, ekoloških i ekonomskih učinaka festivala, manifestacija i događaja u kulturi i turizmu ▪ Procjena uloge festivala, manifestacija i događaja na razvoj destinacije i kritička prosudba njihovog uticaja na održivost destinacije			
Program predmeta: 1. Pojam, tipovi i vrste festivala, manifestacija i događanja u kulturi, umjetnosti i turizmu; Osnove organizacije festivala, manifestacija i događanja u kulturi, umjetnosti i turizmu; 2. Organizacija festivala, manifestacija i događanja u kulturi, umjetnosti i turizmu; Izrada plana					

- organizacije i provođenja;
3. Funkcije menadžmenta u organizaciji festivala, manifestacija i događanja u kulturi, umjetnosti i turizmu;
 4. Funkcije marketinga i odnosa sa javnošću u organizaciji festivala, manifestacija i događanja u kulturi, umjetnosti i turizmu;
 5. Savremeni turisti i njihova potreba za umjetničkim, zabavnim i kulturnim festivalima, manifestacijama i događajima u turističkoj destinaciji;
 6. Pregled i analiza festivala, manifestacija i događanja u bosanskohercegovačkim turističkim destinacijama;
 7. Pregled i analiza većih i značajnijih festivala, manifestacija i događanja u regionalnim i evropskim turističkim destinacijama;
 8. Prvi parcijalni test; Evaluacija prvog dijela kolegija;
 9. Dionici festivala, manifestacija i događaja u kulturi i turizmu (organizatori, planeri, menadžeri, predstavnici lokalnih udruženja, dobavljači) u procesima kreiranja i realizacije cjelovitog festivalskog projekta;
 10. Izrada projekta i plana festivala, manifestacije i događaja u turističkoj destinaciji (regija, grad, mjesto, turističko naselje/hotel);
 11. Tematski događaji u turizmu; Vrste i karakteristike događaja u kulturnom turizmu; Priprema, organizacija, produkcija i realizacija poslovnih skupova (sajmova, kongresa, konferencija i izložbi);
 12. Organizacija festivala, manifestacija i događanja u kulturi, umjetnosti i turizmu – reprezentativna inostrana iskustva;
 13. Aktuelni trendovi u organizaciji festivala, manifestacija i događanja u kulturi, umjetnosti i turizmu - diskusija;
 14. Analiza učinaka festivala, manifestacija i događanja u u kulturi, umjetnosti i turizmu u odnosu na uložena sredstva i njihov uticaj na jačanje konkurentske pozicije destinacije na turističkom tržištu
 15. Drugi parcijalni test; Završna evaluacija i rekapitulacija kolegija.

Izvođenje nastave: predavanja, vježbe, konsultacije

Provjera znanja:

Ispit se polaže kroz pismeni i usmeni dio ispita.

Studentice i studenti imaju mogućnost polaganja ispita u toku semestra, kroz dva parcijalna ispita (studentice i studenti koji polože prvi parcijalni ispit mogu pristupiti polaganju drugog parcijalnog ispita). Položena oba parcijalna ispita čine položen pismeni dio ispita. Studentice i studenti koji ne polože ispit kroz dva parcijalna ispita, ispit polažu integralno u ispitnim rokovima.

Nakon položenog pismenog dijela ispita, studenti pristupaju usmenoj evaluaciji.

Pojedinačni segmenti i njihov udio u konačnoj ocjeni su sljedeći:

1. pismeni ispit – 30% udjela u konačnoj ocjeni (dva parcijalna ispita po 15% udjela u konačnoj ocjeni);
2. usmeni ispit – 15% udjela u konačnoj ocjeni i
3. aktivnosti u toku nastavnog procesa – 55% udjela u konačnoj ocjeni.

Težinski kriteriji za provjeru znanja

Projekat/ prezentacija	Vježbe	Praktičan rad	Aktivnost i prisustvo	Ispit (pismeni i usmeni dio)	Ukupno bodova:
15	20	10	10	45 (30+15)	100

Literatura

Obavezna	▪ Van Der Vagen, L., Carlos, R. B. (2008), <i>Event Management – Upravljanje događajima: za turistička, kulturna, poslovna i sportska događanja</i>, Zagreb: MATE
----------	---

	▪ Knežević, Š. (2013), <i>Organizacija zabavnih događanja u turizmu</i> (skripta), Zadar: ▪ Kušen, E.: Turistička atrakcijska osnova, Institut za turizam, Zagreb, 2002. ▪ <i>Napomena: Šira literatura daje se studentima uz obradu pojedinih tema.</i>
Dodatna	▪ Raj, R., Walters, P., Rashid, T. (2017). Events Management, SAGE Publications Ltd. ▪ Kilkenny, Shannon C. (2016). The complete guide to successful event planning, Revised 3rd ed, Ocala, Fla.: Atlantic Publishing Group, cop. ▪ <i>Napomena: Šira literatura daje se studentima uz obradu pojedinih tema.</i>

	UNIVERZITET U ZENICI FILOZOFSKI FAKULTET				
Naziv predmeta: EKOLOŠKA ETIKA U TURIZMU					
Semestar	Status	Broj časova sedmično		ECTS	Šifra
		Predavanja	Vježbe		
III	Obavezni	2	2	4	04K40-082
Nastavnik: Van. prof. dr. Spahija Kozlić E-mail: spahija.kozlic@unze.ba			Saradnik: Van. prof. dr. Spahija Kozlić E-mail: spahija.kozlic@unze.ba		
Predmeti koji su preduvjet za polaganje		Nema			
Cilj predmeta	Ciljevi nastavnog kolegija se mogu svesti na razumijevanje pojma etike u širem smislu te riječi, njene pozicije u filozofiji, te značaj moralnog ponašanja u okviru edukacije. Poseban osvrt bit će posvećen ekološkoj etici kao područnoj etici.				
Kompetencije (Ishodi učenja)	Razumijevanje osnovnih teorija u etici, te sposobnost moralnog rasuđivanja i prenošenje znanja o moralu. Interpretacija i uočavanje glavni problema i izazova u oblasti ekološke etike.				
Program predmeta: 1. Uvod u kolegij 2. Određenje predmeta, metoda i cilja etike 3. Etika kao disciplina praktičke filozofije 4. Antropološka pozadina morala 5. Kratka historija etike: Eudaimonizam 6. Kratka historija etike: Utilitarizam 7. Kratka historija etike: Kantova etika 8. Uvod u bioetiku 9. Etika vs. bioetika 10. Savremeni (bio)etički problemi 11. Šta je ekoetika? 12. Ekologija i čovjek 13. Etički problemi eksperimenata u prirodi 14. Planeta kao organizam 15. Evaluacija kolegija					
Izvođenje nastave: Nastava se izvodi kombinacijom predavanja, interaktivnim dijalogom, tumačenjem tekstova i putem auditornih vježbi.					

Provjera znanja:					
Znanje se provjerava nakon odslušane nastave i to putem usmenog ispita. U ocjenu ulazi prisustvo studenta na predavanjima i vježbama, kvalitet seminarskog rada i aktivnost na nastavi.					
Težinski kriteriji za provjeru znanja					
Predavanja	Vježbe	Seminarski rad	Aktivnost	Teoretski ispit	
10%	5%	20%	15%	50%	
Literatura					
Obavezna	▪ Josip Talanga, <i>Uvod u etiku</i>, Sveučilište u Zagrebu, Zagreb, 1999. godine ▪ Željko Škuljević, <i>Od sofista do Nietzschea (kratka povijest etičkih problema)</i>, Hijatus, Zenica, 2003. godine ▪ Joseph R. des Jardin, <i>Ekološka etika</i>, Službeni glasnik, 2006. godine				
Dodatna	▪ Michele Aramini, <i>Uvod u bioetiku</i>, Kršćanska sadašnjost, Zagreb, 2009. godine ▪ Peter Singer, <i>Praktična etika</i>, Kružak, Zagreb, 2003. godine				

 UNIVERZITET U ZENICI FILOZOFSKI FAKULTET					
Naziv predmeta: FINANSIJE I RAČUNOVODSTVO U KULTURI I TURIZMU					
Semestar	Status	Broj časova sedmično		ECTS	Šifra
		Predavanja	Vježbe		
III	Obavezni	2	2	4	06K22-078
Nastavnik: Doc. dr. Jasmina Džafić; Van. prof. dr. Nino Serdarević E-mail: jasmina.dzafic@unze.ba ; nino.serdarevic@unze.ba			Saradnik: asistent Lamija Gazić E-mail: lamija.gazic@unze.ba		
Predmeti koji su preduvjet za polaganje		Nema			
Cilj predmeta	Osposobiti studente da razumiju osnove finansija i računovodstva i njihovu primjenu u učinkovitom planiranju, provedbi i analizi poslovanja organizacija u kulturi i turizmu na razini organizacije i pojedinačnih projekata odnosno usluga.				
Kompetencije (Ishodi učenja)	▪ razumijevanje značaja adekvatnog strukturiranja imovine, finansijske strukture te upravljanja potencijalima u funkciji realizacije poslovnih ciljeva preduzeća ▪ sposobnost izrade planova i budžeta poslovanja ▪ razumijevanje osnovnih kategorija položaja i uspješnosti poslovanja ▪ razumijevanje osnova eksternog izvještavanja o poslovanju ▪ sposobnost tumačenja nefinansijskih i finansijskih pokazatelja pojedinačnih projekata/usluga i poslovanja u cjelini ▪ osposobljavanje za ocjenjivanje isplativosti investicijskih projekata				
Program predmeta: 1. Računovodstveno evidentiranje transakcija i osnove finansijskog izvještavanja 2. Finansijski izvještaji i procjena finansijskog položaja i performansi povezanih sa poslovanjem 3. Akrujalno računovodstvo i upravljanje gotovinom 4. Računovodstvo usluga, nepovratni troškovi, zalihe, profitabilnost usluga					

5. Upravljanje obrtnim kapitalom i kratkoročno finansiranje
6. Razumijevanje koncepta poslovne i finansijske poluge u poslovanju
7. Statičko budžetiranje zasnovano na aktivnostima
8. Analiza osjetljivosti, nefinansijski pokazatelji uspjeha i utjecaj na finansijski rezultat
9. Fleksibilni budžeti, tačka pokrića, analiza odstupanja i tumačenje
10. Koncept vremenske vrijednosti novca
11. Trošak kapitala: značaj i primjena
12. Ocjena isplativosti investicijskih projekata

Izvođenje nastave:

- Predavanja, vježbe, individualni radovi i konsultacije.
- Predavanja se izvode po strukturi kao ex katedra (75%) i diskusija (25%).
- Predavanja se izvode po nastavnom programu koji je opisan u programu predmeta.
- Obaveza studenata je prisustvo predavanjima.
- Vježbe se izvode u grupi/grupama.
- Obaveza studenata je prisustvo vježbama.
- Konsultacije se organiziraju u skladu sa važećim pravilima Univerziteta u Zenici.

Provjera znanja:

- Dva parcijalna testa.
- Individualni/praktičan rad studenata.
- Završni (usmeni) ispit.

Težinski kriteriji za provjeru znanja

Test I	Test II	Praktičan rad	Teoretski ispit		
35%	35%	20%	10%		

Literatura

Obavezna	▪ Polić, N., Serdarević, N., 2012., Praktični aspekti finansijskog menadžmenta, ISBN 978-9958-639-36-4, , Univerzitet u Zenici, Ekonomski fakultet ▪ Horngren, Ch.T., Bhimani,A., Foster, G., Datar, M.S., 2018., Upravljačko računovodstvo i računovodstvo troškova, četvrto izdanje, ISBN: 978-953-246-377-4, Mate d.o.o. ▪ Belak, V., 2020., Profesionalno finansijsko računovodstvo, Fircon
Dodatna	▪ SRRFBiH, 2022. Međunarodni standardi finansijskog izvještavanja uključujući Međunarodne računovodstvene standarde, Odbor za Međunarodne Računovodstvene Standarde

**UNIVERZITET U ZENICI
FILOZOFSKI FAKULTET**

Naziv predmeta: KULTURNE I TURISTIČKE DESTINACIJE U BOSNI I HERCEGOVINI

Semestar	Status	Broj časova sedmično		ECTS	Šifra
		Predavanja	Vježbe		
IV	Obavezni	3	2	6	04K39-163

Nastavnik: Van. prof. dr. Esad Delibašić E-mail: esad.delibasic@unze.ba		Saradnik: viši asistent Alen Šabanović, MA E-mail: alen.sabanovic@unze.ba			
Predmeti koji su preduvjet za polaganje		Nema			
Cilj predmeta	Cilj kolegija je da se studentice i studente upoznaju sa kulturnim i turističkim resursima Bosne i Hercegovine, odnosno sa najvažnijim kulturnim i turističkim destinacijama u našoj zemlji. Cilj je upoznati studente i sa nosiocima razvoja kulturnog turizma u Bosni i Hercegovini, kao i sa turističkom valorizacijom kulturnih manifestacija. Studenti će se na predavanjima upoznati i sa značajem kulturne baštine za turističku ponudu.				
Kompetencije (Ishodi učenja)	Razumijeti značaj kulturnih i turističkih destinacija za društveni i ekonomski razvoj Bosne i Hercegovine. Shvatiti značaj i mogućnosti turističke valorizacije kulturnih manifestacija.				
Program predmeta: 1. Razvoj turizma u Bosni i Hercegovini 2. Bosanskohercegovački turizam danas 3. Kulturni i turistički resursi Bosne i Hercegovine 4. Kultura kao važan resurs turizma u BiH 5. Oblici turizma u Bosni i Hercegovini (kulturni turizam, vjerski, sportski, zdravstveni, ruralni, ekoturizam) 6. Ponuda kulturnog turizma u Bosni i Hercegovini 7. I Parcijalni 8. Potražnja za atrakcijama kulturnog turizma u Bosni i Hercegovini 9. Kultura kao motivacija posjete destinaciji 10. Nosioi razvoja kulturnog turizma u Bosni i Hercegovini 11. Najatraktivnije kulturne i turističke destinacije u Bosni i Hercegovini 12. Kulturna baština i turističke destinacije u BiH 13. Kulturne manifestacije i turističke destinacije 14. II Parcijalni 15. Završna evaluacija kolegija					
Izvođenje nastave: 1. Predavanja 40% 2. Vježbe 25% 3. Samostalni istraživački rad 20% 4. Prezentacije 15%					
Provjera znanja: Studentice i studenti finalni ispit polažu usmeno.					
Težinski kriteriji za provjeru znanja					
Predavanja	Vježbe	Praktičan rad	Teoretski ispit		
25%	15%	20%	40%		
Literatura					
Obavezna	▪ Grupa autora (2006) <i>Monografija: Bosna i Hercegovina</i>, Sarajevo: Tugra. ▪ <i>Strategija razvoja turizma Federacije Bosne i Hercegovine 2022–2027.</i>, Federalno ministarstvo okoliša i turizma ▪ Bahtić, Sadik <i>Turizam i njegov značaj za ekonomski razvoj BiH</i>, Travnik: Univerzitetska hronika – časopis Univerziteta u Travniku.				

	- Salihbašić, Amel (2017) <i>Bosna i Hercegovina</i>, Izdavač: Amel Salihbašić. - Bibanović, Zoran (2006) <i>Turizam i interes Bosne i Hercegovine</i>, Sarajevo: Rabic.
Dodatna	Festić, Mustafa (1997) <i>Turizam i ekonomski razvoj</i>, Sarajevo: Fakultet političkih nauka, Univerzitet u Sarajevu.

 UNIVERZITET U ZENICI FILOZOFSKI FAKULTET					
Naziv predmeta: MEDIJI I GLOBALIZACIJA					
Semestar	Status	Broj časova sedmično		ECTS	Šifra
		Predavanja	Vježbe		
IV	Obavezni	3	3	6	04K39-164
Nastavnik: Red. prof. dr. Damir Kukić E-mail: damir.kukic@unze.ba				Saradnik: asistent Selma Alić-Šišić, MA E-mail: selma.alic-sisic@unze.ba	
Predmeti koji su preduvjet za polaganje		Nema			
Cilj predmeta	Razumijevanje pojma i fenomena globalizacije, kao i prepoznavanje različitih polja i subjekata koji učestvuju u procesima globalizacije. Razumijevanje pozitivnih i negativnih utjecaja globalizacijskih procesa. Razumijevanje globalnog medijskog tržišta i funkcioniranja transnacionalnih medijskih korporacija. Razvijanje kritičkog diskursa i znanja o posljedicama koncentracije medija i kulturalnog imperijalizma.				
Kompetencije (Ishodi učenja)	- Studentice i studenti osposobljeni da mogu analizirati različite procese globalizacije - Studentice i studenti osposobljeni da istražuju posljedice globalizacije u političkom, ekonomskom i kulturološkom segmentu - Studentice i studenti poznaju moderne trendove koncentracije medija i medijske produkcije - Studentice i studenti mogu istraživati modele djelovanja medijskih transnacionalnih korporacija.				
Program predmeta: - Pojam globalizacija - Teorije medija - Teorije globalizacije - Polja globalizacije - Subjekti globalizacije - Virtualna stvarnost i globalno društvo - Mediji i kultura - Turizam – fenomen globalizacije - Transnacionalne medijske korporacije - Medijski aspekt globalizacije - Medijska koncentracija - Kultura konvergencije - Globalizacija i medijska produkcija - Medijska produkcija i kulturni identiteti					

15. Aspekti globalizacije u budućnosti

Izvođenje nastave:

1. Predavanja	40%
2. Vježbe	20%
3. Prezentacije	20%
4. Diskusije	20%

Provjera znanja:

Studentice i studenti ispit polažu pismenim putem i na taj način mogu ostvariti 60% ocjene, a ostatak od 40% ostvaruju kroz realizaciju praktičnih zadataka, te samostalni istraživački rad i odgovarajuću prezentaciju rezultata istraživanja.

Težinski kriteriji za provjeru znanja

Predavanja	Vježbe	Praktičan rad	Teoretski ispit	Prezentacije	
20%	10%	20%	40%	10%	

Literatura

Obavezna	- Rantanen, Terhi (2005) : <i>The Media and Globalization</i>. London : SAGE Publications. - Kurtić, Najil, Kukić, Damir (2020) : <i>Mediji i globalizacija</i>. Sarajevo : University Press.
Dodatna	- Beck, Ulrich (2000) <i>What is Globalization?</i> Cambridge: Polity. - Herman, S. Edward, McChesney, W. Robert (2004) : <i>Globalni mediji</i>. Baograd : CLIO.

**UNIVERZITET U ZENICI
FILOZOFSKI FAKULTET**

Naziv predmeta: PROJEKTNI MENADŽMENT

Semestar	Status	Broj časova sedmično		ECTS	Šifra
		Predavanja	Vježbe		
IV	Obavezni	2	2	5	06K21-056

Nastavnik: Van. prof. dr. Dženan Kulović
E-mail: dzenan.kulovic@unze.ba

Saradnik: viši asistent Esmir Husetović, MA
E-mail: esmir.husetovic@unze.ba

Predmeti koji su preduvjet za polaganje Nema

Cilj predmeta Cilj predmeta je upoznati studente sa procedurom izrade i implementacije projekata.

Kompetencije (Ishodi učenja)

- Biti osposobljen za izradu projekata
- Biti osposobljen za projekt menadžera

Program predmeta:

- Uvod
- Životni ciklus projekta i organizacija
- Procesi upravljanja projektima
- Upravljanje integracijom projekta

5. Upravljanje opsegom projekta 6. Upravljanje vremenom na projektu 7. Parcijalni ispit 8. Upravljanje troškovima projekta 9. Upravljanje kvalitetom projekta 10. Upravljanje ljudskim resursima projekta 11. Upravljanje komunikacijama na projektu 12. Upravljanje projektnim rizicima 13. Upravljanje nabavom za potrebe projekta 14. Rekapitulacija svih oblasti 15. Pregled i finalno razmatranje					
Izvođenje nastave: 1. Predavanja 2. Studije slučaja					
Provjera znanja: Izrada projekta 50% Završni ispit 50%					
Težinski kriteriji za provjeru znanja					
Predavanja	Vježbe	Praktičan rad	Teoretski ispit		
-	-	50%	50%		
Literatura					
Obavezna	- Vodič kroz PMBOK®. (2011). Vodič kroz znanje o upravljanju projektima, četvrto izdanje, prevod, Zagreb: Mate. - Charfield, C. i Johnson, T. (2017). Microsoft Project 2016: Korak po korak, prevod, CET: Beograd.				
Dodatna	PMBOK® Guide. (2021). A Guide to the Project Management Body of Knowledge, seventh edition, PA: Project Management Institute				

 UNIVERZITET U ZENICI FILOZOFSKI FAKULTET					
Naziv predmeta: KULTURA GOVORA					
Semestar	Status	Broj časova sedmično		ECTS bodovi	Šifra
		Predavanja	Vježbe		
IV	Obavezni	1	2	4	04K03-1180
Nastavnik: Van. prof. dr. Alica Arnaut E-mail: alica.arnaut@unze.ba				Saradnik: viši asistent Esmeralda Mustafić, MA E-mail: esmeralda.mustafic@unze.ba	
Predmeti koji su preduvjet za polaganje		Nema			
Cilj predmeta		- Osposobiti student za pravilno korištenje pravopisne norme standardnog bosanskog, hrvatskog, srpskog jezika - Osposobiti studente za primjenu osnovnih načela pismenog komuniciranja. - Osposobiti studente za primjenu osnovnih načela usmenog komuniciranja. - Osposobiti studente za pravilno korištenje komunikacijskih vještina u skladu			

	sa kontekstom				
	▪ Kritičko posmatranje i analiza jezika i govora u okruženju				
Kompetencije (Ishodi učenja)	▪ primjenjuje pravopisna pravila standardnog bosanskog, hrvatskog, srpskog jezika ▪ primjenjuje temeljna načela pismenog komuniciranja ▪ primjenjuje temeljna načela usmenog komuniciranja ▪ koristi digitalne alate kao potporu komunikacijskom činu				
Program predmeta: 1. Pravopis i pravopisna pravila – veliko i malo slovo 2. Pravopis i pravopisna pravila – sastavljeno i rastavljeno pisanje riječi 3. Pravopis i pravopisna pravila – pojedinačni glasovi 4. Pravopis i pravopisna pravila – glasovne promjene 5. Pravopis i pravopisna pravila – skraćenice 6. Pravopis i pravopisna pravila – interpunkcija 7. Administrativne forme pisanja – molba, žalba, zahtjev, prijava, izjava, CV 8. Novinarske forme pisanja – vijest, izvještaj, komentar 9. Novinarske forme pisanja – reportaža, feljton 10. Osnovna svojstva dobroga govora 11. Struktura govornog iskaza 12. Govor u svakodnevnim životnim situacijama 13. Jezik i struka 14. Pravila izrade prezentacije 15. Evaluacija ispitnih aktivnosti					
Izvođenje nastave: predavanja i vježbe; verbalne metode, metoda praktičnih radova, metoda demonstracije					
Provjera znanja: Provjera znanja podrazumijeva nekoliko pojedinačnih segmenata na osnovu kojih se izvodi konačna ocjena. Svi zadaci usmjereni su ka razvijanju kompetencija potrebnih budućem kulturologu i turizmologu u radu. Student je dužan na svakom segmentu u okviru predmeta osvojiti predviđeni minimum za prolaz, kako bi se stvorili uvjeti za formiranje konačne ocjene. Pojedinačni segmenti i njihov udio u konačnoj ocjeni su sljedeći: 1. pravopisna vježba – 40% udjela u konačnoj ocjeni (teoretski ispit) 2. administrativne forme komuniciranja – 20 % udjela u konačnoj ocjeni (praktičan rad) 3. novinarske forme komuniciranja – 20 % udjela u konačnoj ocjeni (praktičan rad) 4. prezentacija – 20 % udjela u konačnoj ocjeni (praktičan rad)					
Težinski kriteriji za provjeru znanja					
Predavanja	Vježbe	Praktičan rad	Teoretski ispit		
-	-	60%	40%		
Literatura					
Obavezna	▪ Pravopisi bosanskog, hrvatskog i srpskog jezika ▪ Šipka, M. (2005) Kultura govora, Institut za jezik, Sarajevo ▪ Čengić, M. (2005), Vještina pisanja, DES, Sarajevo				
Dodatna	Šira literatura daje se studentima uz obradu pojedinih tema.				

**UNIVERZITET U ZENICI
FILOZOFSKI FAKULTET**

Naziv predmeta: PSIHOLOGIJA U TURIZMU

Semestar	Status	Broj časova sedmično		ECTS	Šifra
		Predavanja	Vježbe		
IV	Obavezni	2	1	5	04K41-046

Nastavnik: Red. prof. dr. Dženan Skelić
E-mail: dzenan.skelic@unze.ba

Saradnik: Red. prof. dr. Dženan Skelić
E-mail: dzenan.skelic@unze.ba

Predmeti koji su preduvjet za polaganje

Nema

Cilj predmeta	Cilj je kolegija Psihologija u turizmu upoznati studente s osnovama psihologije primijenjene u turizmu. Pružiti studentima znanja o zakonitostima doživljavanja i ponašanja ljudi koji se koriste turističkim uslugama ili ih izravno ili neizravno pružaju. Približiti studentima bolje razumijevanje turističkog doživljaja, kao preduvjeta za menadžment i marketing turističkih destinacija. Omogućiti studentima uvid i analizu vlastitog doživljaja neke turističke usluge. Objasniti doprinos psihologije i njenih istraživačkih metoda u menadžmentu i marketingu turističke destinacije. Primijeniti spoznaje o individualnim razlikama u karakteristikama, doživljajima, osjećajima, ličnosti, kognicijama i motivaciji različitih skupina korisnika turističkih usluga u menadžmentu i marketingu turističkih destinacija. Primijeniti spoznaje iz socijalne, pozitivne, ekološke i ergonomijske psihologije u menadžmentu i marketingu turističkih destinacija. Primijeniti obrasce pravilne komunikacije u marketingu i menadžmentu u turizmu. Prikazati primjere dobre i loše prakse organizacijske psihologije u turizmu.
Kompetencije (Ishodi učenja)	-Studentice i studenti prepoznaju osnovne metode i tehnike te pravce funkcioniranja interakcije psihičkih entiteta uključenih u procese ponude i potražnje generalno, kao i sa posebnim fokusom na turizam -Studentice i studenti razumiju procese na individualnom i kolektivnom planu koje vode do donošenja odluka i stvaranja navika konzumenata u turizmu -Studentice i studenti uočavaju značaj psihologije u prostoru menadžmenta i marketinga turizma -Studentice i studenti samostalno izrađuju kompleksnije naučno-istraživačke radove iz oblasti i kreiraju odgovarajuće prezentacije rezultata istraživanja

Program predmeta:

1. Doprinos psihologije u turizmu
2. Metode istraživanja u psihologiji u turizmu
3. Doživljaji korisnika turističkih destinacija
4. Osobine ličnosti i turizam
5. Životne vrijednosti i turizam
6. Potrebe i motivacija korisnika turističkih usluga
7. Kognitivna psihologija i turizam
8. Međuljudski odnosi u turizmu
9. Komunikacija u turizmu
10. Poštivanje različitosti u turizmu
11. Pozitivna psihologija i turizam

12. Upravljanje stresom u turizmu 13. Kako okoliš djeluje na pojedinca 14. Upravljanje ljudskim potencijalima u turizmu 15. Završna razmatranja					
Izvođenje nastave:					
Provjera znanja: Kombinovano. Studentice i studenti ispi polažu pismenim putem kroz realizaciju dva parcijalna ispita tokom kojih mogu ostvariti 50% ocjene, a ostatak od 50% ostvaruju kroz samostalni naučno-istraživački rad i odgovarajuću prezentaciju rezultata istraživanja.					
Težinski kriteriji za provjeru znanja					
Predavanja	Vježbe	Praktičan rad	Teoretski ispit		
20%	10%	20%	50%		
Literatura					
Obavezna	▪ Skelić, Dž. (201). psihologija menadžmenta. Zenica. ▪ Miljković, D., Rijavec, M. i Miljković Krečar, I. (2018). Psihologija u turizmu. Zagreb: IEP.				
Dodatna	▪ Čorkalo Biruški, D. (Ur.) (2009). Primijenjena psihologija – pitanja i odgovori. Zagreb: Školska knjiga. ▪ Tonković Grabovac, M., Morić Milovanović, B. (2015). Provjera osnovnih postavki modela poduzetničke orijentacije na hrvatskim poduzetnicima. Suvremena psihologija, 18(1), 21-41. ▪ Tonković Grabovac, M. (2015). Između psihoterapije i konzaltinga - Coaching u organizacijama. U M. Tonković Grabovac, U. Mikac i T. Vukasović Hlupić (Ur.), PsihoFESTologija - Ovo nije samo još jedna knjiga iz popularne psihologije (str. 111-115). Zagreb: FF Press.				

	UNIVERZITET U ZENICI FILOZOFSKI FAKULTET				
Naziv predmeta: FILOZOFSKA ANTROPOLOGIJA S ANTROPOLOGIJOM TURIZMA					
Semestar	Status	Broj časova sedmično		ECTS	Šifra
		Predavanja	Vježbe		
IV	Obavezni	3	1	4	04K40-83
Nastavnik: Van. prof. dr. Spahija Kozlić E-mail: spahija.kozlic@unze.ba			Saradnik: Van. prof. dr. Spahija Kozlić E-mail: spahija.kozlic@unze.ba		
Predmeti koji su preduvjet za polaganje		Nema			
Cilj predmeta	Cilj kolegija je da na razini kritičkog mišljenja prezentira studentima filozofski ugao interpretacije svijeta sa posebnim osvrtom na antropologiju i antropologiju turizma.				

Kompetencije (Ishodi učenja)	Nakon apsolviranja nastave i ispitnih aktivnosti student će biti u stanju razumijevati osnovne fenomene filozofskog svjetonazora, te primijeniti stečena znanja u oblasti antropologije i antropologije turizma.				
Program predmeta: 1. Uvod u kolegij 2. Pojam i nastanak filozofije 3. Kratka historija filozofije (Stara Grčka) 4. Kratka historija filozofije (Rim i Srednji vijek) 5. Kratka historija filozofije (Novi vijek) 6. Kratka historija filozofije (Orijent) 7. Kratka historija filozofije (Prosvjetiteljstvo i Njemački idealizam) 8. Kratka historija filozofije (Savremeno doba) 9. Filozofija u BiH 10. pojmu antropologije 11. Predmet antropologije kao filozofske discipline 12. Antropologija turizma kao praksis 13. Osnovni problemi antropologije turizma 14. Izazovi antropološke elaboracije turizma 15. Evaluacija kolegija					
Izvođenje nastave: Nastava će se izvoditi kombinacijom predavanja, auditornih vježbi, rasprava na zadatu temu i seminarskih radova.					
Provjera znanja: Znanje studenata bit će provjereno putem usmenog ispita i ocjene ostalih aktivnosti tokom semestra.					
Težinski kriteriji za provjeru znanja					
Predavanja	Vježbe	Seminarski rad	Aktivnost	Teoretski ispit	
10%	5%	20%	15%	50%	
Literatura					
Obavezna	▪ Željko Škuljević, <i>Filozofski podsjetnik</i>, Pedagoška akademija, Zenica, 2000. godine ▪ Hotimir Burger, <i>Filozofska antropologija</i>, Naprijed, Zagreb, 1993. godine ▪ Fulvio Šuran, <i>Turizam i teritorij (Uvod u antropologiju turizma)</i>, Sveučilište Jurja Dobrile u Puli, Pula 2016. godine				
Dodatna	▪ Arnold Gehlen, <i>Čovjek</i>, Veselin Masleša, Sarajevo, 1974. godine ▪ Max Scheler, <i>Položaj čovjeka u kosmosu</i>, Veselin Masleša, Sarajevo, 1987. godine ▪ Čorak, S., Mikačić, V., Trezner, Ž. <i>Osnove turizma</i>, Školska knjiga, Zagreb, 2009. godine				

**UNIVERZITET U ZENICI
FILOZOFSKI FAKULTET**

Naziv predmeta: UPRAVLJANJE KULTURNOM BAŠTINOM					
Semestar	Status	Broj časova sedmično		ECTS	Šifra
		Predavanja	Vježbe		
V	Obavezni	3	2	6	04K39-165
Nastavnik: Doc. dr. Mirza Džananović E-mail: mirza.dzananovic@unze.ba			Saradnik: viši asistent Alen Šabanović, MA E-mail: alen.sabanovic@unze.ba		
Predmeti koji su preduvjet za polaganje		Nema			
Cilj predmeta	Upoznati studentice i studente sa modelima upravljanja kulturnom baštinom i njenim uključivanjem u privredne tokove kroz kulturni i baštinski turizam.				
Kompetencije (Ishodi učenja)	Nakon izvršenih obaveza student će biti osposobljen za: - klasificirati različite modele upravljanja kulturnom baštinom - analizirati politiku kulturne baštine - kreirati plan upravljanja kulturnim dobrima				
Program predmeta: - Uvod u kolegij - Politika kulturne baštine – pojam i elementi - Upravljanje kulturnom baštinom – modeli, principi i načela - Tehnička zaštita kulturne baštine – konzervacija, restauracija, rekonstrukcija i revitalizacija - Upravljanje materijalnim kulturnim dobrima - Upravljanje nematerijalnim kulturnim dobrima - Interpretacija kulturne baštine - Valorizacija kulturnih dobara - Modeli finansiranja kulturnih dobara - Planovi upravljanja kulturnim dobrima - Kulturna baština i kreativne industrije – Industrija baštine - Kulturna baština i kulturni turizam – ka baštinskom turizmu - Modeli prenamjene kulturnih dobara u turističke svrhe - Mračni turizam – perspektive razvoja u Bosni i Hercegovini - Učinimo kulturnu baštinu svojom: osvrt na prethodne sadržaje					
Izvođenje nastave: Nastava se izvodi putem predavanja, auditornih vježbi, elaboracijom seminarskih radova i praktičkih radova.					
Provjera znanja: Pismeno (završni ispit)					
Težinski kriteriji za provjeru znanja					
Predavanja	Vježbe	Praktičan rad	Parcijalni ispiti	Završni ispit	
15%	15%	10%	-	60%	
Literatura					
Obavezna	- Jelinčić Danijela Angelina, <i>Kultura u izlogu</i>, Zagreb, 2010. - Antolović Jadran, <i>Menadžment u kulturi</i>, Zagreb, 2010. - Delibašić Esad, Džananović Mirza, <i>Javne politike kulture: kulturna baština i kulturni turizam</i>, 2023.				
Dodatna	- Maroević Ivo, <i>Baštinom u svijet</i>, Petrinja, 2004. - Antolović Jadran, <i>Očuvajmo kulturnu baštinu</i>, Zagreb, 2008.				

	▪ Šošić Hrvoje, <i>Ekonomija spomeničke baštine</i>, Zagreb, 1991. ▪ <i>UNESCO konvencije iz oblasti kulture</i>, Sarajevo: Ministarstvo civilnih poslova Bosne i Hercegovine, 2010 ▪ <i>Europska strategija za kulturnu baštinu u 21. stoljeću</i>, Vijeće Evrope, 2017. ▪ <i>Evropske konvencije i preporuke u oblasti kulturnog nasljeđa</i>, Kotor, 2005.
--	--

 UNIVERZITET U ZENICI FILOZOFSKI FAKULTET					
Naziv predmeta: METODOLOGIJA ISTRAŽIVANJA U KULTURI I TURIZMU					
Semestar	Status	Broj časova sedmično		ECTS	Šifra
		Predavanja	Vježbe		
V	Obavezni	2	2	5	04K40-84
Nastavnik: Van. prof. dr. Spahija Kozlić E-mail: spahija.kozlic@unze.ba			Saradnik: Van. prof. dr. Bernard Harbaš E-mail: bernard.harbas@unze.ba		
Predmeti koji su preduvjet za polaganje		Nema			
Cilj predmeta	Studenti se upoznaju sa osnovnim istraživačkim metodama u društvenim naukama. Cilj predmeta je osposobljavanje za samostalno vođenje istraživanja. Student će se osposobiti da razumijeva i prepozna adekvatne metode i istraživačke faze.				
Kompetencije (Ishodi učenja)	Nakon izvršenih obaveza student će biti osposobljen za: - samostalno istraživanje - samostalnu primjenu metoda i tehnika u istraživanju - samostalno izradu i vođenje projekta				
Program predmeta: 1. Uvod u kolegij, 2. Pojam nauke i naučnog istraživanja, 3. Filozofija i sociologija nauke (pristupi naučnom istraživanju): naučna paradigma falibilizam, kritika metode, 4. Osnovi logike (pojam, sud, zaključak), 5. Metode naučnog istraživanja, 6. Tehnike prikupljanja podataka, 7. Vrste i kreiranje hipoteza, 8. Etape u istraživačkom procesu i predstavljanje rezultata, 1. parcijalni ispit, 9. Akademsko pisanje, 10. Vrste naučnog citiranja (Harvard, Vancouver, Chicago...), 11. Kvalitativno istraživanje u kulturi i antropologiji, 12. Metodologija istraživanja u turizmu, 13. Samostalan istraživački projekat (izrada), Evaluacija kolegija, 14. 2. parcijalni ispit.					
Izvođenje nastave: Nastava se izvodi putem predavanja, auditornih vježbi, elaboracijom seminarskih radova i praktičkih radova.					

Provjera znanja: Pismeno (parcijalni ispiti), usmeno (završni ispit).					
Težinski kriteriji za provjeru znanja					
Predavanja	Vježbe	Praktičan rad	Parcijalni ispiti	Završni ispit	
10%	5%	10%	30%	45%	
Literatura					
Obavezna	- Čapo, Žmegač, J. Gulin Zrnić V. Šantek G. P. (ur.) (2006). <i>Etnologija bliskoga – poetika i politika suvremenih terenskih istraživanja</i>, Zagreb: Jesenski i Turk, - Perić, D. 2006. <i>Metodologija naučnih istraživanja sa primerima iz sporta, turizma i menadžmenta</i>. Novi Sad: D. T. A. Trade, - Vujević, M. 2002. <i>Uvođenje u znanstveni rad u području društvenih znanosti</i>, Zagreb: Informator, - Weber M. 1989. <i>Metodologija društvenih nauka</i>, Zagreb: Globus,				
Dodatna	- Feyerabend, P. <i>Protiv metode</i>, Sarajevo, Veselin Masleša, 1987 - Gadamer, H-G, 1978. <i>Istina i metoda</i> Sarajevo: Veselin Masleša, - Kuhn, Th. 1974. <i>Struktura naučnih revolucija</i>, Beograd: Nolit - Petrović G. 2011. <i>Logika</i>. Beograd: Zavod za udžbenike - Petrović G. 2011. <i>Logika</i>. Beograd: Zavod za udžbenike, - Rajhenbah, H. 1964. <i>Rađanje naučne filozofije</i>. Beograd: Neolit, - Tausi, R. 2012. <i>Ekonomika kulture</i>. Beograd: Clio				

						UNIVERZITET U ZENICI FILOZOFSKI FAKULTET	
Naziv predmeta: MARKETING U TURIZMU							
Semestar	Status	Broj časova sedmično		ECTS			Šifra
		Predavanja	Vježbe				
V semestar	Obavezni	2	2	5			06K20-015
Nastavnik: Red. prof. dr. Beriz Čivić E-mail: beriz.civic@untz.ba				Saradnik: asistent Nermana Mahmić Muhić E-mail: nermana.mahmic@unze.ba			
Predmeti koji su preduvjet za polaganje			Nema				
Cilj predmeta		Upoznati studente sa marketinškim principima poslovanja u turizmu.					
Kompetencije (Ishodi učenja)		Studenti koji uspješno savladaju sadržaj nastavnog predmeta će biti u mogućnosti da: - razumiju marketinške procese u turizmu; - samostalno razvijaju marketinški plan za poslovanje preduzeća na turističkim tržištima; - razumiju marketinški miks kod preduzeća u oblasti turizma; - razumiju značaj primjene Globalnog etičkog koda u turizmu.					
Program predmeta: 1. Pojmovni okvir za razumijevanje marketinga u turizmu;							

2. Uloga marketinga u poslovanju turističkih preduzeća;
3. Marketinško okruženje;
4. Tržišta krajnje potrošnje i ponašanje potrošača na turističkim tržištima;
5. Tržište poslovne potrošnje u oblasti turizma;
6. Segmentiranje, targetiranje i pozicioniranje na turističkim tržištima;
7. Upravljanje turističkim proizvodom/uslugom;
8. Izgradnja odnosa s klijentima;
9. Politika cijena;
10. Politika distribucije;
11. Politika promocije;
12. E-marketing u turizmu;
13. Etički principi u turizmu.

Izvođenje nastave:

Predavanja, vježbe, individualni radovi i konsultacije. Predavanja se organizuju po strukturi kao ex katedra (75%) i diskusije (25%). Predavanja se izvode po nastavnom programu koji je opisan u programu predmeta. Obaveza studenata je prisustvo predavanjima.

Vježbe se izvode u grupi/grupama. Obaveza studenata je prisustvo vježbama.

Konsultacije se organizuju u skladu sa važećim pravilima Univerziteta u Zenici.

Provjera znanja:

Dva parcijalna testa (35+35=70)

Individualni rad studenta – praktičan rad (20)

Završni teoretski ispit 10

Težinski kriteriji za provjeru znanja

Test I	Test II	Praktičan rad	Završni ispit		
35%	35%	20%	10%		

Literatura

Obavezna	▪ Kotler, P., Bowen, J.T., Makens, J.C. (2010). <i>Marketing u ugostiteljstvu, hotelijerstvu i turizmu</i>. Mate d.o.o. Zagreb.
Dodatna	▪ Senečić, J., Vukonić, B. (1997). <i>Marketing u turizmu</i>. Mikrorad d.o.o. Zagreb. ▪ Weber, S., Boranić, S. (2000). <i>Marketing u turizmu</i>. Vadea d.o.o. Varaždin. ▪ Ognjen, B. (2010). <i>Marketing u turizmu</i>. Univerzitet Singidunum. Beograd. ▪ Stić, D. (2010). <i>Marketing u turizmu i marketinški menadžment destinacije</i>. Beretin d.o.o. Split.

**UNIVERZITET U ZENICI
FILOZOFSKI FAKULTET**

Naziv predmeta: KULTURNE INDUSTRIJE I TURIZAM

Semestar	Status	Broj časova sedmično		ECTS	Šifra
		Predavanja	Vježbe		
V	Obavezni	3	2	6	

Nastavnik: Doc. dr. Hazim Begagić E-mail: hazim.begagic@unze.ba		Saradnik: asistent Selma Alić-Šišić, MA E-mail: selma.alic-sisic@unze.ba	
Predmeti koji su preduvjet za polaganje		Nema	
Cilj predmeta		Cilj kolegija je upoznati studente sa ambivalentnom poviješću pojma kulturn i kreativne industrije i kreativnih ekonomija. Ukazati da sadržaj kulturnih industrija u novom kontekstu čine: film, video, muzika, izdavaštvo, izvođačke umjetnosti, arhitektura, antikviteti, zanati, dizajn, moda, interaktivni softver za zabavu, kompjuterske usluge, televizija, radio, arhitektura. Upoznati studente da naziv kulturne industrije proizilazi iz intenzivne industrijalizacije kulturnog stvaralaštva, te da industrijska proizvodnja i ukupna industrijalizacija društva mijenja bit kulturnog stvaralaštva i nastanka umjetničkih i kulturnih djela. Upoznati studente sa stanjem i mogućnostima razvoja kulturnih/kreativnih industrija u Bosni i Hercegovini.	
Kompetencije (Ishodi učenja)		Nakon odslušanog kolegija i položenog ispita studenti će moći: - prepoznati i sistemski analizirati koncepte kulturnih i kreativnih industrija - razvijati kompetencija za kreiranje i promoviranje proizvoda kulturnih industrija i kulturnog turizma na lokalnom, regionalnom i nacionalnom nivou.	
Program predmeta: 1. Uvodna predavanja; Upoznavanje sa nastavnim predmetom i njegovom strukturom; Pojmovna razgraničenja i definicije pojmova kulturne i kreativne industrije; kulturne i kreativne ekonomije i kulturnog turizma 2. Kraći pregled historijskog razvoja i savremenih tendencija u oblastima kulturnih i kreativnih industrija 3. Značenjski i terminološki aspekti 4. Globalna kulturna industrija i njen utjecan na kulturnu+i turizam; Kultura, kulturne industrije i njeni utjecaji na ukupan društveni razvoj i razvoj turizma 5. Kultura, kulturna industrija, kulturni turizma i odnosu na fenomene znanosti, tehnologije, digitalizacije i vještačke inteligencije; Industrijalizacija kulturnog stvaralaštva 6. Produkcija i proizvodnja tržišnih kulturnih vrijednosti; Resursi kulturnih i kreativnih industrija i kulturnog turizma 7. Prvi parcijalni test; Evaluacija prvog dijela kolegija 8. Međusobni utjecaji i međuovisnost kulture, kulturnih i kreativnih industrija, turizma i urbane regeneracije – ekonomski, socijalni i kulturološki aspekti 9. Kulturni i kreativni turizam temeljen na kulturnim i kreativnim industrijama za konkurentnost malih i srednjih poduzeća 10. Uvjeti razvoja kulturnih/kreativnih industrija; Istraživanja kulturnih i kreativnih industrija i kulturnog turizma 11. Essenska deklaracija: deset aksioma za kulturnu industriju u Evropi; Kulturne industrije i demokratija; Kulturne industrije i kulturni turizam u aktivnostima i aktima međunarodnih organizacija (UNESCO, Vijeće Evrope i dr.) 12. Kulturne industrije i kulturni turizam u Evropi – kratki presjek stanja sa primjerima dobre prakse 13. Kulturne industrije i kulturni turizam u zemljama regionalnog okruženja (Zapadni Balkan i nekadašnja Jugoslavija) – kratki presjek stanja sa primjerima dobre prakse			

14. Kulturne i kreativne industrije u BiH; Politika razvoja kulturnih/kreativnih industrija u BiH					
15. Drugi parcijalni test; Završna evaluacija i rekapitulacija kolegija					
Izvođenje nastave: predavanja, vježbe, konsultacije					
Provjera znanja: Ispit se polaže kroz pismeni i usmeni dio ispita. Studentice i studenti imaju mogućnost polaganja ispita u toku semestra, kroz dva parcijalna ispita (studentice i studenti koji polože prvi parcijalni ispit mogu pristupiti polaganju drugog parcijalnog ispita). Položena oba parcijalna ispita čine položen pismeni dio ispita. Studentice i studenti koji ne polože ispit kroz dva parcijalna ispita, ispit polažu integralno u ispitnim rokovima. Nakon položenog pismenog dijela ispita, studenti pristupaju usmenoj evaluaciji. Pojedinačni segmenti i njihov udio u konačnoj ocjeni su sljedeći: 1. pismeni ispit – 40% udjela u konačnoj ocjeni (dva parcijalna ispita po 20% udjela u konačnoj ocjeni); 2. usmeni ispit – 20% udjela u konačnoj ocjeni i 3. aktivnosti u toku nastavnog procesa – 40% udjela u konačnoj ocjeni.					
Težinski kriteriji za provjeru znanja					
Projekat/ prezentacija	Vježbe	Seminarski rad	Aktivnost i prisustvo	Ispit (pismeni i usmeni dio)	Ukupno bodova:
10	10	15	5	60 (40+20)	100
Literatura					
Obavezna	- Nada Švob-Đokić, Jaka Primorac, Krešimir Jurlin (2008) Kultura zaborava-industrijalizacija kulturnih djelatnosti. Zagreb: Jesenski i Turk. - Nada Švob-Đokić (2010) Kultura/multikultura. Zagreb: Jesenski i Turk <i>Napomena: Šira literatura daje se studentima uz obradu pojedinih tema.</i>				
Dodatna	- Strategija kulturne politike Bosne i Hercegovine - dio 9. Kulturne industrije, („Službeni glasnik BiH“, broj: 93/08) - Max Horkheimer-Theodor Adorno(1989) <i>Dijalektika prosvjetiteljstva</i> (dio <i>Kulturna industrija. Prosvjetiteljstvo kao masovna obmana</i>), Sarajevo: Veselin Masleša. <i>Napomena: Šira literatura daje se studentima uz obradu pojedinih tema.</i>				

 UNIVERZITET U ZENICI FILOZOFSKI FAKULTET					
Naziv predmeta: PUTOPIŠNA KNJIŽEVNOST					
Semestar	Status	Broj časova sedmično		ECTS	Šifra
		Predavanja	Vježbe		
V	Obavezni	2	1	4	04K03-1181
Nastavnik: Doc. dr. Ikbal Smajlović E-mail: ikbal.smajlovic@unze.ba			Saradnik: asistent Larisa Mahmić-Kobilica, MA E-mail: larisa.mahmic-kobilica@unze.ba		
Predmeti koji su preduvjet za polaganje		Nema			
Cilj predmeta	Razumijevanje putopisa kao pripovijednog žanra / upoznavanje sa putopisima bh. i svjetskih autora				

Kompetencije (Ishodi učenja)	▪ Samostalno kritički interpretira putopisne tekstove ▪ Objašnjava sve karakteristike putopisa te ukazuje na njegov historijat i njegovo mjesto u širem literarnom kontekstu ▪ Samostalno piše putopis i konceptualizira turistički itinerarij ▪ Kritički razmišlja i zaključuje vodeći se načelima konvergentnog i divergentnog mišljenja i zaključivanja				
Program predmeta: 1. Putopis kao (pripovijedni) žanr; karakteristike putopisnog žanra (okvir, itinerarij, priča, subjekt, leksikon, dotematiziranje) 2. Dokumentarna i umjetnička priroda putopisa; vrste putopisa (turistički, naučni, izvještajni, umjetnički); pripovijedanje i opisivanje kao osnovni izražajni postupci 3. Putovanje – motiv u književnosti i glavni motiv putopisa 4. Putopis i nefikcionalni žanrovi: autobiografija, memoari, dnevnik, feljton 5. Prvi putopisci – koloniziranje i otkrivanje; kratka povijest putopisne proze 6. Bh. putopisci (Čelebija, J. Dučić, I. Andrić, Ć. Sijarić, A. Isaković, S. Kulenović, T. Kulenović, M. Begić, R. Mahmutćehajić, I. Lovrenović, Z. Džumhur...) 7. Putopis, itinerarij, turistički vodič 8. Putopis i kultura putovanja – povijest, tradicijska baština, turizam, popularna kultura i društvene mreže 9. Putopis kao vid promocije kulturne baštine te promoviranja turističkog potencijala 10. Alberto Fortis: Put po Dalmaciji; Matija Mažuranić: Pogled u Bosnu 11. Putopisi Zuke Džumhura 12. Putopisi Jana Berana i Ive Andrića 13. Putopisi Tvrtka Kulenovića 14. Terensko istraživanje i kreativno pisanje – putopis 15. Terensko istraživanje i kreativno pisanje – putopis i promotivni materijal					
Izvođenje nastave: predavanja, vježbe, konsultacije.					
Provjera znanja: Studenti su dužni do kraja semestra samostalno organizirati izlet te posjetiti neko mjesto i objekte usredsređujući se na prepoznavanje / otkrivanje turistički zanimljivih sadržaja. Ovisno o finansijskim i drugim uvjetima, to mogu biti destinacije iz bližeg ili daljeg okruženja (koje su interesantne u ovom kontekstu) po vlastitom izboru, ali i, u krajnjem slučaju, lokacije i objekti u samom gradu. Studenti su dužni da na putovanju bilježe svoje utiske o viđenom te da fotografiraju i dokumentiraju zanimljive sadržaje. Vodeći se znanjima i informacijama sa predavanja i iz obavezne literature, sve će potom iskoristiti da napišu svoju verziju putopisa te da kreiraju promotivni materijal za mjesta koja su posjetili (leci, fotografije, videozapisi, spotovi itd.). Na kraju će to prezentirati i predmetnom nastavniku. Dobro osmišljen i izrađen promotivni materijal te pozitivno ocijenjen putopis ujedno znače i položen predmet.					
Težinski kriteriji za provjeru znanja					
Predavanja	Vježbe	Aktivnost	Istraživanje, pisanje putopisa i prezentacija	Istraživanje, pisanje putopisa i prezentacija	UKUPNO
10%	10%	10%	35%	35%	100%
Literatura					
Obavezna	▪ Duda, D. (1998), <i>Priča i putovanje</i>, Zagreb ▪ Duda, D. (2012), <i>Kultura putovanja: uvod u književnu iterologiju</i>, Ljevak, Zagreb ▪ De Botton, Alain (2005), <i>Umijeće putovanja</i>, SysPrint, Zagreb ▪ Pederin, Ivan (2009), <i>Povijesna poetika putopisa</i>, Franjo Kluz, Split				

Dodatna	▪ Rizvanbegović, F. (1997), <i>Antologija bošnjačkog putopisa</i>, Sarajevo ▪ Horvatić, D., ur., (2002), <i>Hrvatski putopis od XVI st. do danas</i>, K. Krešimir, Zagreb ▪ Novaković, B., ur., (1961), <i>Izbor srpskog putopisa</i>, Matica srpska, Beograd ▪ Assman, J. (2005), <i>Kulturno pamćenje</i>, Vrijeme, Zenica ▪ Sijarić, Ć. (1970), <i>Zapisi o gradovima</i>, Sarajevo ▪ Džumhur, Z. (1997), <i>Izabrana djela</i>, I-VII, Sarajevo ▪ Fortis, Alberto (1984), <i>Put po Dalmaciji</i>, Globus, Zagreb ▪ Mažuranić, M. (1965), <i>Pogled u Bosnu</i>, u knjizi PSHK, knj. 32, Zagreb
---------	--

 UNIVERZITET U ZENICI FILOZOFSKI FAKULTET					
Naziv predmeta: INTERKULTURALNO OBRAZOVANJE					
Semestar	Status	Broj časova sedmično		ECTS	Šifra
		Predavanja	Vježbe		
V	Izborni	2	2	4	04K04-374
Nastavnik: Red. prof. dr. Amel Alić E-mail: amel.alic@unze.ba			Saradnik: Red. prof. dr. Amel Alić E-mail: amel.alic@unze.ba		
Predmeti koji su preduvjet za polaganje		Nema			
Cilj predmeta	Cilj kolegija je da se studenti-ce upoznaju sa temeljnim stručnim i naučnim stavovima, te zadaćama interkulturalnog odgoja i obrazovanja. Upoznat će se s ulogom kulture i etnoteorija u proučavanju čovjeka u cjeloživotnoj perspektivi, različitim određenjima čovjeka u procesu odgoja, obrazovanja, ekulturacije, socijalizacije i učenja, te prepoznavanja osnovnih problema vezanih za prilagodbu drugim kulturama (individualne, grupne i kolektivne relacije) i važnosti interkulturalne pismenosti. Opći ciljevi podrazumijevaju uvođenje u osnovna saznanja o interkulturalnom odgoju i obrazovanju, te da kao stručnjaci razumiju prirodu odgojno-obrazovnog djelovanja u svijetu brojnih različitosti.				
Kompetencije (Ishodi učenja)	Poznavanje i razumijevanje ključnih pojmova interkulturalnog obrazovanja; Primjena saznanja o kulturnim različitostima u rješavanju odgojno-obrazovnih problema; Razvoj osjetljivosti i tolerancije prema kulturnim, etničkim, nacionalnim i religijskim identitetima; Da se osposobe djelovati u više pravaca razumijevajući odgoj i obrazovanje kao ljudsku i društvenu potrebu; Prepoznavanje važnosti kulturalnog konteksta u konceptualizaciji i istraživanjima sposobnosti, ličnosti, motivacije, kognitivnog, moralnog razvoja, iskazivanja emocija, interkulturalne komunikacije, te koncepta zdravlja; Da razviju osjetljivost u pogledu razumijevanja školskog neuspjeha koje počiva na društvenim nejednakostima, razlikama koje proističu iz koncepta kulturalne depriviranosti i kulturalnog diskontinuiteta; Da usvoje metodološka znanja neophodna za istraživanje različitosti koje u procesu odgoja i obrazovanja svoj temelj nalaze u univerzalnim, grupnim i individualnim				

	normama; Intencija je i da se studenti osposobe za proces stvaranja i aktivnog učešća u uvjetima multi i interkulturalnosti, kao i kritičkog propitivanja društvenih implikacija interkulturalizma u odgoju i obrazovanju, te da se upoznaju sa mogućnostima pedagoškog djelovanja s marginalnim grupama.																
Program predmeta: 1. Uvodno predavanje – očekivanja, upoznavanje s programom 2. Pedagogija kao znanost, antropološke poveznice i izvorišta 3. Abeceda multikulturalizma i interkulturalizma u obrazovanju 4. Modeli i aporije multikulturalizma u obrazovanju 5. Teorije koje su pridonijele pojavi interkulturalnog odgoja i obrazovanja 6. Temeljni pojmovi interkulturalnog odgoja i obrazovanja 7. Metode istraživanja interkulturalnog odgoja i obrazovanja 8. Antropologija dobni grupa i životnog ciklusa a. (antropologija djetinjstva, fenomen iščezavanje djetinjstva, antropologija mladenaštva; rituali ekoloških prijelaza) 9. Kultura, razvojne teorije, inteligencija, emocionalnost, voljnost i komunikacija a. (kroskulturalni pristup i kritika kulturalne neosjetljivosti) 10. Kroskulturalna istraživanja odgoja i obrazovanja, socijalizacija i enkulturacije 11. Proksemika i kulturni utjecaji u raznolikostima poimanja prostora i vremena 12. Kultura, ideologije i obrazovanje a. (kultura i obrazovanje u totalitarnim i demokratskim društvima; u kolektivističkim i individualističkim društvima; etnocentrizam u obrazovanju; prenošenje stereotipa i predrasuda obrazovanjem; većinske i manjinske grupe...) 13. Kultura škole / kultura nastavnika 14. Odgoj i obrazovanje u svijetu intenzivnih migracija 15. Primjena interkulturalnog obrazovanja s posebnim osvrtom na problem školskog neuspjeha a. (antropologijski, psihološki i sociološki pristup školskom neuspjehu; kulturna rerostrukcija; kulturna deprivanost i kulturni diskontinuitet; fenomen samoispunjavajućeg proročanstva)																	
Izvođenje nastave: Nastava je auditorna i izvodi se prema utvrđenom rasporedu kroz predavanja i konsultacije.																	
Provjera znanja: U okviru kolegija predviđen je samostalni istraživački rad i završni ispit koji se sastoji od pismene i usmene provjere znanja, te odbrane samostalnog istraživačkog projekta. U syllabus za svaku akademsku godinu će biti precizno prikazani svi oblici provjere znanja, postupak provjereznanja i ocjenjivanja, kao i skala ocjenjivanja.																	
Težinski kriteriji za provjeru znanja <table border="1"> <thead> <tr> <th>Prisustvovanje nastavi (80%)</th><th>Saopćenje o nekoj od tema iz programa</th><th>Samostalno istraživanje (stručni portofolij)</th><th>Pismeni rad (pismena provjera znanja)</th><th>Završni ispit (usmena provjera znanja)</th><th>UKUPNO</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td align="center">-</td><td align="center">20%</td><td align="center">30%</td><td align="center">30%</td><td align="center">20%</td><td align="center">100%</td></tr> </tbody> </table>						Prisustvovanje nastavi (80%)	Saopćenje o nekoj od tema iz programa	Samostalno istraživanje (stručni portofolij)	Pismeni rad (pismena provjera znanja)	Završni ispit (usmena provjera znanja)	UKUPNO	-	20%	30%	30%	20%	100%
Prisustvovanje nastavi (80%)	Saopćenje o nekoj od tema iz programa	Samostalno istraživanje (stručni portofolij)	Pismeni rad (pismena provjera znanja)	Završni ispit (usmena provjera znanja)	UKUPNO												
-	20%	30%	30%	20%	100%												
Literatura <table border="1"> <tr> <td>Obavezna</td><td> ▪ Alić, A. (2018). <i>Kulturalni modeli odgajanja – uvod u antropologiju porodice</i>. Sarajevo: Perfecta. ▪ Tomas D.K., Ikson, K. (2011). <i>Kulturna inteligencija</i>. Beograd: Clio. ▪ Vulfolk, A., Hjuž, M., Volkap, V. (2011). <i>Psihologija u obrazovanju</i>. Beograd: Clio. </td></tr> </table>						Obavezna	▪ Alić, A. (2018). <i>Kulturalni modeli odgajanja – uvod u antropologiju porodice</i>. Sarajevo: Perfecta. ▪ Tomas D.K., Ikson, K. (2011). <i>Kulturna inteligencija</i>. Beograd: Clio. ▪ Vulfolk, A., Hjuž, M., Volkap, V. (2011). <i>Psihologija u obrazovanju</i>. Beograd: Clio.										
Obavezna	▪ Alić, A. (2018). <i>Kulturalni modeli odgajanja – uvod u antropologiju porodice</i>. Sarajevo: Perfecta. ▪ Tomas D.K., Ikson, K. (2011). <i>Kulturna inteligencija</i>. Beograd: Clio. ▪ Vulfolk, A., Hjuž, M., Volkap, V. (2011). <i>Psihologija u obrazovanju</i>. Beograd: Clio.																

	(Poglavlje: <i>Kultura i različitost</i> (str. 327-429))
Dodatna	▪ Alić, A., Cerić, H., Habibović, S. (2018). <i>Obilježja kulture mladih – istraživanja i osvrti</i>. Sarajevo: Centar za napredne studije. ▪ Banks, J.A. (1994). <i>Multithnic Education – theory and practice</i>. Allyn and Bacon. ▪ Bennett M.J. (1993). <i>Towards Ethnorelativism: A Developmental Model of Intercultural Sensitiity</i> (ed.) Educatin for the Intercultural Experience. Maine: Intercultural Press. ▪ Bennet, M.J. (1998). <i>Basic Concepts of Intercultural Communication</i>. London: Intercultural Press. ▪ Cushner, K. (1999). <i>Human Diversity in Action: Developing Multicultural Competencies for the Classroom</i>. Kent State University. ▪ Freire, P. (2002). <i>Pedagogija obespravljenih</i>. Zagreb: Odras – Održivi razvoj zajednice. ▪ Hall, E. (1976). <i>Nemi jezik</i>. Beograd: XXI vek. ▪ Hofstede, G.H. (2005). <i>Cultures and Organizations – Software of Mind</i>. New York: Mc Graw Hill. ▪ Hofstede, G.H. (2001). <i>Culture's Consequences: Comparing Values, Behaviors, Institutions and Organizations Across Nations</i>. London: Sage Publications, Inc. ▪ Kagitcibasi, C. (2007). <i>Family, Self, and Human Development Across Cultures</i>. London: Lawrence Erlbaum Associates Publishers. ▪ Keller, H. (2007). <i>Cultures of Infancy</i>. London: Lawrence Erlbaum Associates Publishers. ▪ Kon, I.S. (1991). <i>Dete i kultura</i>. Beograd: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva. ▪ LeVine, R.A. (2003). <i>Chilhood Socialization: Comparative Studies of Parenting, Learning and Educational Change</i>. The University of Hong Kong: Comparative Education Research Centre. ▪ Ogbu, J.U. (1989). <i>Pedagoška antropologija</i>. Zagreb: Školske novine. ▪ Pedersen, P. (1995). <i>The Five Stages of Culture Shock</i>. Greenwood Press. ▪ Race, R. (2011). <i>Multiculturalism and Education</i>. New York: Continuum International Publishing Grup. ▪ Semprini, A. (2004). <i>Multikulturalizam</i>. Beograd: Clio. ▪ Tufekčić, A. (2012). <i>Osnove etnopedagogije</i>. Sarajevo: Dobra knjiga i CNS.

 UNIVERZITET U ZENICI FILOZOFSKI FAKULTET					
Naziv predmeta: KOMUNIKACIJSKE VJEŠTINE U TURIZMU					
Semestar	Status	Broj časova sedmično		ECTS	Šifra
		Predavanja	Vježbe		
V	Izborni	2	2	4	04K39-167
Nastavnik: Red. prof. dr. Damir Kukić E-mail: damir.kukic@unze.ba			Saradnik: asistent Selma Alić-Šišić, MA E-mail: selma.alic-sisic@unze.ba		
Predmeti koji su preduvjet za polaganje		Nema			

Cilj predmeta	Cilj kolegija je omogućiti studentima uvid u problematiku komunikacijskih procesa i vrednovanja komunikacijskih kompetencija u turizmu. Razumijevanje metoda za samostalno razvijanje komunikacijskih kompetencija. Poznavanje karakteristika različitih komunikacijskih procesa i vrsta komuniciranja. Razumijevanje značaja komuniciranja u promociji turizma i identificiranju i zadovoljavanju potreba turista i društvene zajednice.				
Kompetencije (Ishodi učenja)	- Studentice i studenti osposobljeni da koriste komunikacijske vještine - Studentice i studenti osposobljeni za interpersonalnu i grupnu komunikaciju sa klijentima i turistima - Studentice i studenti poznaju različite oblike komuniciranja i osposobljeni su za javne nastupe - Studentice i studenti mogu istraživati komunikacijske procese i komunikacijske vještine.				
Program predmeta: 1. Komunikologija i komuniciranje 2. Šeme komuniciranja 3. Interpersonalna komunikacija 4. Grupna komunikacija 5. Organizaciona komunikacija 6. Komuniciranje i poslovni bonton 7. Kognitivne komunikacijske vještine 8. Biheviorističke komunikacijske vještine 9. Istraživanje turističkih potreba 10. Kreiranje turističkih vodiča 11. Online komunikacija 12. Komuniciranje s javnošću 13. Rješavanje konflikta 14. Strahovi u komunikaciji 15. Istraživanje komunikacijskih procesa					
Izvođenje nastave: 1. Predavanja 40% 2. Vježbe 20% 3. Prezentacije 20% 4. Diskusije 20%					
Provjera znanja: Studentice i studenti ispit polažu pismenim putem i na taj način mogu ostvariti 60% ocjene, a ostatak od 40% ostvaruju kroz realizaciju praktičnih zadataka, te samostalni istraživački rad i odgovarajuću prezentaciju rezultata istraživanja.					
Težinski kriteriji za provjeru znanja					
Predavanja	Vježbe	Praktičan rad	Teoretski ispit	Prezentacije	
20%	10%	20%	40%	10%	
Literatura					
Obavezna	▪ Reardon, K. Kathleen (1998) : <i>Interpersonalna komunikacija – gdje se misli susreću</i>. Zagreb : Alinea. ▪ Kukić, Damir (2013) : <i>Komuniciranje i komunikacijske vještine</i>. Zenica : Online izdanje : http://unze.ba/komuniciranje				

	▪ Tomić, Zoran, Jugo, Damir (2021) : <i>Temelji međuljudske komunikacije</i>. Mostar, ▪ Zagreb : Sveučilište u Mostaru, Synopsis, Edward Bernays UC.
Dodatna	▪ Borg, James (2009) : <i>Govor tijela</i>. Zagreb : Veble commerce. ▪ Thun Schulz, Friedemann (2001) : <i>Kako međusobno razgovaramo</i>. Zagreb : Erudita.

 UNIVERZITET U ZENICI FILOZOFSKI FAKULTET					
Naziv predmeta: KULTURALNE TEORIJE					
Semestar	Status	Broj časova sedmično		ECTS	Šifra
		Predavanja	Vježbe		
VI	Obavezni	3	2	5	04K39-168
Nastavnik: Van. prof. dr. Esad Delibašić E-mail: esad.delibasic@unze.ba				Saradnik: viši asistent Alen Šabanović, MA E-mail: alen.sabanovic@unze.ba	
Predmeti koji su preduvjet za polaganje		Nema			
Cilj predmeta	Opći cilj kolegija je omogućiti studentima da steknu kompetentno poznavanje tematskih cjelina obrađenih u okviru kolegija (kulturne teorije unutar tradicije 'kulture i civilizacije', britanskog kulturalizma, kontinentalnog strukturalizma, te marksizma i kulturnog materijalizma, savremenih teorija kulture i njihovih predstavnika unutar postmodernizma, poststrukturalizma, postkolonijalizma, feminizma i psihoanalize) kroz upoznavanje sa ključnim pitanjima, problemima i dilemama pri analizi kulture danas, te kroz upotrebu teorijski i empirijski informiranih leća pri proučavanju konkretnih kulturnih praksi i proizvoda danas u svijetu i BiH. U ovom kursu se pruža i kontinuirani osvrt na razne društveno-političke kontekste, njihov utjecaj na polje kulturne proizvodnje kao i na tok teorije kroz određene historijske periode u modernom i savremenom periodu kako bi se kontekstualizirala analiza kulturnih tekstova i praksi u sferi medija, audiovizuelne kulturne proizvodnje, te informacijskih tehnologija, kao i svakodnevnog života danas.				
Kompetencije (Ishodi učenja)	Predstaviti značaj kulturalnih studija i njihove glavne izvorne elemente. Povezati sadržaj i koncept kulturalnih studija sa drugim naučnim disciplinama i teorijama, kao i uočiti moderne probleme kojima se bave kulturalni studiji. Interpretacija savremenih kulturalnih teorija. Povezivanje kulturalnih teorija sa analitičkim promišljanjem različitih kulturnih praksi i medijsko-informacijske produkcije.				
Program predmeta: 1. Kultura i kulturalni studiji – problemi, kritički pristupi i razvojni pravci u historijskom kontekstu (19. i 20. stoljeće) 2. Ključni koncepti i teme kulturalnih studija – elitna i masovna kultura, ideologija, politika, subjekt, moć, dominacija, otpor 3. Teorijska škola 'kultura i civilizacija' i problem elitne culture (M. Arnold, R. Leavis) 4. Popularna kultura i klasni identitet u britanskom kulturalizmu – E.P. Thompson, R. Hoggart 5. Lekcije kulturnog materijalizma (R. Williams) i kulturne Antropologije 6. Kulturna industrija i masovna kultura – frankfurtska škola (T. Adorno, M. Horkheimer) 7. Kulturne prakse, umjetnost i nove tehnologije: W. Benjamin					

8. Kultura, odnosi moći i ideologija, dominacija i otpor: L. Althusser					
9. Hegemonija i kulturna reprodukcija, ekonomija kulturnih praksi: A. Gramsci i P. Bourdieu					
10. Savremena kultura i kulturalni studiji – problemi, kritički pristupi i razvojni pravci u savremenom kontekstu (kasno 20. stoljeće i početak 21. stoljeća)					
11. Subjekt moći i kulturalizirano tijelo (M. Foucault, J. Butler)					
12. Popularna kultura, subkultura, kodiranje i dekodiranje kulturnog diskursa (S. Hall, D. Hebdige)					
13. Kulturni populizam i medijska sfera (I. Ang, J. Fiske, J. McGuigan)					
14. Postmoderni obrat u promišljanju kulture – simulakrum, virtualnost, različitost (J.F. Lyotard, J. Baudrillard)					
15. Analiza odabranih kulturnih tekstova i praksi u Bosni I Hercegovini i svijetu (prezentacije i debate)					
Izvođenje nastave:					
1. predavanja		40%			
2. prezentacije		10%			
3. debate/diskusije		30%			
4. grupni rad		20%			
Provjera znanja:					
Studenti imaju mogućnost polaganja ispita u toku semestra, kroz dva parcijalna ispita (studenti koji polože prvi parcijalni ispit mogu pristupiti polaganju drugog parcijalnog ispita). Položena oba parcijalna ispita čine položen pismeni dio ispita. Studenti koji ne polože ispit kroz dva parcijalna ispita, ispit polažu integralno. Nakon položenog pismenog dijela ispita, studenti pristupaju usmenoj evaluaciji.					
Težinski kriteriji za provjeru znanja					
Predavanja	Vježbe	Praktičan rad	Teoretski ispit		
25%	15%	20%	40%		
Literatura					
Obavezna	- Dean Duda, Kulturalni studiji: ishodišta i problemi (Zagreb: AGM, 2002) - Jelena Đorđević, Postkultura. Uvod u studije kulture (Beograd: Clio, 2009) - John Fiske, Popularna kultura (Beograd: Clio, 2001) - Douglas Kellner, Medijska kultura (Beograd: Clio, 2004)				
Dodatna	- Meenakshi Gigi Durham and Douglas M. Kellner, ur. Media and Cultural Studies: KeyWorks (Oxford: Blackwell Publishing, 2006). - John, Storey, Cultural Theory and Popular Culture: An Introduction (Longman, 2009).				

 UNIVERZITET U ZENICI FILOZOFSKI FAKULTET					
Naziv predmeta: KULTURNA BAŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE					
Semestar	Status	Broj časova sedmično		ECTS	Šifra
		Predavanja	Vježbe		
VI	Obavezni	3	2	5	04K39-169

Nastavnik: Doc. dr. Mirza Džananović E-mail: mirza.dzananovic@unze.ba			Saradnik: viši asistent Alen Šabanović, MA E-mail: alen.sabanovic@unze.ba		
Predmeti koji su preduvjet za polaganje			Nema		
Cilj predmeta		Studentice i studenti se upoznaju sa savremenom politikom kulturne baštine u Bosni i Hercegovini te sa reprezentativnim primjerima bosanskohercegovačke kulturne baštine.			
Kompetencije (Ishodi učenja)		Nakon izvršenih obaveza studenti će biti osposobljeni za: - procjenjuju konstituiranost politike kulturne baštine u Bosni i Hercegovini - definiraju konstituirajuće elemente politike kulturne baštine - izdvajaju reprezentativne primjere kulturnih dobara iz Bosne i Hercegovine			
Program predmeta: 1. Uvod u kolegij 2. Javne politike kulture: politika kulturne baštine 3. Elementi politike kulturne baštine u Bosni i Hercegovini 4. Akteri politike kulturne baštine u Bosni i Hercegovini 5. Normativni okvir kulturne baštine u Bosni i Hercegovini 6. Ciljevi politike kulturne baštine 7. Strateško planiranje u sektoru kulturne baštine 8. Finansijski instrumenti u politici kulturne baštine 9. Lokalne zajednice i kulturna baština 10. Interakcija kulture i turizma 11. Međunarodni akteri kulturne baštine u Bosni i Hercegovini 12. Plan upravljanja kulturnom baštinom: očuvanje i revitalizacija kulturnih dobara 13. Digitalizacija kulturne baštine u Bosni i Hercegovini 14. Baštinske ustanove 15. Reprezentativni primjeri kulturne baštine Bosne i Hercegovine					
Izvođenje nastave: Nastava se izvodi putem predavanja, auditornih vježbi, elaboracijom seminarskih radova i praktičkih radova.					
Provjera znanja: Pismeno (završni ispit).					
Težinski kriteriji za provjeru znanja					
Predavanja	Vježbe	Praktičan rad	Parcijalni ispiti	Završni ispit	
20%	10%	10%	-	60%	
Literatura					
Obavezna	▪ Delibašić Esad, Džananović Mirza, Javne politike kulture: kulturna baština i kulturni turizam, 2023. ▪ Jelinčić Danijela Angelina, Kultura u izlogu, Zagreb, 2010. ▪ Antolović Jadran, Menadžment u kulturi, Zagreb, 2010.				
Dodatna	▪ Begagić Hazim, Delibašić Esad, Džananović Mirza, Kukić Damir, Šabanović Alen, Strategija kulturne politike Zeničko-dobojskog kantona 2021-2027. godina, Zenica, 2022. ▪ Učini svojim kulturno naslijeđe BiH!. Priručnik za edukaciju o kulturnom naslijeđu.				

**UNIVERZITET U ZENICI
FILOZOFSKI FAKULTET**

Naziv predmeta: KULTURNO-TURISTIČKI MENADŽMENT

Semestar	Status	Broj časova sedmično		ECTS	Šifra
		Predavanja	Vježbe		
VI	Obavezni	3	2	5	04K39-170

Nastavnik: Doc. dr. Hazim Begagić
E-mail: hazim.begagic@unze.ba

Saradnik: asistent Selma Alić-Šišić, MA
E-mail: selma.alic-sisic@unze.ba

Predmeti koji su preduvjet za polaganje

Nema

Cilj predmeta	▪ Naveći i objasniti temeljne karakteristike menadžmenta u institucijama kulture i umjetnosti i u kulturnom turizmu ▪ Naveći organizacije koje djeluju u području kulture i kulturnog turizma, pojasniti njihove aktivnosti i zadaće te definirati funkcije menadžmenta u kulturi i u kulturnom turizmu ▪ Analizirati unutrašnje i vanjske faktore organizacija koje djeluju u području kulture i kulturnog turizma ▪ Razumjeti funkcije menadžmenta i marketinga u institucijama kulture i umjetnosti ▪ Razviti kreativno razmišljanje o mogućnostima kulturnih organizacija u lokalnoj zajednici i turizmu ▪ Razumjeti potrebu tržišno orijentisanog upravljanja organizacijama koje djeluju u kulturi te neophodnost kvalitetnog upravljanja kulturnom baštinom u svrhu očuvanja i valorizacije
Kompetencije (Ishodi učenja)	▪ Nakon odslušanog kolegija i položenog ispita studenti će moći: ▪ Opisati i analizirati pozitivne i negativne aspekte povezanosti kulture i turizma te primijeniti znanja u području kulturno-turističkog menadžmenta u skladu sa zahtjevima tržišta ▪ Primijeniti poslovne procese u kulturi i turizmu i primijeniti odgovarajuće informacijske i komunikacijske tehnologije za njihovo unapređenje ▪ Predstaviti i popularizovati savremene trendove u području kulture i turizma stručnim i širim krugovima i na osnovu provedenih istraživanja

Program predmeta:

1. Uvod: kultura i menadžment. Određenje pojmova kultura i menadžment. Šta je kulturni menadžment? Razvoj i historija. Razlozi za i protiv menadžmenta u kulturnom sektoru. Profiliranje profesije menadžera u kulturi i producenta. Sličnosti i razlike menadžmenta u privrednom i kulturnom sektoru. Oblast primjene menadžmenta u kulturi.
2. Teorije menadžmenta u kulturi. Teorije kulturnog sklada. Da li je i uolikoj mjeri moguće postojeće menadžerske i marketinške teorije primijeniti na sektor kulture? Etička pitanja menadžmenta u kulturi. Vrste i oblici menadžmenta u kulturi. Kulturne potrebe i njihov značaj za kulturni menadžment. Društvene implikacije menadžmenta u kulturi – pogled u kulturne politike. Kulturni razvoj i planiranje kulturnog razvoja zajednice. Strateško planiranje kao osnova kulturnog menadžmenta. Predviđanje i istraživanje kulturnih potreba. Društvena odgovornost i društvena osjetljivost.

3. Osobine uspješnog kulturnog menadžera i menadžmenta – psihosociološki pristup. Menadžerske kompetencije za upravljanje organizacijama i projektima kulture i umjetnosti. Osnovi i specifičnosti liderstva u ustanovama i projektima kulture.
4. Strateško planiranje menadžmenta u kulturi. Kreiranje strateškoga i biznis plana. Misijska vizija i ciljevi menadžmenta u kulturi. Razrada i primjena strategije kulturnog menadžmenta. Nadzor provođenja i mjerenje učinaka kulturnog menadžmenta. Alati analize – SWOT, PEST(e) i dr.
5. Evaluacija u kulturnom menadžmentu – način provedbe i značaj. Stalna i projektna organizacija u kulturnom sektoru - sličnosti i razlike. Osnove projektnog menadžmenta u kulturnim projektima. Konceptcija projektnog menadžmenta u kulturnom sektoru. Determinante menadžmenta u kulturi: menadžment vremena, finansijski menadžment, menadžment kvaliteta.
6. Kultura organizacije, poslovne kulture, poslovne politike i poslovne filozofije – osnovni tipovi i načini razlikovanja organizacija u kulturnom menadžmentu. Organizacioni razvoj i njegove strategije. Tenzije u projektima kulturnog menadžmenta. Načini otklanjanja tenzija. Kritične tačke – prepoznavanje i otklanjanje.
7. Menadžment u različitim oblastima kulture i kulturnog turizma – sličnosti i razlike. Menadžment u pozorištu i izvedbenim umjetnostima. Menadžment na filmu i u filmskoj industriji. Menadžment kulturnih centara i domova. Menadžment likovnih umjetnosti i galerijske djelatnosti. Menadžment u bibliotekarstvu, književnoj i izdavačkoj djelatnosti. Menadžment u oblasti kulturne baštine, muzeja i arhiva. Menadžment kulturno-umjetničkih društava i amaterskih ansambala.
8. Prvi parcijalni test. Evaluacija prvog dijela kolegija.
9. Menadžment specijalnih i velikih kulturnih događaja i manifestacija – event menadžment. Kulturni turizam i menadžment kulturnog turizma. Festivalna kultura. Menadžment festivala. Osnovi menadžmenta medija – radio i televizija. Odnosi s javnošću u kulturnom menadžmentu – važnost, uloga i mjesto medija.
10. Menadžment ljudskih resursa/ljudskog kapitala u kulturnom sektoru. Savremene promjene prirode menadžmenta ljudskih resursa i uspostavljanje novih trendova.
11. Kratka historija i razvoj europske kulturne suradnje i kulturne politike modernih europskih integracija. Mobilnost i networking u kulturnom menadžmentu. Interkulturni umjetnički projekti u savremenoj kulturi. Utjecaji kulturnih politika na menadžment u kulturi – odnos i međusobni utjecaji. Strukovne organizacije, udruženja i sindikati - njihova uloga i značaj u sistemu kulturnog menadžmenta.
12. Finansiranje u kulturi. Finansijski menadžment - menadžment neprofitnih organizacija. Državno finansiranje kulture. Budžet, plan marketinga i fundraising. Vrste budžeta s obzirom na: budžetsko razdoblje; razine aktivnosti; sadržaj i način istraživanja. Pojedinačni budžeti: budžet prodaje; budžet produkcije; budžet nabave materijala; budžet uposlenih; budžet općih troškova; kapitalni budžet; budžet gotovine; budžet dobitka i gubitka; budžet bilansa, redoslijed izrade bužeta, nositelji i rokovi izrade budžeta. Profitne i neprofitne organizacije – sličnosti i razlike. Privatizacija kulture. Subvencije, sponzorstva, donacije, pokroviteljstva, vlastiti prihodi. Priprema sponzorske ponude i paketa. Zadužbine, fondovi i fondacije u kulturi.
13. Poduzetništvo u kulturi i umjetnosti – osnovni elementi, principi i značaj. Menadžment potpunog kvaliteta (Total quality management). Participativni menadžment u kulturi.
14. Postavke i razrada projekta u kulturnom menadžmentu. Projektni način menadžerskog razmišljanja. Provedba i realizacija kulturnoga projekta. Projektni timovi i timski rad. Menadžment konkretnih projektnih elemenata. Elementi prezentacije projekta. Evaluacija prezentacije. Načini prezentacije projekta u kulturnom menadžmentu. Prezentacija vlastitog projekta u kulturi.
15. Drugi parcijalni test. Završna evaluacija i rekapitulacija kolegija.

Izvođenje nastave: predavanja, vježbe, konsultacije

Provjera znanja:

Ispit se polaže kroz pismeni i usmeni dio ispita.

Studentice i studenti imaju mogućnost polaganja ispita u toku semestra, kroz dva parcijalna ispita (studentice i studenti koji polože prvi parcijalni ispit mogu pristupiti polaganju drugog parcijalnog ispita). Položena oba parcijalna ispita čine položen pismeni dio ispita. Studentice i studenti koji ne polože ispit kroz dva parcijalna ispita, ispit polažu integralno u ispitnim rokovima.

Nakon položenog pismenog dijela ispita, studenti pristupaju usmenoj evaluaciji.

Pojedinačni segmenti i njihov udio u konačnoj ocjeni su sljedeći:

1. pismeni ispit – 30% udjela u konačnoj ocjeni (dva parcijalna ispita po 15% udjela u konačnoj ocjeni);
2. usmeni ispit – 15% udjela u konačnoj ocjeni i
3. aktivnosti u toku nastavnog procesa – 55% udjela u konačnoj ocjeni.

Težinski kriteriji za provjeru znanja

Projekat/ prezentacija	Vježbe	Praktičan rad	Aktivnost i prisustvo	Ispit (pismeni i usmeni dio)	Ukupno bodova:
15	20	10	10	45 (30+15)	100

Literatura

Obavezna	- Adižes, I. (2008), <i>Menadžment za kulturu</i>, Novi Sad: Asee - Dragičević Šešić M., Stojković, B. (2022), <i>Kultura menadžment marketing animacija</i>, Podgorica: Clio i SzKiS - Pavičić J., Aleksić Lj., Alfirević N. (2006), <i>Marketing i menadžment u kulturi i umjetnosti</i>, Zagreb: Masmedia - Antolović, J., Barac, V., Šiško, N. (2009), <i>Menadžment u kulturi</i>. Zagreb: Hadrian <i>Napomena: Šira literatura daje se studentima uz obradu pojedinih tema.</i>
Dodatna	- Drucker, P. (1992), <i>Managing the Non-profit Organization: Practices and Principles</i>, New York: HarperBusiness - Chong, Derrick: <i>Arts Management</i>, Routledge, London, 2002. - Dragičević-Šešić, Milena i Sanjin Dragojević: <i>Arts Management in Turbulent Times – Adaptable Quality Management</i>, European Cultural Foundation, Bockmanstudies, Amsterdam, 2005. - Lukić, D. (2010), <i>Produkcija i marketing scenskih umjetnosti</i>, Zagreb: HC ITI <i>Napomena: Šira literatura daje se studentima uz obradu pojedinih tema.</i>

UNIVERZITET U ZENICI FILOZOFSKI FAKULTET

Naziv predmeta: MUZIČKO-SCENSKI DOGAĐAJI I KONCERTNA DJELATNOST

Semestar	Status	Broj časova sedmično		ECTS	Šifra
		Predavanja	Vježbe		
VI	Obavezni	3	1	5	04K39-171

Nastavnik: Red. prof. dr. Indira Meškić
E-mail: indira.meskic@gmail.com

Saradnik: asistent Selma Alić-Šišić, MA
E-mail: selma.alic-sisic@unze.ba

Predmeti koji su preduvjet za polaganje

Nema

Cilj predmeta	Cilj ovog kolegija (ne primarni) jeste da, polazeći od činjenice da je svako javno nastupanje scenski događaj,formulaciju muzičko – scenski shvatimo u najširem ili veoma širokom smislu.Kao i koncertnu djelatnost. Primarni cilj jeste upoznavanje sa vrstama muzičko-scenskih i koncertnih djelatnosti, upoznavanje svjetske i domaće (bosanskohercegovačke) kulturne baštine.Pri tome će fokus biti na muzičkim formama/oblicima koji čine muzičko – scenski događaj, te osnovne karakteristike (obilježja i estetski parametri vrijednosti) koncertne umjetničke, narodne i popularne muzike.		
Kompetencije (Ishodi učenja)	Kroz ostvarivanje šireg i užeg (primarnog i sekundarnog) cilja predmeta kompetencije će biti znanje, razumijevanje i kritički osvrti (u vidu univerzalnih estetskih vrijednosti) vezani za muzičko – scenske događaji i koncertnu djelatnosti, pa čak i sposobnost učešća u nekim/pojedinim etapama organizacije istih.		
Program predmeta:			
1. Nauka o muzičkim oblicima/formama – uvod, posmatranje i značenje sadržaja muzičkog djela (posmatranje iz aspekta muzičke teorije i aspekta muzičke estetike, te značenje koje se često prenosi izvan muzike – posebno u programskoj muzici,ali i tzv. apsolutnoj – tumačenje muzičkih događanja nemuzičkim sredstvima). 2. Način poimanja muzičkog sadržaja u estetskom smislu,kada je taj sadržaj rezultanta, tj. Zajedničko djelovanje i konačni cilj materijala i forme.Pojam estetskog sadržaja umjetničke forme, razlika između muzičkog materijala i muzičkog sadržaja. 3. Vokalni, vokalno – instrumentalni i scenski oblici – osnovne karakteristike i oblici. 4. Opera – osnovne karakteristike – definicija i razvoj kroz muzičke stilske epohe, žanrovi opere. Najistaknutiji kompozitori i solisti opere (u svijetu i u BiH). 5. Najpoznatije operne kuće – od osnivanja do XXI stoljeća 6. Balet – kao samostalna muzička forma i balet u operi i drugim muzičko – scenskim oblicima i djelatnostima. 7. Muzička radionica – definicija, karakteristike, cilj i način organizacije i prezentacije. 8. Mjuzikl – karakteristike, historijat, načini organizacije i prezentacije. Analiza najpoznatijih svjetskih mjuzikala. 9. Mjuzikl kao muzičko – scenski događaj u BiH – nastanak, razvoj, specifičnosti. 10. Koncertna djelatnost – definicija, karakteristike, specifičnosti. 11. Osnovne karakteristike različitih vrsta koncertnih djelatnosti 12. Koncertna djelatnost umjetničke muzike (nastanak, razvoj, načini izvođenja, istaknuti pojedinci i ansambli). 13. Koncertna djelatnost narodne muzike – definicija, karakteristike,načini upoređivanja i vrednovanja. 14. Koncertna djelatnost popularne muzike – definicija, historijski razvoj, estetske vrijednosti sadržaja i izvođenja,istaknuti izvođači. 15. Koncertna djelatnost umjetničke, narodne i popularne muzike u BiH			
Izvođenje nastave:			
1. Predavanja 25% 2. Prezentacije 50% 3. Debate/diskusije 25%			
Provjera znanja:			
Ispit se polaže usmeno (putem dva parcijalna ispita) i uz vrednovanje prezentacija i aktivnosti u diskusijama/debatama.			
Težinski kriteriji za provjeru znanja			
Predavanja	Vježbe	Praktičan rad	Teoretski ispit

30 %	20%	30%	20%		
Literatura					
Obavezna	▪ Čavlović,I. (1998.) Nauka o muzičkim oblicima .Sarajevo. ▪ Dahlhaus,C. (2003.) Estetika glazbe.Zagreb. ▪ Ferović,S. (2002.) Uticaj medija u formiranju muzičke kulture.Sarajevo. ▪ Ferović,S. (1999.) Snaga muzike u procesu edukacije.Sarajevo. Muzikološko društvo FBiH. ▪ Ferović,S. (2001.) Umjetnost esencijalna ili sporedna aktivnost.Sarajevo. ▪ Fisk,Dž. (2001.) Popularna kultura.Beograd. ▪ Focht,I. (1980.) Savremena estetika muzike.Beograd.Nolit. ▪ Karača Beljak,T. i Talam, J.(2021.) Muzičko nasljeđe Bosne i Hercegovine.Sarajevo.IAAF. ▪ Meškić,I. (2017.) Temelji bosanskohercegovačke muzičko – pedagoške djelatnosti.Zenica.Minextrade. ▪ Meškić, I. (2017.) Muzičko školstvo i muzički djelatnici u Bosni i Hercegovini.Zenica.Minextrade.				
Dodatna	Po izboru studenata.				

 UNIVERZITET U ZENICI FILOZOFSKI FAKULTET					
Naziv predmeta: KULTURA I MODERNO DOBA					
Semestar	Status	Broj časova sedmično		ECTS	Šifra
		Predavanja	Vježbe		
VI	Obavezni	3	2	6	04K39-172
Nastavnik: Van. prof. dr. Esad Delibašić E-mail: esad.delibasic@unze.ba			Saradnik: viši asistent Alen Šabanović, MA E-mail: alen.sabanovic@unze.ba		
Predmeti koji su preduvjet za polaganje		Nema			
Cilj predmeta	Cilj kolegija je upoznati studente s osnovnim postavkama kulturalnopovijesne slike modernog doba u Evropi, ali i na globalnom planu. Studenti trebaju ovladati znanjima o ključnim teorijskim postavkama vezanim za kulturalnu povijest nakon prosvjetiteljske misli, te o aktuelnim refleksijama tih teoretskih postavki o kulturi u određenom vremenskom i prostornom ambijentu.				
Kompetencije (Ishodi učenja)	Interpetacija osnovnih elemenata moderne i modernosti. Komparacija s prethodnim kulturološkim strukturama i razumijevanje ideje pojedinca i prosvjetiteljstva u kontekstu evropskog kulturalnog kruga.				
Program predmeta: 1. Pojam modernizma 2. Rani modernizam 3. Ideja progresa 4. Koncept prosvjetiteljstva 5. Evropske vrijednosti					

6. Uloga znanja 7. Pojedinaac i povijest 8. Ideja povijesnosti 9. Umjetnost i modernizam 10. Filozofija i modernizam 11. (Post)kolonijalni kontekst 12. Modernizam i kulturalni žanrovi 13. Modernistički identitet 14. Diskurzivnost i narativnost 15. Modernizam i postmodernizam					
Izvođenje nastave: 1. predavanja 30% 2. prezentacije 30% 3. debate/diskusije 20% 4. grupni rad 20%					
Provjera znanja: Ispit se polaže pismeno i usmeno. Studenti imaju mogućnost polaganja ispita u toku semestra, kroz dva parcijalna ispita (studenti koji polože prvi parcijalni ispit mogu pristupiti polaganju drugog parcijalnog ispita). Položena oba parcijalna ispita čine položen pismeni dio ispita. Studenti koji ne polože ispit kroz dva parcijalna ispita, ispit polažu integralno. Nakon položenog pismenog dijela ispita, studenti pristupaju usmenoj evaluaciji.					
Težinski kriteriji za provjeru znanja					
Predavanja	Vježbe	Praktičan rad	Teoretski ispit		
20%	10%	20%	50%		
Literatura					
Obavezna	▪ Foucault, M. (1979) : Discipline & punish. New York : Vintage Books. ▪ Wiseman, Boris, Judy Groves, Levi-Strauss i strukturalna antropologija za početnike, Jesenski i Turk, Zagreb, 2003. ▪ Adorno, Teodor, Filozofija nove muzike, Nolit, Beograd, 1968. ▪ Arto, Antonen, Pozorište i njegov dvojnik, Prosveta, Beograd, 1971. ▪ Bart, Rolan, Zadovoljstvo u tekstu, Gradina, Niš, 1975.				
Dodatna	▪ Bart, Rolan, Zadovoljstvo u tekstu, Gradina, Niš, 1975. ▪ Velš, Wolfgang, Naša postmoderna moderna, I. K. Z. Stojanovića, S. Karlovci-Novi Sad, 2000.				

 UNIVERZITET U ZENICI FILOZOFSKI FAKULTET					
Naziv predmeta: ROD I KULTURA					
Semestar	Status	Broj časova sedmično		ECTS	Šifra
		Predavanja	Vježbe		
VI	Izborni	2	2	4	04K39-173

Nastavnik: Van. prof. dr. Esad Delibašić E-mail: esad.delibasic@unze.ba		Saradnik: viši asistent Alen Šabanović, MA E-mail: alen.sabanovic@unze.ba									
Predmeti koji su preduvjet za polaganje		Nema									
Cilj predmeta	Upoznavanje studenata sa osnovnim konceptima kultura/e, usvajanje pretpostavki o načinu na koji su nastale neke kulture i načinu na koji su uredile rodne odnose. Prelaženje sa jednog uređenja na drugo (sa matrilinearnog na patrilinearno društveno uređenje); upisivanje kodova na kulturalnu matricu; favoriziranje jednog roda naspram drugog unutar patrocetrične/ih kulture/a; upoznavanje sa uticajem feminističkih i rodnihi teorija na transformacije društvenih odnosa od sedamdesetih godina pa do danas.										
Kompetencije (Ishodi učenja)	Interpretacija feminističkih i rodnihi teorija. Analiza savremenih rodnihi problema i komparacija između problema u različitim sredinama.										
Program predmeta: - Osnovne pretpostavke oko nastanaka kultura: rekonstruiranje prvobitnih kulturalnih kodova na osnovu mitologijskih predstava starih civilizacija. - Pretpostavke o postojanju matrilinearnog društva. - Rekonstruiranje rodnihi odnosa u prvobitnim ljudskim zajednicama. - Komplementarnost spolova u neolitskim zajednicama. - Prelazak na patrijarhalnu kulturu; povjesni presjek patrijarhalnih društava; ženska i prava drugog u patrijarhalnoj kulturi. - Povijest borbe za ženska prava u zapadnim društvima; borba za vidljivost ženskog rada; zahtjevi za valoriziranjem doprinosa drugog u zajednici; - Neravnopravnost rodova u suvremenom dobu; - Femnistička i rodna teorija: mijenjanje patrijarhata u zapadnom društvu; buđenje kolonijalnog/podjarmljenog subjekta u nezapadnim kulturama; - Slabljenje patrijarhalne/hetronormativne matrice; kriza muškosti; - Novo uređenje zapadnih društava: postpatrijarhalna kultura; žudnja za eksponiranjem vlastite intime u javnosti; fenomen talking showa devedesetih; devalviranje tijela u novom dobu; eksploatacija tijela u reklamnim kampanjama; uticaj massmedija na mijenjanje kulture/a; - Južnoslavenska interliterarna/interkulturalna zajednica: povijesni osvrt na kulture slavenskog juga od najstarijih vremena do danas; - Što sve čini kulturu? Koji su kodovi najvažniji prilikom konstruiranja novih društvenih uređenja? Uticaj epskog koda na formiranje nekih južnoslavenskih kultura i stereotipnih predstava o drugom; - Jugoslavenska kultura: odlike komunističkog i novonastalog etnonacionalističkog patrijarhata:paradoksalna doktrina etnonacionalističkog patrijarhata i dokidanje prava marginaliziranihi skupina; - Devedesete godine: oživljavanje herojskog dirkursa; ugroženost jednog naspram drugog; prelamanje povijesnihi događaja preko ženskog tijela; žensko tijelo kao medij komunikacije zaraćenihi skupina; - Bosanskohercegovačka interkulturalna zajednica: obnova i prihvaćanje konzervatinihi obrazaca ponašanja u cjelokupnoj zajednici; zašto je radikalizam tako privlačan?											
Izvođenje nastave: <table> <tr> <td>1. predavanja</td> <td>25%</td> </tr> <tr> <td>2. prezentacije</td> <td>30%</td> </tr> <tr> <td>3. debate/diskusije</td> <td>25%</td> </tr> <tr> <td>4. grupni rad</td> <td>20%</td> </tr> </table>				1. predavanja	25%	2. prezentacije	30%	3. debate/diskusije	25%	4. grupni rad	20%
1. predavanja	25%										
2. prezentacije	30%										
3. debate/diskusije	25%										
4. grupni rad	20%										
Provjera znanja: Ispit se polaže pismeno i usmeno.											

Studenti imaju mogućnost polaganja ispita u toku semestra, kroz dva parcijalna ispita (studenti koji polože prvi parcijalni ispit mogu pristupiti polaganju drugog parcijalnog ispita). Položena oba parcijalna ispita čine položen pismeni dio ispita. Studenti koji ne polože ispit kroz dva parcijalna ispita, ispit polažu integralno. Nakon položenog pismenog dijela ispita, studenti pristupaju usmenoj evaluaciji.

Težinski kriteriji za provjeru znanja

Predavanja	Vježbe	Praktičan rad	Teoretski ispit		
25%	15%	20%	40%		

Literatura

Obavezna	- Elisabeth Badinter: <i>Jedno je drugo.</i> - Luis Lege, <i>Slavenska mitologija.</i> - Judith Butler, <i>Nevolje s rodom.</i>
Dodatna	- U.Vezel, <i>Mit o matrijarhatu.</i> - J.Kosolowska, <i>Sociologija kulture.</i>

**UNIVERZITET U ZENICI
FILOZOFSKI FAKULTET**

Naziv predmeta: KULTURA I IDENTITET

Semestar	Status	Broj časova sedmično		ECTS	Šifra
		Predavanja	Vježbe		
VI	Izborni	2	2	4	04K39-055

Nastavnik: Van. prof. dr. Esad Delibašić

E-mail: esad.delibasic@unze.ba

Saradnik: viši asistent Alen Šabanović, MA

E-mail: alen.sabanovic@unze.ba

Predmeti koji su preduvjet za polaganje

Nema

Cilj predmeta	Cilj kolegija je pobliže osmotriti intesekcionalnost identiteta a napose pitanja roda, rase i klase, jer svaki od ovih identiteta ne postoji sam za sebe i ne djeluje odijeljeno od drugih identiteta.
Kompetencije (Ishodi učenja)	Studenti/ice će imati priliku propitivati međusobnu povezanost i utjecaj ovih identiteta koji djeluju kao sistemi privilegiranih i podređenih i koji su uvjetovani različitim historijskim, političkim i kulturološkim faktorima. Intersekcionalnost je relativno nov pristup u analizi različitih identiteta i fenomena modernog doba i omogućava da se bolje razumiju pitanja individualnog pozicioniranja, kao i djelovanje sistema moći i isključivanja, koja vrlo često ostaju zanemarena ako se ovim pitanjima pristupa samostalno.

Program predmeta:

1. Upoznavanje sa predmetom, literaturom, i intersekcionalnim pristupom.
2. Kultura, društvo i pojedinka – kako se kreiraju identiteti
3. Etnička i rasna pripadnost
4. S onu stranu identiteta
5. Izgradnja kulturnih identiteta – globalna perspektiva
6. Izgradnja kulturnih identiteta – globalna perspektiva

7. Raspolučeni identiteti 8. Ispit: prezentacije seminarskih radova 9. Religijski i rodni identiteti 10. Klasa i klasni identiteti 11. Rod, identitet i drugost 12. Seksualni identiteti 13. Seksualni identiteti i religija 14. Stereotipi i mitovi o rodnim identitetima 15. Priprema završnog projekta												
Izvođenje nastave: <table style="width: 100%; border: none;"> <tr> <td style="width: 60%;">1. Predavanja</td> <td style="width: 40%;">30%</td> </tr> <tr> <td>2. Prezentacije</td> <td>30%</td> </tr> <tr> <td>3. Debate/diskusije</td> <td>20%</td> </tr> <tr> <td>4. Grupni rad</td> <td>20%</td> </tr> </table>	1. Predavanja	30%	2. Prezentacije	30%	3. Debate/diskusije	20%	4. Grupni rad	20%				
1. Predavanja	30%											
2. Prezentacije	30%											
3. Debate/diskusije	20%											
4. Grupni rad	20%											
Provjera znanja: Ispit se polaže pismeno i usmeno. Studenti imaju mogućnost polaganja ispita u toku semestra, kroz dva parcijalna ispita (studenti koji polože prvi parcijalni ispit mogu pristupiti polaganju drugog parcijalnog ispita). Položena oba parcijalna ispita čine položen pismeni dio ispita. Studenti koji ne polože ispit kroz dva parcijalna ispita, ispit polažu integralno. Nakon položenog pismenog dijela ispita, studenti pristupaju usmenoj evaluaciji.												
Težinski kriteriji za provjeru znanja												
<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse; text-align: center;"> <tr> <td style="width: 16.6%;">Predavanja</td> <td style="width: 16.6%;">Vježbe</td> <td style="width: 16.6%;">Praktičan rad</td> <td style="width: 16.6%;">Teoretski ispit</td> <td style="width: 16.6%;"></td> <td style="width: 16.6%;"></td> </tr> <tr> <td>25%</td> <td>15%</td> <td>20%</td> <td>40%</td> <td></td> <td></td> </tr> </table>	Predavanja	Vježbe	Praktičan rad	Teoretski ispit			25%	15%	20%	40%		
Predavanja	Vježbe	Praktičan rad	Teoretski ispit									
25%	15%	20%	40%									
Literatura												
<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 15%; padding: 5px; vertical-align: top;">Obavezna</td> <td style="padding: 5px;"> ▪ Margaret Andersen and Patricia Hill Collins, Race, Class, and Gender: An Anthology. 8th Edition. Cengage Learning, 2012. ▪ Manuel Castells, Moć identiteta, prev. Maja Bulović i Željka Markić, Zagreb 2002. ▪ Zilka Spahic Siljak, Propitivanje ženskim, feminističkih i muslimanskih identiteta u Bosni i Hercegovini i na Kosovu, CIPS Univerziteta u Sarajevu, 2012. ▪ Monja Šuta-Hibert, Rodni stereotipi. Zvuči poznato?, TPO Fondacija Sarajevo 2015. ▪ Zbornik Među nama. Neispričane priče gej i lezbejki, Harefakt, Beograd 2014. ▪ Rodžers Brubejker i Frederik Kuper, S onu stranu identiteta, prev. s engleskog Jelena Stakić, Reč, Časopis za književnost i kulturu i društvena pitanja, Broj 69, 2003. 405-451. </td> </tr> <tr> <td style="padding: 5px; vertical-align: top;">Dodatna</td> <td style="padding: 5px;"> ▪ Entoni Gidens, Sociologija, str. 26-60 ▪ Duško Petrović, Anatomija identiteta, Univerzitet Zagreb ▪ Branka Galić, Krunoslav Nikodem, Ne/razlomljeni identiteti </td> </tr> </table>	Obavezna	▪ Margaret Andersen and Patricia Hill Collins, Race, Class, and Gender: An Anthology. 8th Edition. Cengage Learning, 2012. ▪ Manuel Castells, Moć identiteta, prev. Maja Bulović i Željka Markić, Zagreb 2002. ▪ Zilka Spahic Siljak, Propitivanje ženskim, feminističkih i muslimanskih identiteta u Bosni i Hercegovini i na Kosovu, CIPS Univerziteta u Sarajevu, 2012. ▪ Monja Šuta-Hibert, Rodni stereotipi. Zvuči poznato?, TPO Fondacija Sarajevo 2015. ▪ Zbornik Među nama. Neispričane priče gej i lezbejki, Harefakt, Beograd 2014. ▪ Rodžers Brubejker i Frederik Kuper, S onu stranu identiteta, prev. s engleskog Jelena Stakić, Reč, Časopis za književnost i kulturu i društvena pitanja, Broj 69, 2003. 405-451.	Dodatna	▪ Entoni Gidens, Sociologija, str. 26-60 ▪ Duško Petrović, Anatomija identiteta, Univerzitet Zagreb ▪ Branka Galić, Krunoslav Nikodem, Ne/razlomljeni identiteti								
Obavezna	▪ Margaret Andersen and Patricia Hill Collins, Race, Class, and Gender: An Anthology. 8th Edition. Cengage Learning, 2012. ▪ Manuel Castells, Moć identiteta, prev. Maja Bulović i Željka Markić, Zagreb 2002. ▪ Zilka Spahic Siljak, Propitivanje ženskim, feminističkih i muslimanskih identiteta u Bosni i Hercegovini i na Kosovu, CIPS Univerziteta u Sarajevu, 2012. ▪ Monja Šuta-Hibert, Rodni stereotipi. Zvuči poznato?, TPO Fondacija Sarajevo 2015. ▪ Zbornik Među nama. Neispričane priče gej i lezbejki, Harefakt, Beograd 2014. ▪ Rodžers Brubejker i Frederik Kuper, S onu stranu identiteta, prev. s engleskog Jelena Stakić, Reč, Časopis za književnost i kulturu i društvena pitanja, Broj 69, 2003. 405-451.											
Dodatna	▪ Entoni Gidens, Sociologija, str. 26-60 ▪ Duško Petrović, Anatomija identiteta, Univerzitet Zagreb ▪ Branka Galić, Krunoslav Nikodem, Ne/razlomljeni identiteti											

**UNIVERZITET U ZENICI
FILOZOFSKI FAKULTET**

Naziv predmeta: UVOD U RODNU RAVNOPRAVNOST

Semestar	Status	Broj časova sedmično		ECTS	Šifra												
		Predavanja	Vježbe														
VI	Univerzitetski izborni	2	2	4	08K24-105												
Nastavnik: Van. prof. dr. Edisa Gazetić E-mail: edisa.gazetic@unze.ba			Saradnik: viši asistent Alen Šabanović, MA E-mail: alen.sabanovic@unze.ba														
Predmeti koji su preduvjet za polaganje		Nema															
Cilj predmeta	Cilj predmeta je pružiti pregled interdisciplinarnog polja „ženskih ljudskih prava“ i pristupa ljudskih prava u osiguranju rodne ravnopravnosti u svim segmentima ljudskog djelovanja, sa posebnim fokusom na problem rodno zasnovanog nasilja.																
Kompetencije (Ishodi učenja)	Predmet se fokusira na aktuelna pitanja iz oblasti rodne ravnopravnosti, kao i na ustaljene prakse zaštite i promocije ženskih ljudskih prava, sa posebnim fokusom na rješavanje rodno zasnovanog nasilja. Očekivani ishod predmeta je sticanje znanja, razvoj vještina i promjena u stavovima i ponašanju, naročito kroz sticanje tzv. rodne kompetencije (sposobnosti osoba da prepoznaju rodne perspektive u svom radu i oblasti djelovanja i da se na njih koncentrišu ka cilju rodne ravnopravnosti).																
Program predmeta: 1. Globalni sistem zaštite ljudskih prava 2. Pekinška deklaracija i platforma za djelovanje 3. Gender mainstreaming/rodno osviještene politike 4. Uklanjanje svih oblika diskriminacije žena 5. Rodna ravnopravnost u porodičnom pravnom kontekstu 6. Ravnopravnost spolova i osnaživanje žena 7. Komisija za položaj žena pri UN 8. Globalni napor za jačanje ženskog vodstva i sudjelovanje u javnom životu 9. Globalne norme i standardi za ekonomsko osnaživanje žena 10. Globalne norme i standardi za suzbijanje rodno zasnovanog nasilja nad ženama i djevojčicama 11. Napori za ukidanje genitalnog sakaćenja žena 12. Ljudska prava, spolna orijentacija i rodni identitet 13. Spolno i reproduktivno zdravlje i prava žena 14. Globalne mjere za sprečavanje trgovine ljudima i seksualnog iskorištavanja žena 15. Žene u svijetu i pandemija COVID -19: uticaj na rodnu ravnopravnost i prava žena																	
Izvođenje nastave: Predavanja će se realizovati uz upotrebu multimedijalnih sredstava, tehnika aktivnog učenja, uz kontinuirano stimulisanje učešća i diskusija između studenata/ica, te između studenata/ica i nastavnica/ka. Naglasak je na interaktivnom odvijanju nastavnog procesa uz potenciranje praktičnih problema.																	
Provjera znanja: Provjera znanja se vrši tokom cijelog semestra, putem organizovanih diskusija, provođenja istraživanja u svrhu pisanja seminarskog rada i drugih vidiova aktivnosti studenata (eseji, studija slučaja, etc.)																	
Težinski kriteriji za provjeru znanja																	
Predavanja	Vježbe	Praktičan rad	Teoretski ispit														
2	-																
Literatura																	
Obavezna	▪ S. Gavrić/A. Ždralović, <i>Rodna ravnopravnost: teorija - pravo - politike, dostupno putem linka:</i> https://soc.ba/site/wp-content/uploads/2019/08/Rodna-ravnopravnost-																

	verzija-za-web.pdf
Dodatna	▪ Materijali koje će nastavnice/i učiniti dostupnim studentima/icama u vidu <i>power point</i> prezentacija i izvadaka iz relevantnih literaturnih izvora. ▪ Normativni okvir: - o Povelja Ujedinjenih nacija (1945) - o Univerzalna deklaracija o ljudskim pravima (1948) - o Konvencija o ukidanju svih oblika diskriminacije žena (CEDAW, 1979) - o Pekinška deklaracija i Platforma za djelovanje (1995) - o Evropska konvencija za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda - o Konvencija Vijeća Evrope o prevenciji i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u porodici - o Zakon o zabrani diskriminacije BiH - o Zakon o ravnopravnosti spolova BiH - o Porodični zakon F BiH/RS - o Krivični zakon F BiH/RS

 UNIVERZITET U ZENICI FILOZOFSKI FAKULTET					
Naziv predmeta: JAVNE POLITIKE KULTURE I TURIZMA					
Semestar	Status	Broj časova sedmično		ECTS	Šifra
		Predavanja	Vježbe		
VII	Obavezni	3	2	7	04K39-175
Nastavnik: Van. prof. dr. Esad Delibašić E-mail: esad.delibasic@unze.ba			Saradnik: viši asistent Alen Šabanović, MA E-mail: alen.sabanovic@unze.ba		
Predmeti koji su preduvjet za polaganje		Nema			
Cilj predmeta		Cilj predmeta je upoznati studente sa pojmom javne politke. Ukazati na razliku između politike (politics) i javnih politika (public policy). Elaborirati utemeljenje javnih politika kulture i turizma kao posebnih javnih politika, definirati ih, te prezentirati njihove osnovne modele, instrumente i ciljeve. Ukazati na značaj međunarodne saradnje u kulturi i turizmu te ulogu međunarodnih organizacija. Problematisirati ambivalentnosti savremenih bosanskohercegovačkih javnih politika kulture i turizma.			
Kompetencije (Ishodi učenja)		Razumijevanje koncepta i značaja javnih politika kulture i turizma. Analiza svjetskih trendova u oblasti kulturne i turističke politike te situacije u Bosni i Hercegovini. Kreiranje matrica za javne politike kulture i turizma na različitim nivoima.			
Program predmeta: 1. Pojam javne politike. Razlika između politike (politics) i javnih politika (public policy). 2. Pojmovi kulturne i turističke politike 3. Instrumenti kulturne politike. Budžet kao instrument kulturne politike. 4. Ciljevi i nosioci kulturne politike (ministarstva kulture) 5. Modeli kulturne politike: liberalno-demokratski, totalitarni model, demokratizacija kulture, kulturna demokratija, etnokulturna politika.					

6. Deideologizacija kulturne politike 7. Međunarodna kulturna saradnja 8. Evropska kulturna politika. Modeli evropske kulturne politike. 9. Teorijsko-znanstveni pristup turističkoj politici 10. Turizam i javna politika – Globalizacija turizma 11. Koncepti turističke politike 12. Nosioc turističke politike 13. Ciljevi i zadaci turističke politike 14. Pitanja turističke politike – Nekad i sad 15. Javne politike kulture i turizma u BiH					
Izvođenje nastave: 1. predavanja 40% 2. prezentacije 20% 3. debate/diskusije 30% 4. grupni rad 10%					
Provjera znanja: Ispit se polaže pismeno i usmeno. Studenti imaju mogućnost polaganja ispita u toku semestra, kroz dva parcijalna ispita (studenti koji polože prvi parcijalni ispit mogu pristupiti polaganju drugog parcijalnog ispita). Položena oba parcijalna ispita čine položen pismeni dio ispita. Studenti koji ne polože ispit kroz dva parcijalna ispita, ispit polažu integralno. Nakon položenog pismenog dijela ispita, studenti pristupaju usmenoj evaluaciji.					
Težinski kriteriji za provjeru znanja					
Predavanja	Vježbe	Praktičan rad	Teoretski ispit		
20%	10%	20%	50%		
Literatura					
Obavezna	▪ David L. Edgell, et al. (2008) Tourism Policy and Planning Yesterday, Today and Tomorrow. Butterworth-Heinemann. ▪ Magaš, Dragan. Vodeb, Ksenija i Zadel Trinko (2018) Menadžment turističke organizacije i destinacije. Opatija: Fakultet za menadžment u turizmu i ugostiteljstvu ▪ Prnjat, Branko (2006) Uvod u kulturnu politiku. Novi Sad: Stylos. ▪ Symon Mundy (2002) Kulturna politika: kratki vodič, Novi Sad: Vega Media. ▪ Tahirović, Emir i Kuka, Ermin (2020) Osnove javnih politika. Sarajevo: Univerzitet u Sarajevu				
Dodatna	▪ Majnhof, Ulrike Hana i Triandafilidu, Ana (2008), Transkulturna Evropa, Beograd: Clio. ▪ Revill Kerr, William (2003) Tourism Public Policy, And The Strategic Management Of Failure. Pergamon. ▪ Višnić, Emina uz prilog Dragojević, Sanjina (2008) Kulturne politike odozgo- Nezavisna kultura i nove suradničke prakse u Hrvatskoj. Amsterdam/Bukurešt/Zagreb: ECUMEST Association-European Cultural Foundation- CLUBTURE Network.				

**UNIVERZITET U ZENICI
FILOZOFSKI FAKULTET**

Naziv predmeta: ODNOSI S JAVNOŠĆU U KULTURI I TURIZMU

Semestar	Status	Broj časova sedmično		ECTS	Šifra
		Predavanja	Vježbe		
VII	Obavezni	3	3	7	04K39-176

Nastavnik: Red. prof. dr. Damir Kukić
E-mail: damir.kukic@unze.ba

Saradnik: asistent Selma Alić-Šišić, MA
E-mail: selma.alic-sisic@unze.ba

Predmeti koji su preduvjet za polaganje

Nema

Cilj predmeta	Cilj je upoznavanje studentica i studenata s osnovnim pojmovima i modelima upravljanja odnosima s javnošću na temelju modernih teorijskih i praktičnih spoznaja. Razumijevanje značenja i funkcije odnosa s javnošću, posebno u oblasti kulture i turizma, kao i poznavanje ključnih metoda i tehnika odnosa s javnošću. Razvijanje kritičkog odnosa spram potrebe uspostave društveno odgovornih odnosa s javnošću.
Kompetencije (Ishodi učenja)	- Studentice i studenti osposobljeni da mogu identificirati i objasniti osnovne pojmove odnosa s javnošću - Studentice i studenti osposobljeni da razlikuju odnose s javnošću u odnosu na ostale oblike komuniciranja - Studentice i studenti znaju primijeniti različite tehnike i modele odnosa s javnošću - Studentice i studenti mogu primijeniti i analizirati primjenu različitih komunikacijskih alata u odnosima s javnošću posebno u kulturi i turizmu.

Program predmeta:

1. Pojam odnosa s javnošću
2. Funkcije odnosa s javnošću
3. Teorijski okvir odnosa s javnošću
4. Javnost i javno mnijenje
5. Metode odnosa s javnošću
6. Odnosi s medijima
7. Upravljanje događajima u kulturi i turizmu
8. Lobiranje u kulturi i turizmu
9. Krizno komuniciranje
10. Online aktivnosti odnosa s javnošću
11. Upravljanje odnosima s javnošću
12. Tehnike u odnosima s javnošću
13. Kreiranje imidža
14. Odnosi s javnošću i korporativno komuniciranje
15. Brend – pojam i struktura

Izvođenje nastave:

1. Predavanja	40%
2. Vježbe	20%
3. Prezentacije	20%
4. Diskusije	20%

Provjera znanja:

Studentice i studenti ispit polažu pismenim putem i na taj način mogu ostvariti 60% ocjene, a ostatak od 40% ostvaruju kroz realizaciju praktičnih zadataka, te samostalni istraživački rad i odgovarajuću prezentaciju rezultata istraživanja.

Težinski kriteriji za provjeru znanja

Predavanja	Vježbe	Praktičan rad	Teoretski ispit	Prezentacije	
20%	10%	20%	40%	10%	

Literatura

Obavezna	- Kurtić, Najil (2016) : <i>Odnosi s javnostima</i>. Sarajevo : University Press. - Tomić, Zoran (2013) : <i>Teorije i modeli odnosa s javnošću</i>. Zagreb/Sarajevo : Synopsis.
Dodatna	- Cutlip, M. Scott, Center, H. Allen, Broom, M. Glen (2003) : <i>Odnosi s javnošću</i>. Zagreb : Mate. - Grunig, E. James & Hunt, Todd (1984) : <i>Managing public relations</i>. New York : Holt, Rinehart and Winston.

**UNIVERZITET U ZENICI
FILOZOFSKI FAKULTET**

Naziv predmeta: KULTURNI I UMJETNIČKI MARKETING

Semestar	Status	Broj časova sedmično		ECTS	Šifra
		Predavanja	Vježbe		
VII	Obavezni	3	2	5	04K39-177

Nastavnik: Doc. dr. Hazim Begagić
E-mail: hazim.begagic@unze.ba

Saradnik: asistent Selma Alić-Šišić, MA
E-mail: selma.alic-sisic@unze.ba

Predmeti koji su preduvjet za polaganje

Nema

Cilj predmeta	- Naveći i objasniti temeljne karakteristike marketinga u institucijama kulture i umjetnosti i u okvirima individualnih umjetničkih i kulturnih projekata i programa - Naveći organizacije koje djeluju u području kulture i kulturnog turizma, pojasniti njihove aktivnosti i zadaće te definirati funkcije marketinga u kulturi i u kulturnom turizmu - Razumjeti funkcije marketinga u organizacijama i projektima kulture i umjetnosti - Razumjeti potrebu tržišno orjentisanog marketinga organizacija kulture i umjetnosti - Osvijestiti neophodnost izrade i provedbe kvalitetnih marketinških strategija i planova institucija, objekata, lokaliteta i projekata kulturne baštine u svrhu njenog očuvanja i valorizacije
----------------------	--

Kompetencije (Ishodi učenja)	▪ Nakon odslušanog kolegija i položenog ispita studenti će moći: ▪ Opisati i analizirati pozitivne i negativne aspekte povezanosti kulture, umjetnosti i turizma i primijeniti znanja u području kulturnog, umjetničkog i kulturno-turističkog marketinga u skladu sa zahtjevima tržišta ▪ Primijeniti poslovne procese u kulturi, umjetnosti i kulturnom turizmu i primijeniti odgovarajuće informacijske i komunikacijske tehnologije za njihovo unapređenje ▪ Kritički prosuđivati implementaciju kulturne, kulturno-historijske i prirodne baštine Bosne i Hercegovine u razvoju turističke djelatnosti ▪ Predstaviti i popularizovati savremene marketinške trendove u području kulture, umjetnosti i kulturnog turizma stručnim i širim krugovima i na osnovu provedenih istraživanja
Program predmeta: 1. Ustanove kulture, umjetničke organizacije i marketing; Proizvodi, usluge i projekti ustanova kulture, umjetničkih organizacija; Tržište ustanova kulture i umjetničkih organizacija; 2. Ponašanje potrošača/korisnika usluga ustanova kulture i umjetničkih organizacija; Razvoj publike; 3. Segmentacija i pozicioniranje umjetničkih organizacija, ustanova kulture i individualnih umjetničkih i kulturnih projekata; 4. Cijene i distribucija proizvoda i usluga umjetničkih organizacija, ustanova kulture i individualnih umjetničkih i kulturnih projekata; 5. Promocija proizvoda i usluga ustanova kulture, umjetničkih organizacija i individualnih umjetničkih i kulturnih projekata; 6. Marketinško planiranje i kontrola u umjetnosti i kulturi; 7. Marketinški informacioni sistemi i njihova specifična primjena u oblastima umjetnosti i kulture; Novi mediji i digitalizacija; 8. Prvi parcijalni test; Evaluacija prvog dijela kolegija; 9. Specifičnosti marketinga u pojedinim kulturnim djelatnostima i oblastima umjetničke produkcije; 10. Izvedbene umjetnosti – scenska djelatnost: teatar i opera; Pozorišne i operne ustanove; Pozorišni festivali i manifestacije; 11. Izvedbene umjetnosti – muzičko-scenska i koncertna djelatnost; Muzički festivali i manifestacije; 12. Izvedbene umjetnosti – film, mediji i audio-vizuelni sektor; Filmski i multimedijalni festivali i manifestacije; 13. Kulturna, kulturno-historijska i prirodna baština; Baštinske ustanove – muzeji, arhivi i biblioteke; 14. Vizuelne umjetnosti; Umjetnost novih medija; Knjiga, književnost i izdavaštvo; 15. Marketing i odnosi sa javnostima u ustanovama kulture, umjetničkim organizacijama i individualnim projektima kulture i umjetnosti – specifične teme i završna razmatranja; 16. Drugi parcijalni test; Završna evaluacija i rekapitulacija kolegija.	
Izvođenje nastave: predavanja, vježbe, konsultacije	
Provjera znanja: Ispit se polaže kroz pismeni i usmeni dio ispita. Studentice i studenti imaju mogućnost polaganja ispita u toku semestra, kroz dva parcijalna ispita (studentice i studenti koji polože prvi parcijalni ispit mogu pristupiti polaganju drugog parcijalnog ispita). Položena oba parcijalna ispita čine položen pismeni dio ispita. Studentice i studenti koji ne polože ispit kroz dva parcijalna ispita, ispit polažu integralno u ispitnim rokovima. Nakon položenog pismenog dijela ispita, studenti pristupaju usmenoj evaluaciji. Pojedinačni segmenti i njihov udio u konačnoj ocjeni su sljedeći: 1. pismeni ispit – 30% udjela u konačnoj ocjeni (dva parcijalna ispita po 15% udjela u konačnoj ocjeni);	

2. usmeni ispit – 15% udjela u konačnoj ocjeni i					
3. aktivnosti u toku nastavnog procesa – 55% udjela u konačnoj ocjeni.					
Težinski kriteriji za provjeru znanja					
Projekat/ prezentacija	Vježbe	Praktičan Rad	Aktivnost i prisustvo	Ispit (pismeni i usmeni dio)	Ukupno bodova:
15	20	10	10	45 (30+15)	100
Literatura					
Obavezna	▪ Kolber F. (2010), <i>Marketing u kulturi i umjetnosti</i>, Beograd: Clio ▪ Pavičić J., Aleksić Lj., Alfirević N. (2006), <i>Marketing i menadžment u kulturi i umjetnosti</i>, Zagreb: Masmedia ▪ Napomena: Šira literatura daje se studentima uz obradu pojedinih tema.				
Dodatna	▪ Lukić, D. (2010), <i>Produkcija i marketing scenskih umjetnosti</i>, Zagreb: HC ITI ▪ Dragičević Šešić M., Stojković, B. (2022), <i>Kultura menadžment marketing animacija</i>, Podgorica: Clio i SzKiS ▪ Andreasen, A.R., Kotler, Ph. (2003), <i>Strategic Marketing for Nonprofit Organizations</i>, Prentice Hall ▪ Fraser, P., Kerrigan, F., Özbilgin, M. (2014), <i>Arts Marketing</i>, New York: Routledge ▪ Meler, M. (2006), <i>Marketing u kulturi</i>, Osijek: Ekonomski fakultet Sveučilišta u Osijeku ▪ Napomena: Šira literatura daje se studentima uz obradu pojedinih tema.				

 UNIVERZITET U ZENICI FILOZOFSKI FAKULTET					
Naziv predmeta: KULTURA I POSTMODERNA					
Semestar	Status	Broj časova sedmično		ECTS	Šifra
		Predavanja	Vježbe		
VII	Obavezni	3	2	7	04K39-178
Nastavnik: Van. prof. dr. Esad Delibašić E-mail: esad.delibasic@unze.ba			Saradnik: viši asistent Alen Šabanović, MA E-mail: alen.sabanovic@unze.ba		
Predmeti koji su preduvjet za polaganje		Nema			
Cilj predmeta	Cilj kolegija je upoznavanje studenata sa osnovnim odrednicama koje obilježavaju postmodernu kulturu. Kroz predavanja iz područja filozofije, sociologije i umjetnosti student treba da dobije opću sliku o postmodernoj kulturi.				
Kompetencije (Ishodi učenja)	Razumijevanje i interpretacija postmoderne kao i povezivanje postmodernih teorija sa kulturom, umjetnosti, filozofijom i sociologijom.				
Program predmeta: 1. Pojam kulture. Određenje koncepta postmoderne. 2. Uvod u postmodernu. Historijski okvir. Razlika moderna-postmoderna. Ihab Hassan – terminološko određenje. 3. Postmoderna filozofija. Raskid filozofije sa velikim pričama tradicije i sa privilegiranjem subjekta.					

Kraj povijesti i velikih priča (Jean Francois Lyotard). Kritika subjekta. Kritika apsoluta. Raskid sa modernom i prosvjetiteljstvom.					
4. Postmoderna filozofija i društvene nauke. Michel Foucault. Diskurs. Biopolitika. Problemiziranje tjelesnosti. Devijantni kao drugi. Nadziranje, kažnjavanje i organizacija društva.					
5. Dekonstrukcija i strukturalizam. Levi-Strauss. Derrida i pojam razlike. Privilegiranje teksta. Kritika logocentrizma i fonocentrizma.					
6. Psihoanaliza i društvo. Freudov zaokret ka analizi svijesti. Svijest kao id, ego i super ego. Lacanov koncept psihoanalize (tri registra: realno, simboličko i imaginarno). Nesvjesno strukturirano kao jezik. Jezički zaokret.					
7. Postmoderna politika. Ranciere, Blanchot, Agamben i politička akcija. Razlika politika i političko. Povratak Marxu. Derrida i prijateljstvo na distanci. Lefort – demokracija kao prazno mjesto moći.					
8. Politički i kulturni identiteti. Svijet sa ili bez nacija?. Hibridni identiteti. Razdjelovljena zajednica. Globalizacija svijeta i identitet. Manjinski identiteti. Rodni i/ili polni identiteti. Feministička i queer teorija. Vedrana Rudan					
9. Postmoderna i mediji. Mediji i zaobilaženje stvarnosti. Baudrillard i simbolička reprezentacija stvarnosti. Pojam simulakruma. Masovni mediji.					
10. Umjetnost i postmoderna. Književnost, arhitektura, film, muzika. Nemimetički karakter umjetnosti. Intertekstualnost. Postmoderna književnost: Alain Robbe-Grillet, Hanif Kureishi, Paul Auster, Dubravka Ugrešić.					
11. Odnos filozofije i književnosti. Da li je filozofija samo jedan od diskursa? Roland Barthes i smrt autora. Blanchot i razdjelovljenje djela. Nancy i literarni komunizam. Derrida i dekonstrukcija.					
12. Teatar i postmoderna. Teatar apsurd. Becket, Ionesco. Brecht i V-efekt. Živi teatar. Antonin Artaud. Teatar okrutnosti. Uvođenje četvrtog zida.					
13. Likovne umjetnosti i postmoderna. Warhol, Magritte, Beuys, pop-art, konceptualizam. Nemimetička bit umjetnosti.					
14. Film i postmoderna. Povijest filmske umjetnosti. Neoklasicizam, neorealizam, nadrealizam, neobarok, novi val. Određenje postmodernog filmskog izraza.					
15. Ekonomija i kultura. Globalizacija i kultura. Macdonaldizacija društva. Sudar kultura.					
Izvođenje nastave:					
1. Predavanja		25%			
2. Prezentacije		30%			
3. Debate/diskusije		25%			
4. Grupni rad		20%			
Provjera znanja:					
Ispit se polaže pismeno i usmeno.					
Studenti imaju mogućnost polaganja ispita u toku semestra, kroz dva parcijalna ispita (studenti koji polože prvi parcijalni ispit mogu pristupiti polaganju drugog parcijalnog ispita). Položena oba parcijalna ispita čine položen pismeni dio ispita. Studenti koji ne polože ispit kroz dva parcijalna ispita, ispit polažu integralno. Nakon položenog pismenog dijela ispita, studenti pristupaju usmenoj evaluaciji.					
Težinski kriteriji za provjeru znanja					
Predavanja	Vježbe	Praktičan rad	Teoretski ispit		
25%	15%	20%	40%		
Literatura					
Obavezna	▪ Appignanesi, Richard et al., Postmodernizam za početnike, Jesenski i Turk, Zagreb, 2002.				

	▪ Butler, Chistopher, Postmodernizam, Šahinapašić, Sarajevo, 2007.
Dodatna	▪ Bart, Rolan, Zadovoljstvo u tekstu, Gradina, Niš, 1975. ▪ Best, Steven, Douglas Kellner, Postmodern Theory, The Guilford Press, New York, 1997. ▪ Bodrijar, Žan, Savršen zločin, Beogradski krug, Beograd, 1998. ▪ Derida, Žak, Belamitologija, Bratstvo-jedinstvo, NoviSad, 1990.

 UNIVERZITET U ZENICI FILOZOFSKI FAKULTET					
Naziv predmeta: BAŠTINSKE USTANOVE U KULTURNOM TURIZMU					
Semestar	Status	Broj časova sedmično		ECTS	Šifra
		Predavanja	Vježbe		
VII	Izborni	2	2	4	04K39-179
Nastavnik: Doc. dr. Mirza Džananović E-mail: mirza.dzananovic@unze.ba			Saradnik: viši asistent Alen Šabanović, MA E-mail: alen.sabanovic@unze.ba		
Predmeti koji su preduvjet za polaganje		Nema			
Cilj predmeta		Upoznati studentice i studente sa			
Kompetencije (Ishodi učenja)		Nakon izvršenih obaveza student će biti osposobljen za: -			
Program predmeta: 1. Uvod u kolegij, 2. Baština i kulturni turizam 3. Baštinske ustanove kao turistički resurs 4. Muzeji i kulturni turizam 5. Galerije i kulturni turizam 6. Biblioteke i arhivi i kulturni turizam 7. Ostale baštinske institucije i kulturni turizam 8. Uloga lokalnih zajednica u razvoju kulturnog turizma 9. Baštinske institucije i kulturne manifestacije u kontekstu promocije turističkih potencijala 10. Strateško planiranje u kulturi i turizmu 11. Baštinske institucije i međunarodne organizacije iz oblasti kulture i turizma 12. Praktični rad: analiza zastupljenosti baštinskih institucija u turističkim ponudama u BiH 13. Praktični rad: izrada promotivnih materijala 14. Praktični rad: interpretacija baštine u kulturnom turizmu 15. Osvrt na obrađene teme					
Izvođenje nastave: Nastava se izvodi putem predavanja, auditornih vježbi, elaboracijom seminarskih radova i praktičkih radova.					
Provjera znanja: Pismeno (završni ispit)					
Težinski kriteriji za provjeru znanja					

Predavanja	Vježbe	Praktičan rad	Parcijalni ispiti	Završni ispit	
15%	15%	10%	-	60%	
Literatura					
Obavezna	▪ Jelinčić Danijela Angelina, <i>Kultura u izlogu</i>, Zagreb, 2010. ▪ Antolović Jadran, <i>Menadžment u kulturi</i>, Zagreb, 2010. ▪ Delibašić Esad, Džananović Mirza, <i>Javne politike kulture: kulturna baština i kulturni turizam</i>, 2023. ▪ Kodrić Lejla, <i>Digitalne informacijske usluge u baštinskim ustanovama</i>, Sarajevo, 2010.				
Dodatna	▪ Maroević Ivo, <i>Baštinom u svijet</i>, Petrinja, 2004. ▪ Antolović Jadran, <i>Očuvajmo kulturnu baštinu</i>, Zagreb, 2008. ▪ <i>Europska strategija za kulturnu baštinu u 21. stoljeću</i>, Vijeće Evrope, 2017. ▪ <i>Evropske konvencije i preporuke u oblasti kulturnog nasljeđa</i>, Kotor, 2005.				

 UNIVERZITET U ZENICI FILOZOFSKI FAKULTET					
Naziv predmeta: BAŠTINSKE STUDIJE					
Semestar	Status	Broj časova sedmično		ECTS	Šifra
		Predavanja	Vježbe		
VII	Izborni	2	2	4	04K39-180
Nastavnik: Doc. dr. Mirza Džananović E-mail: mirza.dzananovic@unze.ba				Saradnik: viši asistent Alen Šabanović, MA E-mail: alen.sabanovic@unze.ba	
Predmeti koji su preduvjet za polaganje			Nema		
Cilj predmeta	Upoznati studentice i studente sa konceptom, strukturom i predmetom istraživanja baštinskih studija.				
Kompetencije (Ishodi učenja)	Nakon izvršenih obaveza student će biti osposobljen za: - opisati koncept baštinskih studija - procijeniti značaj baštinskih studija - primijeniti stečena znanja u praktičnim aktivnostima				
Program predmeta: 1. Uvod u kolegij 2. Pogledi na baštinu – teorijske dileme 3. Porijeklo baštine – historija baštinskih studija 4. Baštinske studije – nužnost nauke o baštini, predmet i osnove metodologije istraživanja 5. Baštinske studije u Bosni i Hercegovini i svijetu 6. Baština i prošlost 7. Muzeologija i Heritologija i baštinske studije 8. Baština i kultura: Baštinske i kulturalne studije 9. Baština i društvo: proizvodnja baštine 10. Baština i ekonomija: kulturni i baštinski turizam					

11. Baštinske institucije: muzeji, arhivi, galerije i biblioteke 12. Digitalizacija baštine 13. Modeli zaštite baštine 14. Presentacija i promocija baštine 15. Budućnost baštine					
Izvođenje nastave: Nastava se izvodi putem predavanja, auditornih vježbi, elaboracijom seminarskih radova i praktičkih radova.					
Provjera znanja: Pismeno (završni ispit)					
Težinski kriteriji za provjeru znanja					
Predavanja	Vježbe	Praktičan rad	Parcijalni ispiti	Završni ispit	
15%	15%	10%	-	60%	
Literatura					
Obavezna	- Kodrić Zaimović Lejla, <i>Baštinske studije: od moderne do postdigitalne kulture</i>, Sarajevo, 2021. - Popadić Milan, <i>Diskretni šum pešćanika: baština i njene nauke</i>, Beograd, 2021.				
Dodatna	- Maroević Ivo, <i>Uvod u muzeologiju</i>, Zagreb, 1993. - Maroević Ivo, <i>Baštinom u svijet</i>, Petrinja, 2004. - Šola Tomislav, <i>Eseji o muzejima i njihovoj teoriji: prema kibernetičkom muzeju</i>, Zagreb, 2003.				

					
UNIVERZITET U ZENICI FILOZOFSKI FAKULTET					
Naziv predmeta: POSLOVNO KOMUNICIRANJE					
Semestar	Status	Broj časova sedmično		ECTS	Šifra
		Predavanja	Vježbe		
VIII	Obavezni	3	3	7	04K39-181
Nastavnik: Red. prof. dr. Damir Kukić E-mail: damir.kukic@unze.ba			Saradnik: asistent Selma Alić-Šišić, MA E-mail: selma.alic-sisic@unze.ba		
Predmeti koji su preduvjet za polaganje		Nema predmeta koji su preduvjet za polaganje			
Cilj predmeta		Razumijevanje pojma poslovno komuniciranje, te poznavanje karakteristika i značaja poslovnog komuniciranja, posebno u kulturi i turizmu. Poznavanje komunikacijskih vještina i informacijsko-komunikacijskih tehnologija i sredstava u poslovnoj komunikaciji. Poznavanje procesa organizacije poslovnih sastanaka i intervjua, te razumijevanje značaja kvalitetnog odnosa s medijima i javnog nastupa. Razvijanje analitičkog pristupa i razumijevanja različitih modela i oblika poslovnog komuniciranja, posebno u kulturi i turizmu.			

Kompetencije (Ishodi učenja)	- Studentice i studenti osposobljeni za korištenje komunikacijskih vještina u poslovnoj komunikaciji - Studentice i studenti osposobljeni da planiraju, organiziraju i vode poslovne procese u kulturnim i turističkim organizacijama - Studentice i studenti osposobljeni za pisanje biografije, vođenja poslovnog sastanka i poslovnog intervjua - Studentice i studenti mogu koristiti različite oblike i sredstva komuniciranja s klijentima i različitim javnostima u oblasti kulture i turizma.				
Program predmeta:					
1. Uvod u poslovno komuniciranje 2. Vrste komuniciranja 3. Neverbalna komunikacija 4. Modeli poslovnog komuniciranja 5. Komunikacijske strategije u poslovanju 6. Poslovno komuniciranje u kulturi 7. Poslovno komuniciranje u turizmu 8. Pisanje poslovnih poruka 9. Kreiranje poruka za elektroničke medije 10. Poslovni blogovi i poslovne društvene mreže 11. Prezentacija 12. Poslovni sastanak i pregovaranje 13. Konferencija za medije 14. Poslovni intervju 15. Etika u poslovnom komuniciranju					
Izvođenje nastave:					
1. Predavanja 40% 2. Vježbe 20% 3. Prezentacije 20% 4. Diskusije 20%					
Provjera znanja:					
Studentice i studenti ispit polažu pismenim putem i na taj način mogu ostvariti 60% ocjene, a ostatak od 40% ostvaruju kroz realizaciju praktičnih zadataka, te samostalni istraživački rad i odgovarajuću prezentaciju rezultata istraživanja.					
Težinski kriteriji za provjeru znanja					
Predavanja	Vježbe	Praktičan rad	Teoretski ispit	Prezentacije	
20%	10%	20%	40%	10%	
Literatura					
Obavezna	▪ Lamza-Maronić, Maja, Glavaš, Jerko (2008) : <i>Poslovno komuniciranje</i>. Osijek : Ekonomski fakultet Osijek, Studio HS Internet d.o.o. ▪ Rouse, J. Michael, & Rouse, Sandra (2005) : <i>Poslovne komunikacije</i>. Zagreb: Masmedija.				
Dodatna	▪ Kathleen, K. Reardon (1998) <i>Interpersonalna komunikacija – gdje se misli susreću</i>. Zagreb : Alinea. ▪ Marković, Marina (2008) : <i>Poslovna komunikacija – sa poslovnim bontonom</i>.				

	Beograd : CLIO. ▪ Žitinski, Maja (2010) : <i>Kultura poslovnog komuniciranja</i>. Dubrovnik : Sveučilište u Dubrovniku.
--	--

 UNIVERZITET U ZENICI FILOZOFSKI FAKULTET					
Naziv predmeta: POPULARNA KULTURA					
Semestar	Status	Broj časova sedmično		ECTS	Šifra
		Predavanja	Vježbe		
VIII	Obavezni	3	2	6	04K39-182
Nastavnik: Van. prof. dr. Esad Delibašić E-mail: esad.delibasic@unze.ba				Saradnik: viši asistent Alen Šabanović, MA E-mail: alen.sabanovic@unze.ba	
Predmeti koji su preduvjet za polaganje		Nema			
Cilj predmeta	Kroz ovaj kolegij studenti se upoznaju sa osnovnim određenjima popularne kulture. Na kolegiju se istražuju osnovni fenomeni popularne kulture poput muzike, filma, likovne umjetnosti i popularne književnosti. Cilj kolegija je i ukazati na vezu pop-kulture i identiteta, pripadnosti i politike.				
Kompetencije (Ishodi učenja)	Razumjeti i interpretirati elemente popularne kulture. Analitičko promišljanje povezanosti popularne kulture i drugih društvenih fenomena. Razvijanje interesa za proučavanje pojava koje ne prihvata visoka kultura.				
Program predmeta: 1. Određenje kulture. Koncept pop-kulture. 2. Aristotelovo određenje umjetnosti, tragedije i komedije. Odnos visoke i niske kulture. Šund. Kič. Avangrada. Postmoderna. 3. Vrijednost pop-kulture i odnos prema drugim oblicima kulturne produkcije. Promjena paradigme. 4. Književnost vs. trivijalna književnost. Ljubavni i kriminalni roman. 5. Likovne umjetnosti. Problem naivnog slikarstva. Pop-art. Postmoderna umjetnost. 6. Film i kultura. TV-serije. Soap opera. Ekranizacije književnih djela. SF film – kulturni fenomen Hladnog rata. Fenomen filmske zvijezde. 7. Medijsko predstavljanje. Mediji kao kreatori pop kulture. Simulakrum. Big brother fenomen. 8. Moda. Klasna pripadnost. Sistem mode. 9. Kulturna industrija vs. angažovana umjetnost. 10. Pornografija kao kulturni fenomen. Citatnost i intertekstualnost pornografije. Freudovo određenje perversije. 11. Kulturni relativizam. Situacionizam. Kontekstualnost. Urbalno vs. ruralno. Subkultura. 12. Muzika kao fenomen popularne kulture. Folk i pop muzika kao izrazi narodne kulture. Klasična vs. pop muzika. Citatnost pop muzike. Rok opera. Soundtrack. Pop ikona. 13. Pop kultura i političke promjene. Seksualna revolucija. Studentski nemiri iz 1968. Kulturna revolucija u Kini. 14. Diskriminacija. Rasizam. Nacionalizam. Obnavljanje nacizma. Pozitivna diskriminacija. Medijska diskriminacija. Predrasude. Kulturna diskriminacija. 15. Globalizacija i kultura. Kulturne i političke promjene. Medijsko oblikovanje stvarnosti. Ekonomija i					

kulturne promjene. Predkapitalistički i kapitalistički oblici razmjene.					
Izvođenje nastave:					
1. Predavanja		25%			
2. Prezentacije		30%			
3. Debate/diskusije		25%			
4. Grupni rad		20%			
Provjera znanja: Ispit se polaže pismeno i usmeno.					
Studenti imaju mogućnost polaganja ispita u toku semestra, kroz dva parcijalna ispita (studenti koji polože prvi parcijalni ispit mogu pristupiti polaganju drugog parcijalnog ispita). Položena oba parcijalna ispita čine položen pismeni dio ispita. Studenti koji ne polože ispit kroz dva parcijalna ispita, ispit polažu integralno. Nakon položenog pismenog dijela ispita, studenti pristupaju usmenoj evaluaciji.					
Težinski kriteriji za provjeru znanja					
Predavanja	Vježbe	Praktičan rad	Teoretski ispit		
25%	15%	20%	40%		
Literatura					
Obavezna	- Butler, Christopher, Postmodernizam, Šahinpašić, Sarajevo, 2007. - Fiske, Džon, Popularna kultura, Clio, Beograd, 2001. - Kloskowska, Antonjina, Sociologija kulture, Čigoja, Beograd, 2001. - Petrović, Sreten, Kulturologija, Čigoja, Beograd, 2005.				
Dodatna	- Bak-Mors, Suzan, Svet snova i katastrofa, Beogradski krug, Beograd, 2005. - Bart, Rolan, The Fashion system, University of California Press, California, 1983. - Black, Johnny, Hugh Gregory, Andy Basire, Rock & Pop kronologija: kako je glazba mijenjala svijet, Naklada Uliks, Rijeka, 2006. - McNair, Brian, Striptiz kultura: seks, mediji i demokratizacija žudnje, Jesenski i Turk, Zagreb, 2004. - McRobbin, A., Postmodernism and Popular Culture. Routledge, London, 1994.				

 UNIVERZITET U ZENICI FILOZOFSKI FAKULTET					
Naziv predmeta: IZVEDBENO-SCENSKA KULTURA					
Semestar	Status	Broj časova sedmično		ECTS	Šifra
		Predavanja	Vježbe		
VIII	Obavezni	4	2	7	04K39-183
Nastavnik: Doc. dr. Hazim Begagić E-mail: hazim.begagic@unze.ba				Saradnik: asistent Selma Alić-Šišić, MA E-mail: selma.alic-sisic@unze.ba	
Predmeti koji su preduvjet za polaganje				Nema	
Cilj predmeta		Cilj predmeta je višestruk - od otvaranja mogućnosti multidisciplinarnih pristupa izvedbenim umjetnostima i pozorištu kroz sociologiju, psihologiju, produkciju, pozorišni menadžment i marketing, odnose sa javnošću i medijsku kulturu, pa sve do otvaranja dramaturške perspektive spram fenomena kulture, i to u rasponu od svakodnevnice i interaktivnog momenta unutar kojeg ljudska komunikacija zadobija			

	performativni karakter, do raznih oblika izvođenja. Ovaj predmet, specifičan po svojoj dramaturškoj usmjerenosti, uspostavlja relacije spram brojnih nastavnih predmeta koji s njim tematski i metodološki korespondiraju.								
Kompetencije (Ishodi učenja)	▪ razumijevanje izvedbeno-scenske kulture, njenih elemenata, povijesti i umjetničko-produkcijskih praksi ▪ pripremanje performansa kao kulturnog i javnog akta ▪ kreiranje scenske interpretacije...								
Program predmeta: 1. Uvod u kolegij. Teorijska razgraničenja – pojam performansa i srodni pojmovi. Temelji teatrologije. 2. Performans (u smislu autoprezentacije Ervin Goffman) kao aspekt društvene interakcije, dramaturški aspekti svakodnevnice. 3. Socijalni i psihološki aspekti izvođenja, percepcija drugoga i autorecepcija. Fenomenologija društvene stvarnosti iz performativne perspektive : ritualizirani društveni čin i društvena pozornica. 4. Performans kao spontani izraz i performans u dramaturškoj obradi. Antropološka perspektiva : ritual, drama, karneval, film, spektakl u kulturalnom performansu. 5. Rapsodijsko i/ili mimosko izvođenje govornih i tekstualnih artefakata i moderni rituali. Tijelo, mozak i kultura. 6. Performans uživo i tehnološki momenti. Uključenje medijske tehnologije; odnos televizije i pozorišta. Medijska saturiranost kulture. 7. Tijelo i pozornica. Teorijski temelj (Benjamin, Judith Butler, Lacan). Eksplicitna i implicitna tjelesnost performativnog čina. Rodni momenat. 8. Paralelizmi i preplitanja : udio visokih kulturnih institucija i alternativna/suburbana kultura. Tradicija i postmodernistički iskorak. 9. Dramski tekst i performativna značenja : tekst kao otjelovljenje stalne mijene performativnih konvencija. Pozorišna i filmska produkcija. 10. Pozorišno okruženje i način kako se sve odvija interakcija između pozorišta i njegova okruženja. 11. Modeli međusobnog uvjetovanja, položaj pozorišta u društvu i društva u pozorištu. Pozorište i gledatelj, pozorište i politika, pozorište i poduzetništvo. 12. Uloga pozorišta u reprezentiranju mainstrea, u prezentiranju rubnosti, temu pozorišta kao robe na tržištu, primjeri bosanskohercegovačkog, regionalnog i svjetskog pozorišta. 13. Nova povijest pozorišta,; komparacija i pitanje o uzrocima povratka povijesti. Koliko su nove spoznaje promijenile dosadašnja tumačenja povijesnih promjena u pozorišnoj umjetnosti i izvedbenim umjetnostima općenito? 14. Novi pristupi pozorišta i izvedbenih umjetnosti u njihovom historijskom razvoju i nova kontekstualizacija pozorišta; (elizabethansko pozorište, commedia dellarte, građansko pozorište XVIII vijeka) uz komparaciju različitih pristupa. 15. Metodološki problemi pozorišne historiografije i kritička primjena novih pristupa pozorišnoj historiji i historiji izvedbenih umjetnosti na pojedina područja umjetnosti u BiH i zemljama okruženja.									
Izvođenje nastave <table> <tr> <td>1. Predavanja</td><td>25%</td></tr> <tr> <td>2. Prezentacije</td><td>30%</td></tr> <tr> <td>3. Debate/diskusije</td><td>25%</td></tr> <tr> <td>4. Grupni rad</td><td>20%</td></tr> </table>		1. Predavanja	25%	2. Prezentacije	30%	3. Debate/diskusije	25%	4. Grupni rad	20%
1. Predavanja	25%								
2. Prezentacije	30%								
3. Debate/diskusije	25%								
4. Grupni rad	20%								
Provjera znanja: Ispit se polaže pismeno i usmeno. Studenti imaju mogućnost polaganja ispita u toku semestra, kroz dva parcijalna ispita (studenti koji polože									

prvi parcijalni ispit mogu pristupiti polaganju drugog parcijalnog ispita). Položena oba parcijalna ispita čine položen pismeni dio ispita. Studenti koji ne polože ispit kroz dva parcijalna ispita, ispit polažu integralno. Nakon položenog pismenog dijela ispita, studenti pristupaju usmenoj evaluaciji na završnom ispitu.

Težinski kriteriji za provjeru znanja

Prezentacije	Pismeni ispit	Usmeni ispit	Debate/diskusije
20%	30%	30%	20%

Literatura

Obavezna	- Auslander, P. Liveness (1999) : <i>Performance in a Mediatized Culture</i>. Lonjdon : Routledge. - Barba, Eugenio and Savarese, Nicola (1995): <i>A Dictionary of Theatre Antropology</i>. London: Routledge - Broadhurst, S. Liminal Acts (2000) : <i>A Critical Overview of Contemporary Performance and Theory</i>. Cassell Academic
Dodatna	- Dragojević, Sanjin, Šešić-Dragičević, Milena (2005) : <i>Arts management in Turbulent Times</i>. Amsterdam : European Cultural Foundation. - Marco DeMarinis (2006) : <i>Razumijevanje pozorišta</i>. Zagreb. - Roberto, Alonge & Guido, Davico Bonino (ur): <i>Storia del teatro moderno e contemporaneo</i>, 1-4, Torini, 2000-2003.

**UNIVERZITET U ZENICI
FIOLOZOFSKI FAKULTET**

Naziv predmeta: KULTURA SJEĆANJA

Semestar	Status	Broj časova sedmično		ECTS bodovi	Šifra
		Predavanja	Vježbe		
VIII	Obavezni	3	2	6	04K39-184

Nastavnik: Doc. dr. Mirza Džananović

E-mail: mirza.dzananovic@unze.ba

Saradnik: viši asistent Alen Šabanović, MA

E-mail: alen.sabanovic@unze.ba

Predmeti koji su preduvjet za polaganje

Cilj predmeta	Osnovni cilj kolegija je sistematsko upoznavanje studenta sa politikama sjećanja, ključnim konceptima i debatama koje se tiču društvenog sjećanja, te modalitetima njihovog funkcionisanja u zajednicama širom svijeta sa naglaskom na Bosnu i Hercegovinu.
Kompetencije (Ishodi učenja)	- studenti/ce uočavaju i razumijevaju različite koncepte kulture sjećanja - kritički propituju uočene narative i proces izgradnje kolektivnih sjećanja - posjeduju razvijenu sposobnost kontekstualizacije narativa i događaja - samostalno uočavaju modele izgradnje kulture sjećanja i kritički se odnose prema tim procesima

Program predmeta:

- Definiranje ključnih pojmova: sjećanje, pamćenje, zaboravljanje (uvid u osnovne neurološke i psihološke teorije)
- Kolektivno sjećanje – Da li se društva sjećaju?
- Kultura sjećanja – historijat fenomena i akademske discipline

4. Teorije kulture sjećanja – Moris Halbvaš i njegovi nasljednici
5. Teorije kulture sjećanja – doprinos Erica Hobsbauma razumijevanju fenomena kulture sjećanja
6. Teorije kulture sjećanja – pragmatični pristup oblikovanju prošlosti
7. Identitet između historije i sjećanja
8. Nacionalna država i kultura sjećanja
9. Teška baština – kultura sjećanja i kulturna baština
10. Materijalizacija sjećanja: spomenici, ulice, gradovi
11. Kultura i sjećanja: Koncepti kulturne hegemonije i sukoba civilizacija
12. Masovna i pop kultura kao mediji sjećanja
13. Praktična vježba: analiza sadržaja odabranog filma
14. Sukobljena sjećanja na Balkanu
15. Bosna i Hercegovina između jave i sna – podijeljena sjećanja

Izvođenje nastave:

1. Predavanja	50%
2. Samostalni istraživački rad	15%
3. Debate/diskusije	15%
4. Vježbe	20%

Provjera znanja:

1. Pismeni ispit	60%
2. Samostalna istraživanja	10%
3. Analiza odabranog sadržaja	10%
4. Esej	20%

Težinski kriteriji za provjeru znanja

Predavanja	Vježbe	Praktičan rad	Teoretski ispit		
30%	30%	20%	20%		

Literatura

Obavezna	▪ Milica Božić Marojević, (Ne)Željeno nasleđe u prostorima pamćenja. Slobodne zone bolnih uspomena. Beograd, 2015. ▪ Todor Kuljić, Kultura sećanja. Teorijska objašnjenja upotrebe prošlosti. Beograd, 2006. ▪ Maja Brkljačić, Sandra Prlenda, Kultura pamćenja i historija. Zagreb, 2006.
Dodatna	▪ Eric Hobsbom, Terens Rejndžer, Izmišljanje tradicije. Beograd, 2002. ▪ Jan Assman, Kulturno pamćenje. Zenica, 2005. ▪ Alaida Asman, Oblici Zaborava. Beograd, 2018. ▪ Ivan Čolović, Smrt na Kosovu polju. Beograd, 2016. ▪ Srđan Radović, Grad kao tekst. Beograd, 2013.

**UNIVERZITET U ZENICI
FILOZOFSKI FAKULTET**

Naziv predmeta: SELEKTIVNI OBLICI TURIZMA

Semestar	Status	Broj časova sedmično		ECTS	Šifra
		Predavanja	Vježbe		
VIII	Izborni	2	2	4	04K39-185

Nastavnik: Van.prof.dr. Esad Delibašić E-mail: esad.delibasic@unze.ba		Saradnik: viši asistent Alen Šabanović, MA E-mail: alen.sabanovic@unze.ba									
Predmeti koji su preduvjet za polaganje		Nema									
Cilj predmeta	Cilj predmeta je upoznati studentice i studente sa selektivnim oblicima turizma. U okviru predmeta studenti će imati priliku da se detaljno upoznaju sa osnovnim karakteristikama turizma specijalnih interesa u kojima savremeni turista postavlja specifične zahtjeve koji postaju osnova za planiranje, organizaciju i razvoj turizma. Cilj je, također, utvrditi jasnu razliku između masovnog turizma i selektivnih oblika turizma.										
Kompetencije (Ishodi učenja)	Razumijeti karakteristike i značaj selektivnih oblika turizma, njihove ključne vrijednosti i razliku između njih i masovnog turizma.										
Program predmeta: 1. Definisanje (osnovne karakteristike) selektivnog turizma 2. Masovni turizam i selektivni oblici turizma 3. Kulturni turizam 4. Zdravstveni turizam 5. Urbani i ruralni turizam 6. Lovni turizam 7. I parcijalni 8. Vjerski turizam 9. Događaji i festivali 10. Nautički turizam i krstarenja 11. Sportski turizam 12. Kreativni turizam i hobi-turizam 13. Kongresni i poslovni turizam 14. II parcijalni 15. Završna evaluacija kolegija											
Izvođenje nastave: <table> <tr> <td>1. Predavanja</td> <td>40%</td> </tr> <tr> <td>2. Vježbe</td> <td>25%</td> </tr> <tr> <td>3. Samostalni istraživački rad</td> <td>20%</td> </tr> <tr> <td>4. Prezentacije</td> <td>15%</td> </tr> </table>				1. Predavanja	40%	2. Vježbe	25%	3. Samostalni istraživački rad	20%	4. Prezentacije	15%
1. Predavanja	40%										
2. Vježbe	25%										
3. Samostalni istraživački rad	20%										
4. Prezentacije	15%										
Provjera znanja: Studentice i studenti finalni ispit polažu usmeno.											
Težinski kriteriji za provjeru znanja											
Predavanja	Vježbe	Praktičan rad	Teoretski ispit								
25%	15%	20%	40%								
Literatura											
Obavezna	▪ Rabotić, Branislav (2013) <i>Selektivni oblici turizma</i>, Beograd: Visoka turistička škola strukovnih studija ▪ Jadrešić, V. (2010) <i>Janusovo lice turizma: Od masovnog do selektivno-održivog turizma</i>; Plejada. ▪ Pančić-Kombol, T. (2000) <i>Selektivni turizam</i>; TMCP Sagena; Matulji.										
Dodatna	▪ Alfieri, D. (1994) <i>Potreba novih orijentacija u dugoročnom razvoju našeg turizma</i>; Zagreb: Institut za turizam.										

- Geić, S. (2011) *Menadžment selektivnih oblika turizma*, Split: Sveučilište u Splitu.

**UNIVERZITET U ZENICI
FILOZOFSKI FAKULTET**

Naziv predmeta: INTERKULTURALNI ASPEKTI TURIZMA

Semestar	Status	Broj časova sedmično		ECTS	Šifra
		Predavanja	Vježbe		
VIII	Izborni	2	2	4	04K39-186

Nastavnik: Van.prof.dr. Esad Delibašić
E-mail: esad.delibasic@unze.ba

Saradnik: viši asistent Alen Šabanović, MA
E-mail: alen.sabanovic@unze.ba

Predmeti koji su preduvjet za polaganje

Nema

Cilj predmeta
Cilj kolegija je da se studentice i studenti upoznaju sa interkulturalnim aspektima turizma. Studenti će se upoznati sa pojmovima: interkulturalizam, multikultura, monokultura, kulturne vrijednosti, kulturne raznolikosti, kulturni šok. Kroz predavanja studentima će se ukazati na pozitivne strane interkulturalne komunikacije koja se ostvaruje tokom turističkih posjeta, ali i na štetnost predrasuda i stereotipa o drugim kulturama koje se, također, javljaju tokom tih posjeta.

Kompetencije (Ishodi učenja)
Prepoznati značaj interkulturalne dimenzije turizma. Osposobiti se za prepoznavanje, razumijevanje i uvažavanje različitih kulturnih vrijednosti u turizmu.

Program predmeta:

1. Turizam kao društveni fenomen (ekonomska, socijalna, politička, kulturna dimenzija turizma)
2. Kultura, turizam i globalizacija
3. Interkulturalizam i turizam
4. Fenomen turizma i susret kultura (kulturni šok)
5. Kulturne vrijednosti i norme
6. Kulturne raznolikosti i turističke posjete
7. I parcijalni
8. Razlike u kulturnim vrijednostima
9. Monokultura/multikulturalizam/interkulturalizam
10. Interkulturalni susreti
11. Predrasude/stereotipi/etnocentrizam
12. Turizam kao dijalog identiteta
13. Kulturna raznolikost u Bosni i Hercegovini
14. II parcijalni
15. Završna evaluacija kolegija

Izvođenje nastave:

1. Predavanja	40%
2. Vježbe	25%
3. Samostalni istraživački rad	20%
4. Prezentacije	15%

Provjera znanja:

Studentice i studenti finansi ispit polažu usmeno, a tokom nastavnog procesa studenti i studentice će imati mogućnost pola.

Težinski kriteriji za provjeru znanja

Predavanja	Vježbe	Praktičan rad	Teoretski ispit		
25%	15%	20%	40%		

Literatura

Obavezna	▪ Jelinčić, Danijela Angelina/Gulišija, Deana/Bekić, Janko (2010) <i>Kultura, turizam, interkulturalizam</i>, Zagreb: Institut za međunarodne odnose-Meandarmedia. ▪ Mesić, Milan (2006) <i>Multikulturalizam: društveni i teorijski izazovi</i>. Zagreb:Školska knjiga. ▪ Jagić, Stjepan (2004) <i>Imanentnost interkulturalizma u turizmu</i>. Sociologija i prostor: časopis za istraživanje prostornog i sociokulturnog razvoja, Vol. 42 No ½ (163-164) ▪ Jelinčić Danijela, Angelina, <i>Kultura u izlogu</i>, Zagreb: MEANDARMEDIA, 2010.
Dodatna	▪ Jagić, Stjepan (2008) <i>Interkulturalizam i turizam: nove dimenzije slobodnog vremena</i>. Pedagojska istraživanja Vol. 5. No 2 ▪ Alfier,D. (1994.) <i>Turizam - Izbor radova</i>, Zagreb: Institut za turizam.